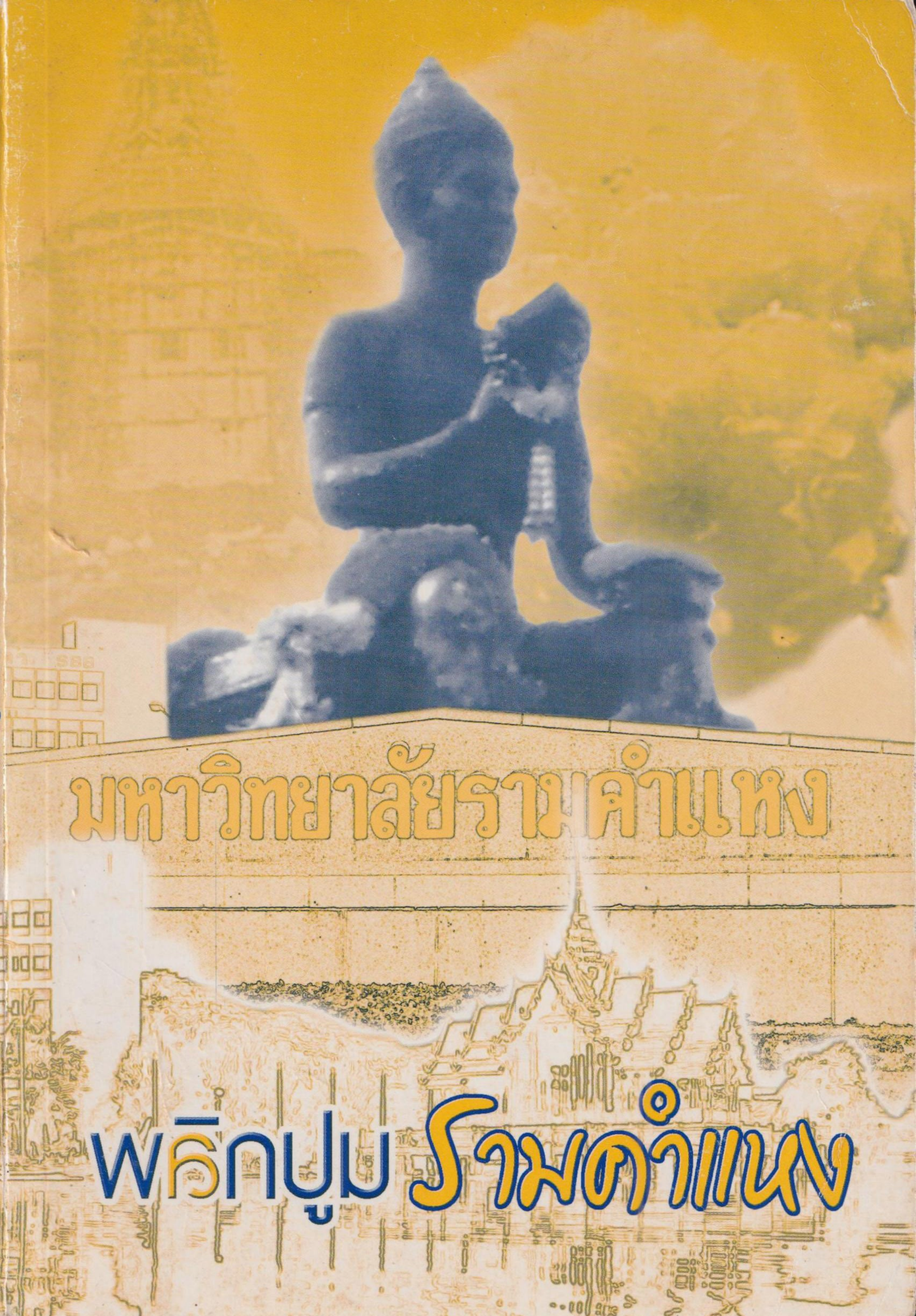

พลิกปูม รามคำแหง

พลิกปูม รามคำแหง

พลิกปูม รามคำแหง

พลิกปูม รามคำแหง

จัดพิมพ์โดย คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2008

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม 2551
เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร บัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง รุ่นที่ 33

จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ
พลิกปูมรามคำแหง -พิมพ์ครั้งที่ 1 -กรุงเทพฯ : รามคำแหง, 2551. 150 หน้า
1.สารคดีเชิงประวัติศาสตร์. i.ชื่อเรื่อง
ISBN 978-974-9759-99-8

จัดพิมพ์โดย คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
โทร. 02-310-8000 โทรสาร. 02-310-8266

เจ้าของผู้พิมพ์ผู้โฆษณา คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
314-316 ซอยบ้านบาตร ถ.บำรุงเมือง
เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพ ฯ 10100
โทร. 02-223-3351 โทรสาร. 02-621-2910
E-mail : sasana@asianet.co.th
นายพีรพล กนกวลัย ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

*E*verything is illumination แปลว่า **ทุกสิ่งล้วนส่องสว่าง...ด้วยอดีต** คำกล่าวของฝรั่งประโยคนี้เป็นธงนำทางเมื่อครั้ง ***คนทำหนังสือ***สนใจใคร่รู้ที่มาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ทุกครั้งที่ย่างก้าวลงบนทางเดินภายในมหาวิทยาลัย ระหว่างตึกนั้นไปตึกนี้ ตึกนี้ไปตึกโน้น มักจะมีคำถามเสมอว่า ใครเป็นคนสร้าง"บ้าน"หลังนี้ขึ้นมา เพื่อให้ผู้ใฝ่รู้ทั้งหลายได้มาเล่าเรียนวิชา และให้ผู้รู้ได้มาเป็นผู้แลกเปลี่ยนถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เพื่อให้"โอกาส"แก่"ผู้คนที่ไม่ค่อยมีโอกาส"ได้รับ"โอกาส"นั้น แต่คำตอบที่ได้จากผู้คนบอกเล่าทั่วไปมักจะสั้นๆ และไม่ปะติดปะต่อ

กระทั่งเมื่อวันที่พบเจอ*คนอยากเขียนหนังสือ*ทั้งเก้าคน สนใจและเต็มใจที่จะร่วมค้นหา...อดีต...เพื่ออธิบาย...ปัจจุบัน...ร่วมกัน นับตั้งแต่วันนั้นการค้นหาความจริงก็เริ่มขึ้น จนมาถึงวันนี้ก็เป็นเวลาเกือบหนึ่งปี กว่าที่ **"พลิกปูมรามคำแหง"** เล่มนี้จะสำเร็จลง

เรื่องราวที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ *คนทำหนังสือ*บอกกับ*คนอยากเขียนหนังสือ*ว่า เราได้ทำบางสิ่งเพื่อให้ความจริงแห่งอดีตได้เป็นแสงส่องสว่างทางปัจจุบันและกำหนดแนวทางแห่งอนาคต แม้ว่าเรื่องนี้จะยากเกินไปสำหรับ *คนเขียนหนังสือมือสมัครเล่น* ที่ยังไม่มีประสบการณ์มาก่อน บางคนอาจเป็นครั้งแรกที่มีโอกาสเขียนหนังสือ แต่*คนอยากเขียนหนังสือ*ทั้งหมดก็มีความปรารถนาอันแรงกล้าและความมุมานะพยายามที่จะค้นหาข้อมูล เก็บข้อมูล ดั้นด้นไปหา *คนต้นคิด*ผู้มีคุณูปการและมีส่วนร่วม ลงแรงกายแรงใจสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหงแห่งนี้ขึ้นมา พวกเขาถ่ายทอดเรื่องราวและเรียบเรียงข้อมูลออกมาได้ไม่แพ้มืออาชีพ

ความคิดของผู้คนที่เกี่ยวข้องทั้งหลายตั้งแต่ยุคก่อตั้งรามคำแหง เต็มใจที่จะถ่ายทอดออกมาให้คนรุ่นหลังรับรู้ ประหนึ่งดั่งทองที่ไม่หาได้ง่าย ยิ่งวันเวลาผ่านไป ความคิดเหล่านั้น ก็ยิ่งทวีคุณค่า เพราะนับจากนี้ไปจะหาที่ไหนไม่ได้อีกแล้ว ผู้ที่มีสายเลือดรามคำแหงทั้งหลายจะได้รับรู้ เข้าใจ ภูมิใจ เห็นคุณค่า และทำนุรักษาสิ่งต่างๆ *ที่คนต้นคิด*ก่อตั้งมหาวิทยาลัย ร่วมกันสร้างขึ้นมาให้ดำรงอยู่ รวมถึงปรับปรุงและพัฒนาสิ่งใหม่ให้จำเริญยิ่งขึ้นไปนานเท่านาน

การพลิก ค้น หา ถึงปูมที่มาของตลาดวิชาแห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้เรื่องราวแห่ง“อดีต”หนหลังปรากฏความจริงได้ให้ความกระจ่างส่องสว่างในข้อสงสัยของใครหลายคน เช่น ทำไมคนรามคำแหงถึงคิดเร็วทำเร็วและทำไมบัณฑิตรามคำแหงถึงเลื่องชื่อว่าเป็นผู้มีน้ำอดน้ำทนอย่างมาก เป็นต้น การค้นคว้าครั้งนี้ให้คำตอบว่า จากจุดเริ่มของสถาบันประสิทธิประสาท วิชาความรู้ที่นี่ได้สั่งสมวัฒนธรรมการทำงานแต่แรกมาจนถึงปัจจุบันขณะ ตั้งแต่เริ่มต้นคิดมหาวิทยาลัย คณะทำงานก่อตั้งที่มีเพียงไม่กี่คนก็เริ่มจัดเตรียมคน สถานที่และงบประมาณรอรับ ก่อนที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยจะคลอดออกมาด้วยกำลังที่น้อยนิดแต่ช่วยกันทำช่วยกันคิดอย่างรวดเร็ว การทำงานต้องให้ทันกับเวลาและความต้องการของคนจำนวนมาก จึงเป็นที่มาของการทำงานคิดเร็วทำเร็วแบบฉบับรามคำแหงมาโดยตลอด หรือแม้แต่บัณฑิตที่ต้องเป็นผู้อดทน ก็เพราะคนจำนวนมากของตลาดวิชาที่ต้องทำอะไรพร้อมๆ กัน ต้องรอต้องคอย ต้องคิดเอง ค้นหาด้วยตัวเอง หล่อหลอมให้เกือบทุกคนต้องอดทน จนกลายเป็นจุดแข็งของบัณฑิตรามคำแหงมาถึงวันนี้ เรื่องราวเหล่านี้โปรดติดตามรายละเอียดเนื้อหาข้างใน

*คนทำหนังสือและคนอยากเขียนหนังสือ*ขอขอบพระคุณ*คนต้นคิด*ทุกท่าน ที่ได้อนุญาตให้นำประสบการณ์ อุดมการณ์ เรื่องราวและความคิดมาบอกเล่า วันนี้ทุกท่านได้ส่งไม้ต่อให้ แก่รุ่นน้องแล้ว หากแม้ว่าใครบางคนที่บังเอิญได้อ่านหนังสือ เล่มนี้เข้า แล้วบังเอิญเกิดแรงบันดาลใจขึ้นมา จะได้ทำสิ่งที่ควรทำ ให้แก่ตลาดวิชาแห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง ก็ขอยกความดี ทั้งหมด แด่ผู้มีคุณูปการก่อตั้งมหาวิทยาลัยทุกท่าน

ขอขอบพระคุณ**รองศาตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ รองศาสตราจารย์ก่องกัญจน์ ภัทรากาญจน์** ผู้ปิดทองหลังพระ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการสร้างตลาดวิชา และประสบการณ์อันล้ำค่าแก่ประชาคมรามคำแหง ขอบพระคุณ**อาจารย์ชนิดา ติ่งเพ็ชร คุณสวัสดิ์ คำประกอบ** ที่กรุณาสละเวลาให้คำบอกเล่าที่เกี่ยวข้องกับศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ และเรื่องราวของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในยุคก่อตั้ง โดยเฉพาะทายาท*คนต้นคิด* **ดร.อัญชลี ผาสุขนิรันต์**

ขอบพระคุณ**รองศาสตราจารย์คิม ไชยแสนสุข** อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง **รองศาสตราจารย์ ณภาจรี นาควัชระ** คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ และ**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัชมน ศรีแก่นจันทร์** หัวหน้าภาควิชาสื่อสารมวลชน ผู้เปิดกว้างทางความคิดที่กรุณาเขียนคำนิยมแก่หนังสือและให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ขอบพระคุณ คณะกรรมการบรรณาธิการทุกท่านที่กรุณาดูแลเนื้อหา การเขียนของนักเขียน การตรวจแก้ไขต้นฉบับจนงานสำเร็จลุล่วง **อาจารย์จีรพล เกตุจุมพล อาจารย์สุภัทรา บุญปัญญโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลีนา ลิ่มอภิชาต อาจารย์ชุติมา ผิวเรืองนนท์** และ**คุณประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์** เลขาธิการสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยที่สละ

เวลาอันมีค่าช่วยคิด ช่วยวางแนวหนังสือ รวมทั้ง**อาจารย์ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี** กรุณาให้ข้อคิดเกี่ยวกับการเขียนและการทำต้นฉบับ ตั้งแต่ต้นจนหนังสือออกเผยแพร่เสร็จสิ้น

ขอบคุณคณะกรรมการประจำโครงการทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง**คุณสุนันท์ วุฒิกรสมบัติกุล** ที่กรุณาช่วยให้ดำเนินโครงการไปได้อย่างราบรื่น

หนังสือเล่มนี้ยังได้รับความเอื้อเฟื้อจากพี่ๆ ศิษย์เก่า สื่อสารมวลชนทั้งหลาย ทั้ง*พี่ใหญ่ พี่นา พี่เตย* ที่รับเป็นธุระ ดูแลน้องนักเขียนในกองบรรณาธิการ รวมทั้งอีกหลายพี่ที่เป็น กองเชียร์ให้กำลังใจ ขอบคุณ*เจี๊ยบน้อง*แห่งคณะรัฐศาสตร์ *พี่โต้ง*แห่งคณะเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชนที่กรุณาช่วยเหลือ การเก็บข้อมูลและทำภาพกราฟิกประกอบ ทำให้หนังสือสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณทีมนักศึกษาที่มาช่วยงานเผยแพร่หนังสือ ให้ไปถึงมือบัณฑิตอย่างรวดเร็ว

ท้ายที่สุดนี้ ขอบคุณตลาดวิชามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตัวเอง ขอบคุณผู้มีพระคุณต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สร้างตลาดวิชาเปิดโอกาสให้เยาวชนไทย และผู้ใฝ่รู้ไม่ว่าจะอยู่ในมุมไหนของประเทศได้มาศึกษาเล่าเรียน ขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านผู้ประสิทธิประสาท วิชาให้บรรดาลูกศิษย์รามคำแหงเจริญก้าวหน้าเป็นกำลังสำคัญ แก่ประเทศ ขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านผู้ทำงานอยู่ข้างหลัง ความสำเร็จของมหาวิทยาลัยและนักศึกษา ขอบคุณบัณฑิตรามคำแหงทุกท่านที่ร่วมกันประพฤติดีเป็นแบบอย่างอันดีแก่คนรุ่นถัดไปและพิสูจน์ความสามารถให้ผู้คนได้ยอมรับในคุณภาพตลาดวิชามหาวิทยาลัยแห่งนี้ กำลังรอทุกคนร่วมจารึกเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์รามคำแหง.

ด้วยความเคารพและศรัทธา

บรรณาธิการ

คำนิยม

เมื่อวันที่ได้อ่านต้นฉบับก่อนจะตีพิมพ์ของหนังสือเล่มนี้ **"พลิกปูมรามคำแหง"** ความรู้สึกแรกก็คือ แนวคิดหนังสือเล่มนี้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมครบรอบ 36 ปี มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่กำลังทำอยู่ในขณะนั้น ผมจึงรับปากว่าจะเขียนคำนิยมของหนังสือเล่มนี้ ยิ่งเมื่อทราบว่า*คนทำหนังสือ*เล่มนี้เป็นลูกศิษย์ของภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ ก็ยิ่งทำให้ผมชื่นชมในความวิริยะ อุตสาหะของลูกศิษย์ทุกคนที่ได้พยายามรวบรวมข้อมูล เรียบเรียง และนำเสนอเรื่องราวของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในอดีตขณะนั้นอย่างน่าสนใจ แม้ว่าจะเป็นแค่เพียงการฝึกฝนการผลิตงานสารคดีในรั้วสถาบันเท่านั้น

เนื้อหาของ **"พลิกปูมรามคำแหง"** ผมเห็นว่าเป็นการบันทึกเรื่องราวของมหาวิทยาลัยอีกแง่มุมที่สำคัญ *สำคัญแรก* คือ *คนเล่าเรื่อง*เป็นผู้ก่อร่างสร้างมหาวิทยาลัย ผู้ที่กรุยทางถางพงรกให้เป็นทางล้วนเรียบ เล่าเรื่องจากชีวิตและประสบการณ์ที่เกี่ยวพันกับ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอย่างหาที่ไหนไม่ได้อีก ซึ่ง*คนทำหนังสือ*ก็พยายามอย่างยิ่ง ที่จะบักทึกเก็บรายละเอียดในห้วงเวลาขณะนั้นมานำเสนอให้มากที่สุด

สำคัญที่สอง คือ เรื่องราวเหล่านั้นเป็นเรื่องราวที่ผู้คนไม่ทราบมาก่อน เนื้อหามีคุณค่าทั้งด้านจิตใจและด้านบันทึกความทรงจำ ทำให้ชนรุ่นหลังกระจ่างในหลายเรื่อง คนส่วนน้อยที่ทราบว่า รามคำแหงสร้างขึ้นด้วยเงินงบประมาณเพียงแค่ 5 ล้านบาทด้วยแนวคิดเรียบง่าย รวดเร็ว รองรับคนอย่างมากมายมหาศาล ให้การศึกษาและความสว่างทางปัญญาแก่ประชาชน

คนเดินดิน มหาวิทยาลัยแห่งนี้จึงเป็นทั้งมรดกที่ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยสร้างไว้ให้ชาวรามคำแหง และเป็นมรดกแก่วงการการศึกษาของเมืองไทย อย่างที่มหาวิทยาลัยแห่งไหนก็คงทำเช่นนี้ไม่ได้

ผมขอเชิญชวนผู้อ่านทุกคนได้ค้นหาเรื่องราวจุดเริ่มต้นของมหาวิทยาลัยรามคำแหงจากหนังสือเล่มนี้ ผมหวังว่าชาวรามคำแหงและบรรดาลูกศิษย์ที่อ่านเรื่องราวของ **"พลิกปูมรามคำแหง"** จะได้เห็นคุณค่าของประวัติศาสตร์อันยาวนานของมหาวิทยาลัย ซึ่งกว่าจะเป็นตลาดวิชามหาวิทยาลัยรามคำแหงอย่างทุกวันนี้ผู้มีคุณูปการก่อตั้งมหาวิทยาลัยทุกท่าน รวมถึงผู้ก่อประสานในแต่ละช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านมาถึง 36 ปี จวบจนปัจจุบันได้พยายามพัฒนา ปรับปรนให้มหาวิทยาลัยรามคำแหงก้าวไปข้างหน้า อยากให้ทุกคนพยายามรักษาและสร้างชื่อเสียงเกียรติยศของมหาวิทยาลัยด้วยการเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ สร้างชื่อเสียงและคุณงามความดีสมทบต่อไปให้สมกับเจตจำนงที่ผู้ก่อตั้งทุกท่านต้องใช้ความวิริยะ มานะอดทน อดกลั้น สร้างสรรค์ให้เป็นสถาบันแห่งความภาคภูมิของทุกคน

(รองศาสตราจารย์คิม ไชยแสนสุข)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำนิยม

เมื่อถึงวันนี้ รามคำแหงของเราก็มีอายุ 36 ปีแล้ว มีเรื่องราวมากมายที่สมควรเก็บมาเล่าขาน เป็นตำนานของสถาบัน

น่ายินดีอย่างยิ่ง ที่ลูกพ่อขุนกลุ่มหนึ่ง ได้บากบั่นรวบรวมเรื่องราวที่น่าจดจำเหล่านี้ ทั้งค้นคว้าจากเอกสาร และสัมภาษณ์พูดคุยกับครูบาอาจารย์ยุคบุกเบิก และศิษย์เก่ารุ่นแรกๆ แล้วเก็บมาเล่าสู่กันฟัง

ขอชื่นชมในความมุ่งมั่น และความปรารถนาดีของศิษย์รามฯกลุ่มนี้ ทั้งในฐานะที่เป็นอาจารย์และในฐานะที่เป็นสมาชิกชาวรามฯคนหนึ่งด้วย

(รองศาสตราจารย์ณภาจรี นาควัชระ)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำนิยม

มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นเสมือนบ้านที่สองของชาวรามคำแหงทุกคน เมื่อเอ่ยถึงสถาบันแห่งนี้หลายคน มีความรักและผูกพัน แต่จะมีสักกี่คนที่จะรู้ว่า สถาบันแห่งนี้ มีภูมิหลังความเป็นมาอย่างไร

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ก่อตั้งขึ้นเพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนระดับรากหญ้าได้ส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก รามคำแหงจึงเป็นสถาบันการศึกษาที่ให้โอกาสคนทุกคน

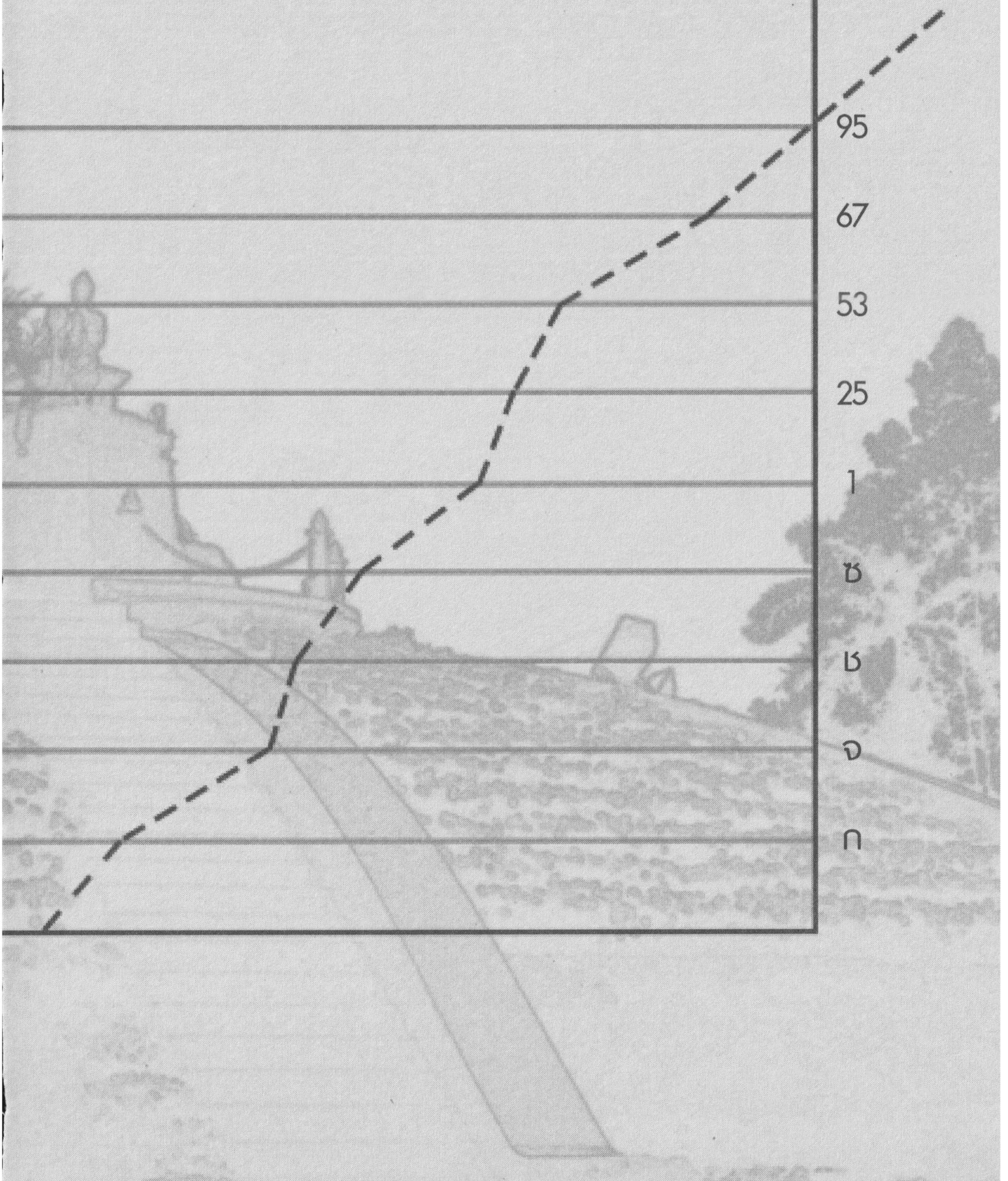
ตลอดระยะเวลา 36 ปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้ผลิตบัณฑิตรุ่นแล้วรุ่นเล่า มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในทุกด้าน เมื่อมองไปข้างหน้ามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีแต่จะพัฒนาเติบโตยิ่งๆขึ้นไป แต่เมื่อหันมองไปข้างหลังดูเหมือนว่าเราจะทิ้งอดีตไว้ให้เลือนหายไปกับวันเวลา โชคดีอย่างยิ่งที่รามคำแหงก่อตั้งมาเพียง 36 ปี คนรุ่นก่อตั้งมหาวิทยาลัยหลายคนยังมีชีวิตอยู่ เป็นประวัติศาสตร์มีชีวิตที่ยังสามารถบอกเล่าเรื่องราวให้คนรุ่นหลังรับรู้ได้ และน่ายินดีเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังธิดา ลิมป์ปัทมปาณี และนักศึกษาภาควิชาสื่อสารมวลชน และคณะเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชนกลุ่มหนึ่งได้ริเริ่มจัดทำหนังสือ **"พลิกปูมรามคำแหง"** ขึ้น แม้จะเป็นหนังสือเล่มเล็กๆ แต่เนื้อหามิใช่เรื่องเล็ก เป็นความพยายามของกลุ่มคน ที่เข้าใจการทำงานเชิงวารสารศาสตร์ โดยพยายามขุดคุ้ยที่มาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สถาบัน

อันเป็นที่รักยิ่งแห่งนี้ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ เพียรพยายาม สืบเสาะหาผู้ร่วมก่อตั้งมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ยุคเริ่มแรกและ สัมภาษณ์เจาะลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจากปากของผู้ร่วม ก่อเกิดรามคำแหงตัวจริงเสียงจริง แสดงถึงความเข้าใจที่มี ต่อวิชาชีพวารสารศาสตร์ซึ่งไม่พึงพอใจเพียงข้อมูลที่เล่าหรือ เขียนต่อๆ กันมา แต่ต้องแสวงหาข้อมูลจากต้นตอแหล่งข่าว อย่างลึกซึ้งเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงที่เชื่อได้ไปยังผู้อ่าน ด้วยความรับผิดชอบ

จึงขอชื่นชมความพยายามของอาจารย์และนักศึกษาที่ริเริ่มโครงการนี้ และหวังว่า **"พลิกปูมรามคำแหง"** จะมีส่วนพลิกหน้าประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงแห่งนี้ให้ชาวรามคำแหงทุกคน ได้รู้ถึงความเป็นมาของสถาบัน อันเป็นที่รักยิ่งของเรา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัชมน ศรีแก่นจันทร์
หัวหน้าภาควิชาสื่อสารมวลชน

สารบัญ

95
67
53
25
1
ซ
ช
จ
ก

'หลังจากที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ถูกเปลี่ยนเป็นระบบมหาวิทยาลัยปิด บรรดาศิษย์เก่าธรรมศาสตร์ที่เคยได้เรียนในระบบตลาดวิชา ต่างก็เห็นด้วยและออกมาสนับสนุนให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกแห่ง ประชาชนที่ทราบเรื่องนี้มีประกายเรืองรองแห่งความหวังในการศึกษาต่างตั้งตารอคอยมหาวิทยาลัยแห่งใหม่

คนกลุ่มเล็กคิดสาน
อนาคตใหญ่ของแผ่นดิน

รณกฤต บุญหนัก

แสงแดดอ่อนๆ ของเช้าตรู่วันจันทร์ วันที่มองไปทางไหนก็คลาคล่ำไปด้วยผู้คนที่มารวมตัวกัน รอยยิ้มที่บ่งบอกถึงความปีติของบัณฑิตใหม่รวมทั้งญาติพี่น้องที่มาร่วมแสดงความยินดี ต่างก็มีสีหน้าเบิกบาน ทำให้บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหงวันนี้แลดูคึกคัก และมีชีวิตชีวาเป็นพิเศษ บริเวณมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ที่ถนนรามคำแหงบนเนื้อที่ 300 ไร่ หรือประมาณ 10 สนามฟุตบอลรวมกันเห็นจะได้ดูแคบลงไปถนัดตา

ถนนรามคำแหงที่ปกติก็เป็นย่านที่มีการจราจรค่อนข้างจะคับคั่งอยู่แล้ว ขนาดที่ว่าบางครั้งคนยังสามารถเดินแซงรถได้ในช่วงเวลาเร่งด่วนของแต่ละวัน ยิ่งในวันแห่งความยินดีปรีดา เช่น วันพระราชทานปริญญาบัตรของบัณฑิตรุ่นที่ 32 แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหงเช่นนี้ รถก็ยิ่งติดมากขึ้นเพราะมีญาติของบัณฑิตมาจากทั่วทุกสารทิศของประเทศไทยรวมตัวกันสังเกตได้จาก ป้ายทะเบียนรถยนต์ที่จอดอยู่ละแวกสนามรัชมังคลากีฬาสถานและบริเวณรอบๆ ชุมชนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง บอกชื่อจังหวัดต่าง ๆ จนเกือบครบ 76 จังหวัดก็ว่าได้ ทุกคนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ แสดงความยินดีกับลูกหลานพี่น้องผองเพื่อน ว่าที่บัณฑิตที่กำลังจะเป็นบัณฑิตเต็มภาคภูมิในอีกไม่กี่ชั่วโมงข้างหน้านี้

ห้วงเวลาเช่นนั้น จะมีสักกี่คนที่ระลึกถึงครูผู้สั่งสอนประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่พวกเขา จนสามารถจบการศึกษาออกจากรั้วมหาวิทยาลัยไปสู่การประกอบอาชีพส่วนหนึ่งของความสำเร็จครั้งนี้ คงปฏิเสธไม่ได้เลยว่ามาจากครูอาจารย์ของเขา ดังนั้นถ้าจะยกความดีความชอบนี้แก่ใครหนึ่งในนั้นควรจะเป็นครูอาจารย์ของทุกคน

พิสูจน์ความอดทน: รุ่นแรกแห่งตลาดวิชารามคำแหง

วัชรี แซ่เฮ้ง

วันที่รอคอยของพ่อแม่พี่น้องญาติสนิทมิตรสหายของผู้สำเร็จการศึกษา 4 ปี ในรั้วรามคำแหงมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชา หลังจากที่เปิดการศึกษาตั้งแต่ เดือนสิงหาคม ปี พ.ศ. 2514 ก็มาถึง

วันพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิต พุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2518 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ เสด็จฯเป็นองค์ประธานและพระราชทานปริญญาบัตร แก่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีรุ่นแรก ณ หอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้นแก่บัณฑิต คณาจารย์ และประชาคมชาวรามคำแหง เป็นวันแห่งประวัติศาสตร์ของชาวรามคำแหงอีกวันหนึ่งที่ทุกคนต้องระลึกถึงเสมอ ซึ่งมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ถือว่าวันที่ 26 พฤศจิกายน ของทุกปีเป็นวัน‘สถาปนามหาวิทยาลัย’

ในปีนั้นบัณฑิตจบการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 1,250 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 40,966 คน (สำนักงานอธิการบดี ที่สร.3501/455, 9 สิงหาคม 2514) มีบัณฑิตที่ได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่งเป็นคนแรกจากคณะศึกษาศาสตร์ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยา) คือ นางสาวนิภา ทองไทย ภายหลังต่อมา รับราชการเป็นรองศาสตราจารย์ ดร.นิภา แก้วศรีงาม อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เกียรตินิยมอันดับสอง ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) คือ นางสาวยุพาพร จุนเจือจาน ส่วนปริญญา วิทยาศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยา) เกียรตินิยมอันดับสองคือ นายรงค์ วัชรัมพร และ นางสาวอุบลรัตน์ โพธิโกสุม

คณะนิติศาสตร์ในปีแรกนั้นไม่มีใครได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง มีเพียงปริญญานิติศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับสอง คนแรกคือ นายเกียรติศักดิ์ เกียรติดำรง นายสุรชัย สุวรรณปรีชา ภายหลังต่อมาเป็นรองศาตราจารย์สุรชัย สุวรรณปรีชา อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ สาขากฎหมายวิธีสบัญญัติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คณะบริหารธุรกิจก็ไม่มีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งเช่นกัน มีเพียงเกียรตินิยมอันดับสอง ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงินและการธนาคาร) คือ นายเจริญศักดิ์ อึ้งเจริญวัฒนา และปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) เกียรตินิยมอันดับสอง คือ นายเจษฎา ปรัตถจริยา

ส่วนปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) เกียรตินิยมอันดับสอง คือ นางสาวนฤมล อัมพรลักษณ์ นางสาวยุพิน ชูเชิด นางสาวอรทัย วงศ์วิเศษกิจ และนายสัมพันธ์ ธาราทิพยกุล ภายหลังต่อมาเป็นรองศาสตราจารย์สัมพันธ์ ธาราทิพยกุล อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คณะมนุษยศาสตร์ เป็นอีกคณะหนึ่งที่ไม่มีบัณฑิตได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง จะมีก็แต่ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) เกียรตินิยมอันดับสอง คือ นายธีรชัย รังสิกุล และปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษ์ศาสตร์) เกียรตินิยมอันดับสอง คือ นางสาวลานนา ดวงสิงห์ ภายหลังต่อมาเป็นอาจารย์ประจำภาควิชา บรรณารักษ์และสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในตำแหน่งรองศาสตราจารย์

เหล่านี้คือ ตัวอย่างเรื่องคุณภาพของบัณฑิตแห่งตลาดวิชา มหาวิทยาลัย รามคำแหง ซึ่งจะกลายไปเป็นมันสมองของประเทศในเวลาไม่ช้า บัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตลาดวิชาที่ผลิตคนไปรับใช้และทำประโยชน์ให้แก่สังคมในภายภาคหน้า เรื่องอย่างนี้ต้องบันทึก...

อีกส่วนหนึ่งที่สำคัญและขาดไม่ได้เลย ก็คือ สถาบันแหล่งค้นคว้าศึกษาหาความรู้ ที่เรียกว่า '**ตลาดวิชามหาวิทยาลัยรามคำแหง**' มหาวิทยาลัยที่สามารถผลิตบัณฑิตทุกสาขาวิชา ทุกคณะ รวมกันได้ ปีละประมาณ 3 หมื่นกว่าคน คงหาที่ไหนมาเทียบได้ยากนัก

ตอนนี้นักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว จะมีโอกาสได้เรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าในอดีต เพราะมีมหาวิทยาลัยมากมาย ทั้งมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน รวมกันแล้วไม่ต่ำกว่า 60 สถาบัน อีกทั้งมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ที่รองรับผู้ต้องการจะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งต่างกันโดยสิ้นเชิงกับสมัยเมื่อ 40 ปีที่แล้ว คนที่มีโอกาสเรียนจะเป็นผู้ที่เรียนเก่ง หรือฐานะดีเท่านั้น เหตุผลสำคัญคือ ทางเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยมีน้อย ต้องสอบแข่งขันกันมาก ความต้องการจะแปรผกผันตามกัน คนที่สอบเข้าไม่ได้ ก็ต้องรอสอบปีหน้า หรือไปเรียนต่างประเทศ หรือที่สุดคือ ไม่ได้เรียนต่อเลย แต่ละปีจะมีผู้คนได้โอกาสเรียนต่อระดับปริญญาตรีน้อยมากในยุคจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นผู้นำรัฐบาลราวปีพ.ศ.2512 ปัญหาเรื่องนักเรียนตกค้างไม่มีที่ศึกษาต่อเป็นปัญหาสั่งสมกันมายาวนาน เป็นเรื่องกดดันรัฐบาลทั้งจากภายในรัฐบาลด้วยกันเองและจากสังคมภายนอก เหมือนกับเรื่องน้ำมันกำลังขึ้นราคาอยู่ขณะนี้ บรรดานักวิชาการ นักการศึกษา และนักการเมืองถกเถียงกันว่า ควรเปิดมหาวิทยาลัยเพิ่ม เพื่อรองรับนักศึกษาตกค้างและเพิ่มโอกาสการศึกษามากขึ้นหรือไม่ ประเด็นเริ่มต้นมันอยู่ตรงนี้...

ปฐมบทตลาดวิชาที่ธรรมศาสตร์และการเมือง

ก่อนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงจะมาเป็นมหาวิทยาลัยรูปแบบตลาดวิชาของประเทศไทยดั่งเช่นวันนี้ ผมทราบมาว่าเคยมีมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งเปิดเป็นมหาวิทยาลัยตลาดวิชาแบบนี้ อยู่แถวท่าพระจันทร์แน่แล้วครับ **'มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง'**

แม้ว่าผมจะไม่ใช่คนในยุคหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 แต่ผมก็พอรู้ว่าประเทศไทยห้วงเวลานั้นเปลี่ยนโฉมการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย รัฐจึงต้องทำให้ประชาชนมีความรู้โดยเร็วที่สุด เพื่อให้คนเข้าใจถึงระบอบการปกครองใหม่และมีส่วนร่วมมากที่สุดตามหลักการของประชาธิปไตย 'มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง' จึงเป็นมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชาแห่งแรกที่มารองรับแนวคิดผู้คนในยุคนั้น เปิดโอกาสให้ประชาชนศึกษาหาความรู้อย่างกว้างขวางเพิ่มขึ้นจากตลาดวิชาแรกแห่งนี้

'ธรรมศาสตร์และการเมือง' ตลาดวิชาแห่งแรกเปิดสอนครั้งแรกในปีพ.ศ. 2477 โดยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ผู้ประสาทการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นผู้ก่อตั้ง อย่างไรก็ตามในปีพ.ศ. 2498 'มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง' ได้เปลี่ยนชื่อเป็น 'มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์' ด้วยเหตุผลทางการเมืองบางอย่าง...

ปี พ.ศ. 2503 ธรรมศาสตร์ได้ถูกเปลี่ยนระบบเป็นมหาวิทยาลัยปิด ใช้วิธีการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าเรียน ทำให้นักเรียนที่เรียนจบ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ไม่มีที่เรียนเมื่อสอบคัดเลือกไม่ได้ บางคนที่มีฐานะก็ไปเรียนต่อต่างประเทศ ส่วนคนที่ไม่สามารถไปเรียนต่อต่างประเทศได้ก็ต้องหางานทำเพื่อความอยู่รอด

จุดเปลี่ยนแปลงเป็นมหาวิทยาลัยปิดในครั้งนี้ รัฐบาลในขณะนั้น โดยจอมพลสฤษฏ์ ธนะรัชต์ เป็นผู้นำรัฐบาล ได้ให้เหตุผลว่า เกรงว่าบัณฑิตไม่มีคุณภาพ และจะเกิดความเสื่อมโทรมในกลุ่มนักศึกษาที่มุ่งหวังเพียงผลปริญญา แต่ไม่สนใจความรู้ที่ได้รับ (เรืองยศ จันทรคีรี, 8 ปีของรามคำแหง, 2522, หน้า 212)

ปี พ.ศ. 2506 จอมพลสฤษฏ์ ธนะรัชต์ ถึงแก่อนิจกรรม เหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้จอมพลถนอม กิตติขจร ได้รับสืบทอดอำนาจ ขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อ รัฐบาลคณะปฏิวัติชุดใหม่นี้ได้เข้ามาสานต่อการร่างรัฐธรรมนูญจากรัฐบาลของจอมพลสฤษฏ์ ธนะรัชต์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2502

ระหว่างที่ร่างรัฐธรรมนูญ รัฐบาลของจอมพลถนอม กิตติขจร ไม่ได้ละเลยปัญหานักเรียนไม่มีที่เรียนแต่อย่างใด ในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2507 - 2509 รัฐบาลได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นจากเดิมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจของภาครัฐ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - พ.ศ. 2509) ว่าด้วยการพัฒนาประเทศด้วยศักยภาพของกลุ่มคน ประชาชนจำเป็นต้องได้รับการศึกษา โดยกระจายมหาวิทยาลัยออกไปอยู่ตามภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาเพิ่มขึ้น ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาคแห่งแรก มหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามลำดับ

ถึงอย่างนั้นก็ดี การเปิดมหาวิทยาลัยในภูมิภาคยังไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนที่จบ ม.ศ.5 เนื่องจากยังคงใช้วิธีสอบคัดเลือกเช่นเดิม การสร้างมหาวิทยาลัยตามภูมิภาคนั้น ยังมีปัญหาเพิ่มขึ้นอีก คือ หาอาจารย์ไปสอนได้ยาก เพราะไกลจากกรุงเทพมหานคร การเดินทางไม่สะดวกเหมือนปัจจุบัน เดินทางแต่ละทีใช้เวลานาน อาจารย์ไม่อยากไป นักเรียนเองก็ไม่อยากไปเช่นกัน วิธีนี้จึงแก้ไขไม่ตรงกับปัญหา

ต่อมารัฐบาลได้ประกาศให้มีการจัดการเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2512 การเลือกตั้งครั้งนั้นพรรคที่ได้เสียงข้างมาก คือ พรรคสหประชาไทย (สปท.) โดยมีจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นหัวหน้าพรรค การได้เสียงข้างมากเป็นผลให้

จอมพลถนอมได้กลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง แต่ช่วงเวลานั้น จอมพลถนอม ในฐานะผู้นำรัฐบาล ถูกกดดันอย่างมากเกี่ยวกับปัญหาสั่งสมเรื่องนักเรียนตกค้างไม่มีที่เรียนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 หลังจากที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ถูกเปลี่ยนระบบเป็นมหาวิทยาลัยปิด นักวิชาการบางท่านกล่าวว่า ประเทศจะพัฒนาไม่ทันประเทศอื่นเพราะแรงงานระดับปัญญาชนมีน้อย จากสื่อมวลชนบางส่วน

อย่างเช่นบทความนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ บอกข้อดีที่คนในประเทศได้รับการศึกษาว่า

"...ผู้ที่มีปริญญาไปขับรถแท็กซี่ ขับรถเมล์ รถบรรทุก รถสามล้อเครื่อง หรือแม้แต่จะถีบสามล้อก็ย่อมรู้กฎจราจรดี ปฏิบัติถูกต้อง ไม่เป็นเหตุให้การจราจรติดขัดตำรวจปวดหัวดังเช่นปัจจุบัน

ผู้มีความรู้สูงแม้จะทำไร่ทำนา ตามทุ่งตามท่าในป่าในเขา ก็ย่อมจะใช้ความรู้ของตน ที่มีอยู่คุ้มครองตนเองและครอบครัวของตน ตลอดจนอาชีพของตนได้ดีกว่าตาสี ตาสา ยายมี ยายมา ที่ไม่มีความรู้อะไรเลย และถูกผู้ฉลาดหลอกลวงกดขี่ข่มเหงยัดเยียดความผิด ให้เป็นผู้ก่อการร้ายเพื่อรีดไถ ดังที่มีข่าวอยู่บ่อยๆ ในปัจจุบัน..." (ท. นพรัตน์ (นามปากกา), บทความมหาวิทยาลัยตลาดวิชา หนังสือพิมพ์สยามรัฐ, 5 มกราคม 2514)

รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ หนึ่งในผู้ร่วมก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เล่าแนวคิดของ**ศาสตราจารย์ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** ผู้ร่วมอุดมการณ์ในการก่อตั้งตลาดวิชาและอธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เคยกล่าวถึงเรื่องที่มีคนถกเถียงกันเกี่ยวกับแนวคิดบัณฑิตจะไม่มีคุณภาพว่า "มีคนจบปริญญาตรีมาก ประเทศก็พัฒนามาก ถึงจะยังไงก็รกคนดีกว่ารกหญ้า"

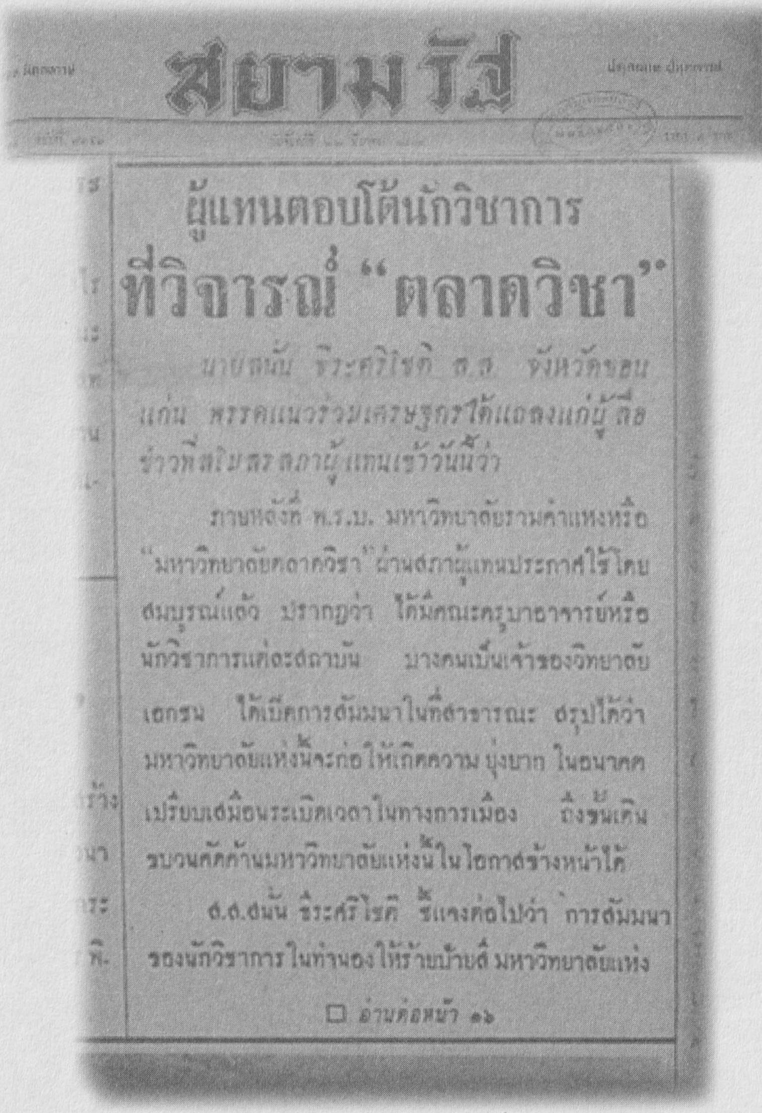
การถกเถียงกันแบบนี้ ไม่ใช่เพียงแค่พูดคุยในวงการนักการศึกษาเพียงไม่กี่คนเท่านั้น แต่กลายเป็นวาระแห่งชาติในสมัยนั้นเลยก็ว่าได้ จนกลายเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน

สวัสดิ์ คำประกอบ อดีต ส.ส.จังหวัดนครสวรรค์
หนึ่งในผู้ร่วมร่าง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยตลาดวิชาแห่งใหม่

รศ.ธนกาญจน์ ภัทรกาญจน์
ขุนพลผู้ร่วมก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง

สยามรัฐ

ผู้แทนตอบโต้นักวิชาการ
ที่วิจารณ์ "ตลาดวิชา"

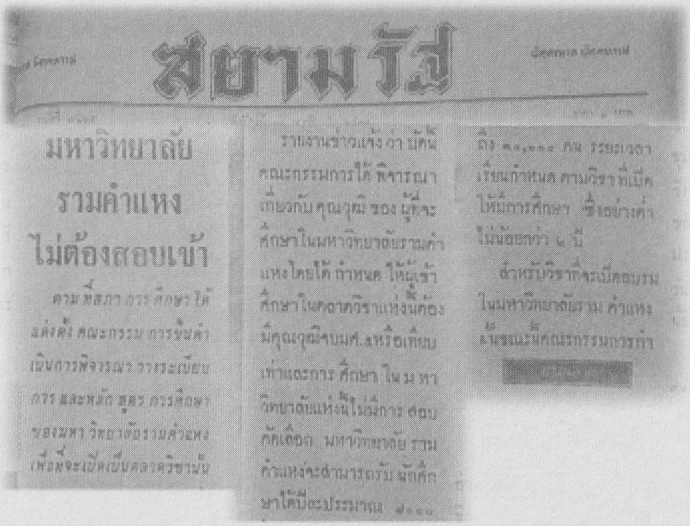
นายสนั่น ธีระศิริโชติ ส.ส. จังหวัดขอนแก่น พรรคแนวร่วมเศรษฐกร ได้แถลงแก่ผู้สื่อข่าวที่สภาผู้แทนเช้าวันนี้ว่า

ภายหลังที่ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยรามคำแหงหรือ "มหาวิทยาลัยตลาดวิชา" ผ่านสภาผู้แทนประกาศใช้โดยสมบูรณ์แล้ว ปรากฏว่า ได้มีคณะครูบาอาจารย์หรือนักวิชาการแต่ละสถาบัน บางคนเป็นเจ้าของวิทยาลัยเอกชน ได้เปิดการสัมมนาในที่สาธารณะ สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยแห่งนี้จะก่อให้เกิดความยุ่งยาก ในอนาคต เปรียบเหมือนระเบิดเวลาในทางการเมือง ถึงขั้นเดินขบวนคัดค้านมหาวิทยาลัยแห่งนี้ในโอกาสข้างหน้าได้

ส.ส.สนั่น ธีระศิริโชติ ชี้แจงต่อไปว่า การสัมมนาของนักวิชาการในทำนองให้ร้ายป้ายสี มหาวิทยาลัยแห่ง

□ อ่านต่อหน้า ๑๖

ข่าวจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันจันทร์ที่ 22 มีนาคม พ.ศ.2514

สยามรัฐ

มหาวิทยาลัย รามคำแหง ไม่ต้องสอบเข้า

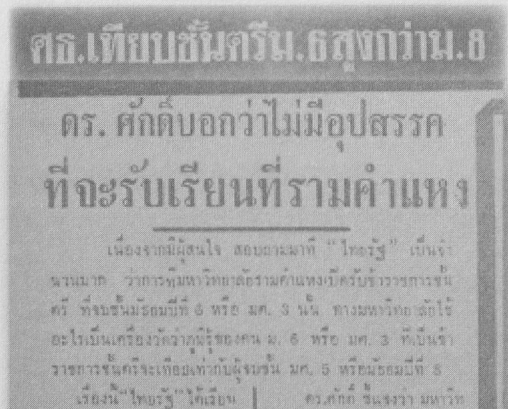
ตามที่สภาการศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นดำเนินการพิจารณาวางระเบียบการ และหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อที่จะเปิดเป็นตลาดวิชานั้น

รายงานข่าวแจ้งว่า บัดนี้คณะกรรมการได้พิจารณาเกี่ยวกับคุณวุฒิของผู้ที่จะศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยได้กำหนดให้ผู้เข้าศึกษาในตลาดวิชาแห่งนี้ต้องมีคุณวุฒิจบมศ.๕หรือเทียบเท่า และการศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ไม่มีการสอบคัดเลือก มหาวิทยาลัยรามคำแหงจะสามารถรับนักศึกษาได้ปีละประมาณ ๗,๐๐๐

ถึง ๑๐,๐๐๐ คน ระยะเวลาเรียนกำหนดตามวิชาที่เปิดให้มีการศึกษา ซึ่งอย่างต่ำไม่น้อยกว่า ๔ ปี

สำหรับวิชาที่จะเปิดอบรมในมหาวิทยาลัยรามคำแหงนั้นขณะนี้คณะกรรมการกำ

ข่าวจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันจันทร์ที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ.2513

ศธ.เทียบชั้นครีม.6สูงกว่าม.8

ดร. ศักดิ์บอกว่าไม่มีอุปสรรค ที่จะรับเรียนที่รามคำแหง

เนื่องจากมีผู้สนใจ สอบถามมาที่ "ไทยรัฐ" เป็นจำนวนมาก ว่าการที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงเปิดรับข้าราชการชั้นตรี ที่จบชั้นมัธยมปีที่ 6 หรือ มศ. 3 นั้น ทางมหาวิทยาลัยใช้อะไรเป็นเครื่องวัดว่าภูมิรู้ของคน ม. 6 หรือ มศ. 3 ที่เป็นข้าราชการชั้นตรีจะเทียบเท่ากับผู้จบชั้น มศ. 5 หรือมัธยมปีที่ 8

เรื่องนี้ "ไทยรัฐ" ได้เรียนถาม ดร. ศักดิ์ ผาสุกนิรันดร์ ว่าเป็นความคิดเห็นของใครที่เสนอให้ผู้จบ มศ. 3 หรือ ม.6ที่เป็นข้าราชการชั้นตรีเข้าเรียนได้

ดร.ศักดิ์ ชี้แจงว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหงจัดการศึกษาแบบกว้างขวางรับคนทั่วไปที่มีพื้นความรู้ระดับ มศ. 5 หรือ

☆ มีต่อหน้า 12

คนต้นเรื่อง: ผู้ร่วมก่อร่าง

จากการสนทนาและสัมภาษณ์คนก่อร่างสร้างรามคำแหงถึงต้นกำเนิดรามคำแหงเมื่อไม่นานมานี้ ซึ่งข้อมูลตรงกัน หลายท่านกล่าวว่า ผู้ที่เคยเรียนในมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองครั้งที่ยังเป็นมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชา โดยเฉพาะกลุ่มนักการเมืองที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ได้มานั่งพูดคุยกันเป็นการภายใน พวกเขาต้องการให้เปิดตลาดวิชามหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับที่เคยเปิดมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองขึ้นอีกครั้ง

"...พอดีตอนนั้นมีกลุ่มคุณประมวล ส.ส.ชุมพร เขาเสนอตั้งตลาดวิชา..." ***รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์*** หนึ่งในเหล่าขุนพลผู้ร่วมก่อร่างสร้างรามคำแหงและวางระบบให้มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชาที่ผลิตบัณฑิตจำนวนมากและไม่เหมือนใครมาถึงทุกวันนี้ กล่าวด้วยน้ำเสียงชัดถ้อยชัดคำ ตรงกับคำให้สัมภาษณ์แหล่งข่าวสำคัญอีกท่านหนึ่ง ที่ระบุถึงผู้เสนอแนวคิดตั้งมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชารามคำแหง

"...ก็เดินจากบ้านไปพรรคสหประชาไทย เจอนายประมวล กุลมาตย์ นั่งกินเบียร์อยู่ที่สโมสรพรรคเลยนั่งคุยกัน บอก...เอ๊ย! มวล กูมีความคิดอยู่อันหนึ่ง...เรื่องนี้สำคัญ กฎหมายตั้งมหาวิทยาลัยเปิดโว้ย ไม่ต้องสอบเอ็นทรานซ์ ...เอา เอาสิวะ กูก็รับฝากไม่ได้ จะได้เข้าเรียนไม่ต้องฝากเอา...ช่วยกันเขียนกฎหมาย นั่งเขียนในห้อง เดือนนึงถึงเสร็จ... " **นายสวัสดิ์ คำประกอบ** กล่าวอย่างสนุกสนาน

นายประมวล กุลมาตย์ ส.ส.จังหวัดชุมพร ตามที่รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ อดีตผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผลมหาวิทยาลัยรามคำแหง และนายสวัสดิ์ คำประกอบ ส.ส.จังหวัดนครสวรรค์

พูดถึงนั้น เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มตั้งมหาวิทยาลัยตลาดวิชาขึ้นมาใหม่ เพื่อให้นักเรียนได้มีที่เรียนและนักเรียนไม่ต้องกลัวว่าจะสอบไม่ได้

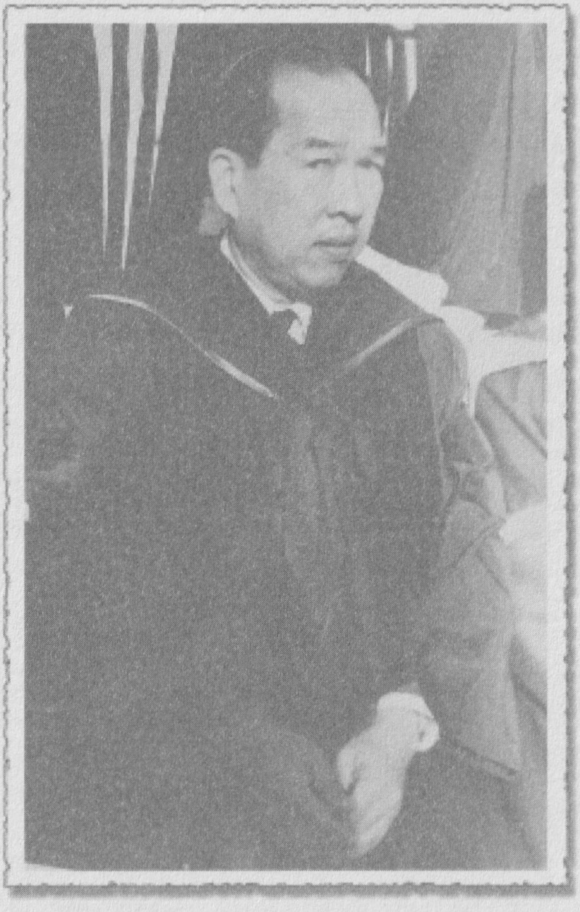
ส.ส.ในกลุ่มของนายประมวล กุลมาตย์ พูดคุยกันถึงมหาวิทยาลัยตลาดวิชาอย่างธรรมศาสตร์ครั้งอดีต ว่าการเรียนในระบบตลาดวิชานี้มีข้อดีหลายอย่าง คือ **หนึ่ง** เปิดโอกาสให้คนที่ทำงานแล้วเรียนไปด้วยทำงานไปด้วย **สอง** ไม่ต้องแข่งขันกันสอบเข้า แค่มาสมัครก็เรียนได้ จึงไม่เกิดปัญหานักเรียนไม่มีที่เรียน **สาม** ไม่ต้องกลัวว่าจะสอบเข้าเรียนไม่ได้ **สี่** ลดปัญหาการฝากเด็กเพื่อเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยต่างๆ นายประมวลจึงได้เริ่มมีความคิดที่จะก่อตั้งมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชาขึ้นมาอย่างจริงจัง หลังจากที่ได้มีการพูดคุยและหาแนวร่วมทางความคิดกับส.ส.ได้จำนวนหนึ่งแล้ว

ผลปรากฏว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคสหประชาไทยชนะพรรคประชาธิปัตย์อย่างท่วมท้น ยกเว้นภาคใต้ที่ได้ส.ส.คนเดียวจากพรรคอื่น คือ นายประมวล กุลมาตย์ ส.ส.พรรคสหประชาไทย จากจังหวัดชุมพร

คนต้นเรื่อง: ผู้ทอประสาน

กลับมาที่เรื่องมหาวิทยาลัยรามคำแหง หลังจากที่นายประมวลได้กลับมามีบทบาททางการเมืองอีกครั้งหนึ่ง เขามีอำนาจและยังอยู่ในตำแหน่งวิปฝ่ายรัฐบาล ขณะนั้นกระแสกดดันรัฐบาล จากปัญหานักเรียนไม่มีที่เรียน ทำให้เขาคิดจัดตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัย หลังจากที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ถูกเปลี่ยนเป็นระบบมหาวิทยาลัยปิด บรรดาศิษย์เก่าธรรมศาสตร์ที่เคยได้เรียนในระบบตลาดวิชา ต่างก็เห็นด้วยและออกมาสนับสนุนให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกแห่ง ประชาชนที่ทราบเรื่องนี้มีประกายเรืองรองแห่งความหวังในการศึกษา ต่างตั้งตารอคอยมหาวิทยาลัยแห่งใหม่ กระทั่งเรื่องการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชานี้เข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร

เหตุการณ์ครั้งนั้นมีผู้สนับสนุนเป็นจำนวนมาก **ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** คือหนึ่งในผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันให้ตลาดวิชามหาวิทยาลัยรามคำแหงถือกำเนิดขึ้น เขาเป็นผู้มีตำแหน่งทางการเมืองที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง รัฐบาลเชิญมาช่วยงานในฐานะรองโฆษกรัฐบาล

ศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ หัวจักรสำคัญที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงให้เติบใหญ่อย่างปัจจุบัน

รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ หนึ่งในคณะทำงานก่อตั้งมหาวิทยาลัย และคนสนิทของศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ ตั้งแต่อยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เล่าว่า แรกเริ่มเดิมทีอาจารย์ศักดิ์เป็นเพียงเด็กต่างจังหวัดคนหนึ่งที่มีความประสงค์มุ่งมั่นใฝ่เรียน เพียงเพื่อให้ตนเองมีอนาคตและหน้าที่การงานที่ดี และเพื่อตอบแทนบุญคุณสังคมบ้าง

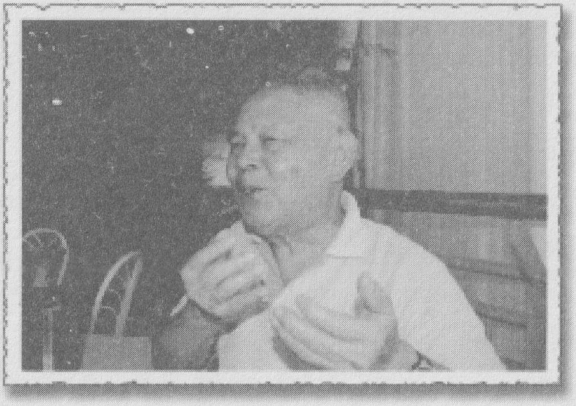
หลังจากอาจารย์ศักดิ์ไปสอบครูประชาบาล และทำงานเป็นครูไม่นาน อาจารย์ศักดิ์ก็ได้มาทำงานที่กรมที่ดิน เป็นเพียงตำแหน่งพนักงานกรมที่ดินเท่านั้น เรียนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็เรียนด้วยตัวเอง เรียนภาษาอังกฤษก็เรียนจากวิทยุคลื่นสั้น (Voice of America, VOA) ด้วยความที่เป็นคนใฝ่เรียนจึงอยากเรียนต่อระดับที่สูงขึ้น แต่ฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ใช่คนร่ำรวย จึงต้องสอบชิงทุนเพื่อไปเรียนต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

"ท่านทำงานที่กรมที่ดินแล้วก็สอบชิงทุน ไปเรียนที่อเมริกา อืม...ทุนนี้เป็นความร่วมมือระหว่างอเมริกากับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ข้อแม้มีอยู่ว่าจะต้องกลับมาเป็นอาจารย์ที่ธรรมศาสตร์นะ ท่านไปเรียนปริญญาโท และปริญญาเอกทางด้านสังคมศาสตร์ กลับมาก็เลยมาเป็นอาจารย์ที่ธรรมศาสตร์นี่หละ" ดร.อัญชลี ผาสุขนิรันต์ อาจารย์สอนปริญญาโทคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เล่าถึงพ่อผู้มีความมานะ บากบั่นอดทน จากความทรงจำตัวเองในฐานะบุตรสาว

ต่อมารัฐบาลขอตัวอาจารย์ศักดิ์ไปช่วยทำงานที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเพิ่งเปิดรองรับนักศึกษาส่วนภูมิภาคในตำแหน่งคณบดีคณะสังคมศาสตร์ อาจารย์ศักดิ์จึงตัดสินใจไปอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่แห่งนี้เป็นสถานที่ที่อาจารย์ศักดิ์ ได้รู้จักกับ **รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์** หนึ่งในคณะทำงานก่อตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัยรามคำแหงอีกคนหนึ่ง ผู้ซึ่งต่อมาได้เข้ามาช่วยสร้างรามคำแหงให้เป็นรูปร่างและเป็นปึกแผ่นทุกวันนี้

จากการวางแผนและคิดหลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน รวมถึงบริหารระบบการศึกษาต่างๆ ประหนึ่งเป็นสมองของร่างกายคนเรา

รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรกาญจน์
ผู้ช่วยวางรากฐานรามคำแหงจนเป็นปึกแผ่น

รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ เล่าถึงประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์

รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ ยังเล่าถึงช่วงเวลานั้นอีกว่า บรรยากาศที่เชียงใหม่ดีมากๆ สงบ ไม่วุ่นวาย แต่ไม่เจริญอย่างกรุงเทพฯ จึงทำให้คนที่ไปอยู่ที่นั่นสนิทสนมกันมาก เพราะต้องใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันตลอด

"ตอนเย็นก็จะมารวมตัวกันที่บ้านพักของอาจารย์ศักดิ์ หาข้าวกินกัน ผมจะเป็นคนคอยซื้อของให้ ตอนนั้นผมยังเด็ก ก็ต้องรับใช้ผู้ใหญ่... จะอยู่ที่นั่นตลอด เวลาท่านไม่อยู่บ้าน ผมก็จะดูแลบ้านให้..." ชายผิวดำแดงรูปร่างเล็ก แต่ดูแข็งแรง ที่หลายคนเรียกชื่อเล่นว่า 'พี่เจ๋ง' เล่าถึงบรรยากาศตอนทำงานที่เชียงใหม่ แววตายังฉายประกาย เมื่อรำลึกถึงความรู้สึกสนิทสนมครั้งเมื่อร่วมงานกับอาจารย์ศักดิ์

หลังจากกลับมาอยู่ที่ธรรมศาสตร์ อาจารย์ศักดิ์จึงได้ก้าวเข้ามาสู่เส้นทางสายการเมือง ด้วยสายสัมพันธ์กับ 'ศาสตราจารย์ทวี แสงขำ' อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยและคณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เกี่ยวข้องกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคสหประชาไทย ซึ่งเป็นผู้รู้จักนักการเมืองและมีโอกาสเข้าไปทำงานการเมืองบ้างแล้ว จึงชักชวนอาจารย์ศักดิ์เข้ามาทำงานด้านการเมือง ตำแหน่งแรกทางการเมืองของอาจารย์ศักดิ์ คือ รองโฆษกรัฐบาล

"ดร.ศักดิ์ เป็นผู้แทนที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง แต่เป็นผู้แทนโดยการแต่งตั้ง...พวกจอมพลถนอมตั้งให้ เป็นผู้แทนประเภทสอง..." **นายสวัสดิ์ คำประกอบ** อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ของพรรคสหประชาไทย กล่าวน้ำเสียงกระฉับกระเฉงเหมือนกับว่าเป็นการทำงานอีกครั้ง

จนกระทั่งศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ ทราบแนวคิดเรื่องการจัดตั้งมหาวิทยาลัยตลาดวิชาจากส.ส.ในพรรคสหประชาไทย ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลขณะนั้น มีความเห็นด้วยอย่างมาก จึงได้หารือพูดคุยกันระหว่างนายประมวล กุลมาตย์ และศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ เพื่อศึกษา

ถึงความเป็นไปได้ และแก้ปัญหาในการตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัย จนเกิดกระบวนการและเริ่มดำเนินการก่อตั้งขึ้นเวลาต่อมา

ใครไม่เห็นด้วยยกมือขึ้น!

การก่อตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัยในระยะแรกนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายเลย เพราะว่ามีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยหลายกลุ่ม กลุ่มที่เห็นด้วยเพราะเห็นถึงประโยชน์ของตลาดวิชามหาวิทยาลัยว่าจะทำให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสเรียนต่อ ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมองเห็นว่า ข้อเสียจะมีมากกว่าประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และตั้งข้อสังเกตไว้หลากหลาย เช่น การตั้งมหาวิทยาลัยเปิดต้องอยู่บนรากฐานของเหตุผล และหลักการที่สมบูรณ์ มิใช่ตั้งมาเพื่อแก้ปัญหานักเรียนไม่มีที่เรียนเท่านั้น อย่างน้อยที่สุดมหาวิทยาลัยเปิดที่จะตั้งขึ้น ก็ควรมีเป้าหมายต่อไปนี้

(เอนก พ อนุกุลบุตร, แนวคิดบางประการ/มหาวิทยาลัยเปิด, วารสารรามคำแหง, มกราคม 2520, อ้างถึงในเรืองยศ จันทรคีรี, 8 ปีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง)

ประการแรก ต้องเป็นเรื่องของการผลิตกำลังคนที่เป็นความต้องการของสังคม กล่าวคือเราต้องเปลี่ยนความคิดที่จำกัดจำเขี่ยเฉพาะเพียง "จะผลิตบุคลากรออกมารับราชการ"

ประการที่สอง การขยายโอกาสของการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้กว้างขวางมากขึ้น เพื่อมุ่งหมายที่จะพัฒนาทางด้านสติปัญญาในหมู่ประชากรของชาติ

ประการที่สาม ควรจะจัดให้มีโครงการการศึกษาตลอดชีวิต โดยเฉพาะในหมู่ผู้พ้นวัยเรียนในระบบการศึกษาที่เป็นทางการ เพื่อให้ปรับปรุงคุณภาพของชีวิต

ประการที่สี่ เพื่อที่จะยกระดับความรู้แก่ประชาชนเป็นส่วนรวม นอกจากจะให้ความรู้แก่บุคคลที่อยู่ในโปรแกรมแล้ว ยังให้ความรู้แก่มวลชนทั่วไปด้วย เนื่องจากกระบวนการสอน นอกจากจะใช้สื่อสิ่งพิมพ์แล้วยังใช้สื่อการสอนอย่างอื่นอีก

การถกเถียงของเหล่านักวิชาการ เกิดขึ้นอย่างมากมายในช่วงเวลานั้น...

แม้จะมีเสียงคัดค้านจากผู้ที่ไม่เห็นด้วย แต่สองประสานจากผู้ริเริ่ม คือ **นายประมวล กุลมาตย์** ส.ส.จังหวัดชุมพร และ**ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** ได้ร่วมกันทำหน้าที่อย่างมุ่งมั่น เพื่อให้การก่อตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัยรามคำแหงประสบความสำเร็จ ทั้งเป็นผู้เริ่มความคิด ดำเนินการทางการเมือง ผลักดันในเชิงกฎหมายและจัดทำระเบียบรองรับมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ร่วมกันกำหนดแผนการก่อตั้ง สร้างผืนดินที่โล่งเปล่าให้มีชีวิตชีวาทางการศึกษา ออกแบบการบริหารการศึกษา จนรามคำแหงเป็นดังเช่นทุกวันนี้

หากในวันนั้นไม่มีใครคิดที่จะก่อตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัย ก็อาจจะไม่มีมหาวิทยาลัยรามคำแหงดั่งเช่นวันนี้ เหล่าผู้สรรค์สร้างมหาวิทยาลัยที่ร่วมกันบุกเบิกกรุยทางทุกท่านนี้ ถือได้ว่าเป็นผู้มีคุณูปการต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ก่อนหนึ่ง แล้วยังเป็นผู้มีบุญคุณต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยอีกหนึ่ง หากเพราะไม่มีบุคคลเหล่านี้ร่วมกันสร้างระบบการศึกษาอันสำคัญเมื่อ 40 ปีที่แล้ว

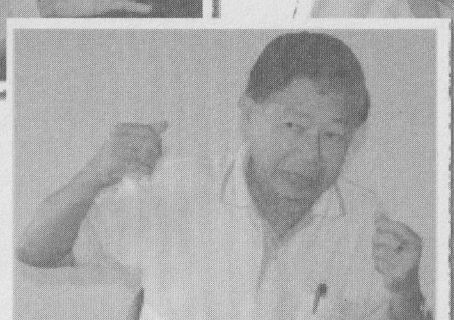
อุดมการณ์แบบรามคำแหงที่สังคมตระหนักคงไม่เกิดขึ้น และคงไม่ได้รับการสานต่อมาจวบจนปัจจุบัน

คำขวัญประจำใจ... ชาวราม

มาลินี วัฒนคามี

รู้จักอภัย ตั้งใจศึกษา บูชาพ่อขุนฯ สนองคุณชาติ เป็นคำขวัญที่อดีตอธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยรามคำแหง **ศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** เป็นผู้คิดและถ่ายทอด เพื่อให้ลูกพ่อขุนรามคำแหงทุกคนมีจิตสำนึก รักและกตัญญู ต่อสถาบัน โดย 3 ประโยคแรกนั้นท่านคิดได้รวดเร็วมาก แต่ประโยคสุดท้ายที่ว่า 'สนองคุณชาติ' ท่านได้ใช้เวลาคิดนานเป็นพิเศษถึง 3 เดือน จึงจะครบ 4 ข้อความดังกล่าว

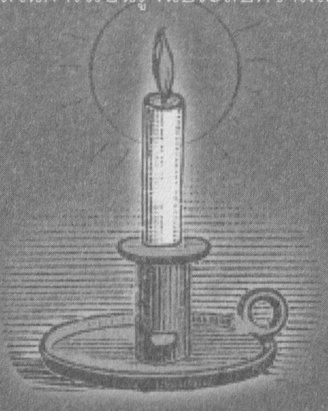
อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ แปลว่า ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เป็นวลีที่เหมาะสม กับความเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงอย่างยิ่ง วลีนี้ใช้เป็นคำขวัญยุคแรก จนถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งใน'ข่าวรามคำแหง' ผู้ริเริ่มจัดทำหนังสือพิมพ์ข่าวรามคำแหง คือ **อาจารย์รังสรรค์ แสงสุข** ในขณะนั้นได้เสนออธิการบดี (ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์) ให้จัดทำข่าวรามคำแหงเพื่อเป็นสื่อในการให้ข้อมูลข่าวสารและเป็นสื่อกลางระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษา โดยใช้คำขวัญ '**ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน**' เพื่อให้สติเตือนใจนักศึกษาอย่างคมคายและกินใจ ภายใต้หัวหนังสือพิมพ์ข่าวรามคำแหงมาตลอด

อีกประโยคหนึ่งที่อดีตอธิการบดี อาจารย์รังสรรค์ แสงสุข ให้เป็นข้อคิดขณะที่ท่านรับตำแหน่งอธิการบดีใหม่ๆ ช่วง พ.ศ. 2537 คือ **บัณฑิตรามคำแหงต้องมีความรู้คู่คุณธรรม** เจตนาสำคัญของคำขวัญประโยคนี้ เป็นการบอกนัยว่า ลูกพ่อขุนรามคำแหงต้องมีความรู้คู่กับคุณธรรม นักศึกษาเป็นผู้ศึกษาค้นคว้า บัณฑิตเป็นผู้รู้ มีความรู้ยังไม่พอต้องมีคุณธรรมด้วย ต่อมาข้อคิด 'ความรู้คู่คุณธรรม' ได้รับประกาศเป็นนโยบายในหลักสูตร ตั้งแต่ ปีพ.ศ.2543 โดยนักศึกษาทุกคน จะต้องเรียนวิชาคุณธรรม ที่ชาวรามคำแหง เรียกว่าอาร์ยู 100 (RU 100) แม้ว่า จะไม่มีหน่วยกิตก็ตาม ซึ่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง

เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรก ที่ดำเนินการสอนวิชาความรู้คู่คุณธรรมอย่างเป็นระบบก่อนมหาวิทยาลัยอื่น

เปลวเทียนให้แสง รามคำแหงให้ทาง คำขวัญได้จากการเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วประเทศร่วมส่งคำขวัญเข้าประกวด ผู้ที่แต่งประโยคคำขวัญนี้ ได้รับ รางวัลชนะเลิศ คือ **นางสาวนงเยาว์ อาจผักปัง** นักเรียนโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน เธอเล่าถึงที่มาของคำขวัญนี้ให้ฟังว่า ได้รับแรงบันดาลใจจากพี่ชายของตัวเอง การที่พี่ชายของเธอได้สมัครเรียนมหาวิทยาลัยรามคำแหงทางไปรษณีย์และเนื่องจาก ขณะนั้นทางบ้านของตัวเองไฟฟ้ายังเข้าไม่ถึง พี่ชายต้องจุดเทียนอ่านหนังสือเวลากลางคืน เธอจึงฉุกคิดได้ว่า ถึงไฟฟ้าจะยังเข้าไม่ถึง แต่เปลวไฟจากเทียน ก็สามารถให้แสงสว่างแก่พี่ชาย ประหนึ่งว่าได้มาเรียนรามคำแหง

ไม่มีรามฯ ไม่มีเรา เป็นวลีที่นักศึกษาพูดกันจนติดปากจากรุ่นสู่รุ่นเหมือนจะเป็นคำพูดกันเล่นๆ แต่หากจะให้ 'เข้าถึง' คำกล่าวนี้ บอกได้คำเดียวว่า คงต้องลองมาเรียนรามคำแหง แล้วจะซาบซึ้งถึงคำตอบ ไม่เพียงนักศึกษาเท่านั้น ศิษย์เก่ารามคำแหงทั่วทุกหนทุกแห่ง มักจะพูดประโยคนี้อยู่เสมอ เป็นการระลึกถึง พระคุณของมหาวิทยาลัยและครูอาจารย์ที่ให้โอกาสในการเรียนรู้จนประสบความสำเร็จ เจริญในหน้าที่การงานถึงทุกวันนี้

'**รัฐบาล**ไม่อยากยอมรับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย อาจเกรงว่าจะเหมือนกับตลาดวิชาธรรมศาสตร์ กลัวเกิดการประท้วงโดยมีนักศึกษาเป็นแกนนำ แต่อาจารย์ธนกาญจน์ไม่คิดเช่นนั้น เขามองว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่เหมือนกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถานที่ตั้งของเราไม่เอื้อต่อการประท้วง

เริ่มเจตนารมณ์ทางการศึกษา

ดนัย จันทร์แปลก

อาจารย์รังสรรค์ แสงสุข อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหงสองสมัย เคยกล่าวไว้ว่า เดิมทีมหาวิทยาลัยมีเพียง 4 คณะ ซึ่งถือเป็นคณะเก่าแก่รุ่นบุกเบิก ก็คือ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้พัฒนาการศึกษาไปมาก จนขณะนี้มีการจัดการศึกษาครบทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และหลักสูตรนานาชาติ มีคณะเปิดมากขึ้นจากเดิม ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชน หลักสูตรการเรียนการสอนเองก็ก้าวหน้าไปไม่แพ้กัน ปัจจุบันมีกระบวนวิชาที่เปิดสอนสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีกว่า1,900 รายวิชา อีกทั้งการเรียนการสอนทางไกล และการเรียนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (e-learning) (สุรดี เขียวหวาน, สารอธิการบดี, ประวัติสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2537)

ณ วันนี้ รามคำแหงเจริญรุดหน้าขึ้นมากมาย ดังคำกล่าวของอาจารย์รังสรรค์ แสงสุข ยืนยันได้ว่าเป็นเช่นนั้นจริง อาคารเรียนและตึกของหน่วยงานในมหาวิทยาลัย หลายสิบตึกยืนทะนงอยู่ท่ามกลางดวงตะวันอันร้อนแรง แสงแดดสะท้อนลงเป็นเงา ปกคลุมอาณาบริเวณโดยรอบประติมากรรม'พ่อขุนรามคำแหง'ผู้ทรงเป็นศูนย์รวมดวงใจของทุกคนตระหง่านอยู่ใจกลางมหาวิทยาลัย สายลมเอื่อยๆ ไล่ความร้อนกำลังพัดพลิ้วพาต้นไม้ไหวเอนเป็นจังหวะ กิ่งไม้โบกสะบัดเบาๆ เหมือนกำลังทักทาย

ผู้คนที่เดินขวักไขว่บนทางเดิน หากใครได้มาเยี่ยมชมตลาดวิชามหาวิทยาลัย ณ ห้วงยามนี้ จะเห็นความเจริญงอกงามทั้งทางโครงสร้างและแนวทางการสร้างคน ชวนให้ผมหวนรำลึกถึงสมัยแรกเริ่ม และหันกลับมาถามตัวเอง หากไม่มีอาณาบริเวณของมหาวิทยาลัยที่ชื่อว่า'**รามคำแหง**' แห่งนี้แล้ว เราทั้งหลายจะไปยืนอยู่ ณ จุดใดของประเทศ...?

ข้อสงสัยมากมายอัดแน่นเต็มสมองน้อยๆ แต่เมื่อได้พูดคุยกับผู้ริเริ่มและบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์บุกเบิกตลาดวิชามหาวิทยาลัย เรื่องราวจากคำบอกเล่าเหล่านั้นค่อยๆ กระจ่างชัดขึ้น ข้อสงสัยกำลังคลี่คลายลง

เจตนารมณ์อันแน่วแน่แด่ปวงชน

คำยืนยันจาก**นายสวัสดิ์ คำประกอบ** อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครสวรรค์ แห่งพรรคสหประชาไทย ผู้คิดริเริ่มและมีส่วนสร้างรามคำแหง ณ หัวหมาก เล่าว่า ย้อนไปเมื่อ 38 ปีที่แล้ว หลังผลการเลือกตั้งทั่วไปของประเทศไทย ออกมาเป็นที่ประจักษ์ว่า พรรคสหประชาไทยได้เป็นพรรคจัดตั้งรัฐบาล โดยมีจอมพลถนอม กิตติขจร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ประเทศไทยกลับเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย อีกครั้ง ณ เวลานั้น การศึกษาภายในประเทศกำลังอยู่ในภาวะวิกฤต ซึ่งเป็นปัญหาที่คาราคาซังมานาน เนื่องจากมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองปิดตลาดวิชาลงเมื่อ ปี พ.ศ. 2503 นักศึกษาที่เรียนจบชั้นมัธยม 8 หรือ ม.ศ.5 ในตอนนั้นก็ถูกลอยแพไม่มีที่เรียน หลังการจัดตั้งรัฐบาลเรียบร้อยแล้ว นายประมวล

กุลมาตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร สังกัดพรรคสหประชาไทย ได้มีแนวคิดจะสร้างตลาดวิชามหาวิทยาลัยขึ้นอีกครั้ง

แรกเริ่มการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เขาได้ศึกษาร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งของมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองก่อน เหตุเพราะร่างฉบับนั้นมีกฎหมายกำกับไว้อยู่แล้ว อีกทั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองเมื่อครั้งสมัยนั้นก็เป็นตลาดวิชามาก่อน **นายสวัสดิ์ คำประกอบ** หรือปู่สวัสดิ์ เป็นหนึ่งในบุคคลที่มีส่วนเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขณะนั้น เล่าเหตุการณ์ในช่วงที่นายประมวลกับเขามาร่วมงานกันให้ฟังว่า

"ส.ส.ประมวลจัดได้ว่าเป็นตัวตั้งตัวตี ของการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้วยเจตนารมณ์ที่หวังให้สถาบันตลาดวิชาเป็นแหล่งช่วยเหลือเด็กนักเรียนจำนวนมาก ที่พลาดหวังจากการสอบเอ็นทรานซ์ ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาและนำความรู้จากปริญญาบัตรกลับมาใช้พัฒนาประเทศ"

ข้อมูลบางส่วนที่บันทึกตามที่ต่างๆ **นายประมวล กุลมาตย์** เคยให้สัมภาษณ์ไว้ในหนังสือรามบัณฑิตรุ่น 6 พ.ศ. 2522 ถึงเหตุผลแนวคิดการจัดตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยกล่าวไว้อย่างน่าสนใจ

"เด็กที่จบมัธยม 8 หรือม.ศ.5 ที่ไม่มีที่เรียน จะได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนต่อเพราะสถาบันการศึกษาสมัยนั้นยังมีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาและนับวันก็ยิ่งเพิ่มจำนวนมากขึ้น อีกทั้งเหตุที่บ้านเมืองเริ่มกลับมาเป็นระบอบประชาธิปไตยอีกครั้ง ก็เห็นความสำคัญของประชาธิปไตยว่าสิ่งนี้จะมั่นคงได้ ประชาชนเองต้องได้รับการศึกษาก่อนอย่างน้อยๆควรเป็นระดับปริญญา แล้วประชาธิปไตยจึงจะก้าวหน้ายิ่งขึ้น"

นอกจากข้อมูลข้างต้น แหล่งข่าวที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดอีกคนหนึ่ง *"พ่อผมเป็นคนร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยและเสนอเข้าสภาฯ... พ่อของผมเป็น ส.ส.จังหวัดชุมพร หลังจากที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เปลี่ยนมาเป็นการสอบคัดเลือก ทำให้นักศึกษาไม่มีที่เรียน พ่อผมจึงคิดจะร่างพระราชบัญญัติเพื่อสร้างมหาวิทยาลัยขึ้น เพราะหลังเลือกตั้งท่านได้อยู่ในฝ่ายรัฐบาล การจะเสนอร่างอะไรก็ทำได้ง่ายกว่าหากอยู่ในฝ่ายค้าน"* คำกล่าวด้วยน้ำเสียงจริงจังของอาจารย์วิวัฒน์ชัย กุลมาตย์ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง บุตรชายของ'ปู่มวล' เล่าเหตุการณ์การทำงานของบิดา

ประเดิมความคิด ติดอุปสรรคในพรรค

ในปี พ.ศ.2512 ช่วงเดือนธันวาคม หลังจากศึกษาร่างของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แล้ว นายประมวล กุลมาตย์ได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฉบับใหม่เสร็จเรียบร้อย การพิจารณาภายในกลุ่มของผู้สนับสนุนการศึกษาก็ดำเนินขึ้น
สมาชิกของพรรคสหประชาไทย ได้แก่

นายประมวล กุลมาตย์	ผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร เป็นผู้จัดทำร่าง
นายสวัสดิ์ คำประกอบ	ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์
นายญวง เอี่ยมศิลา	ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี
นายยศ อินทรโกมาลย์สุต	ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
นายสุรินทร์ เทพกาญจนา	ผู้แทนราษฎร จังหวัดสมุทรสาคร
นายประสิทธิ์ ชูพินิจ	ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร และ
นายชื่น ระวิวรรณ	ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย

(รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 4/2513, 24 กรกฎาคม 2513)

ทั้งหมดได้พิจารณาร่วมกันพร้อมทั้งลงนามไว้เป็นเจ้าของร่างฯ และออกขอรายชื่อสมาชิกของพรรคอีก 30 คนเพื่อรับรองร่างฯ เมื่อเสร็จสิ้นจึงเสนอร่างฯ เข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรทันที โดยไม่มีการประชุมพิจารณาในพรรคก่อน การกระทำครั้งนี้ซึ่งเป็นการทำผิดต่อระเบียบนิติบัญญัติด้วยเพราะเกรงอำนาจของจอมพลถนอม กิตติขจร ผู้เป็นหัวหน้าพรรคจะยับยั้งไว้ไม่ให้ผ่านการพิจารณาเสียก่อน

เหมือนว่าความพยายามขั้นแรกของเหล่าผู้ร่วมอุดมการณ์ทางการศึกษาจะเป็นไปด้วยดี **นายสวัสดิ์ คำประกอบ** เล่าต่อไปอีกว่า แต่เมื่อเรื่องการเสนอ ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยตลาดวิชาเข้าสู่สภาฯ ไปเข้าหูของจอมพลถนอม กิตติขจร หัวหน้าพรรคสหประชาไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขณะนั้น จอมพลถนอมได้เชิญส.ส.ต้นเรื่อง

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมาพูดคุยกันถึงเหตุผลการเสนอร่างฯ โดยมีนายประมวล กุลมาตย์ เป็นแกนนำ ขณะนั้นจอมพลถนอม กิตติขจร ไม่พอใจและไม่เห็นด้วยต่อร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยตลาดวิชา ที่นายประมวลและคณะร่างฯ เป็นอย่างมาก

"จอมพลถนอมกลัวว่ามหาวิทยาลัยตลาดวิชาจะทำให้ปริญญาเฟ้อ เขาสนับสนุนทางอาชีวะมากกว่าจะได้มีแรงงานไปสู้กับประเทศอื่นๆได้"

จอมพลถนอม กิตติขจรได้แสดงทัศนะและจุดยืนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยตลาดวิชาด้วยความไม่เห็นชอบอย่างชัดเจน แม้เป็นเช่นนั้นนายประมวล กุลมาตย์ และ นายสวัสดิ์ คำประกอบก็ไม่ยอมถอนร่างฯ ออกจากสภาผู้แทนราษฎร ความหวังในการก่อตั้งตลาดวิชาเริ่มสั่นคลอนขึ้นทุกขณะ หลังการพูดคุยวันนั้นจบลง ก็มีการนัดประชุมพรรคครั้งใหญ่ขึ้น ณ สภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงมติพรรคพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยตลาดวิชาว่าควรให้คงไว้ในสภาฯ หรือไม่

นายสวัสดิ์ คำประกอบ เล่าถึงเหตุการณ์ช่วงเวลานั้นว่า บรรยากาศในห้องโถงใหญ่ของสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนแต่ละจังหวัดจำนวนกว่าร้อยคนนั่งอยู่อย่างหนาแน่น ทั้งผู้แทนประเภทหนึ่ง และผู้แทนประเภทสอง ในฝ่ายของผู้แทนประเภทหลังนั้น มีหน้าที่ยกมือสนับสนุนหัวหน้าพรรคเพียงอย่างเดียว มิหนำซ้ำจำนวนผู้แทนประเภทที่สองก็มีมากกว่าฝ่ายที่สนับสนุนร่างฯ ด้วย สถานการณ์ของที่ประชุมสภาฯ เหมือนว่าฝ่ายจอมพลถนอม จะถือไพ่เหนือกว่ามาก ความกดดันเริ่มก่อตัวขึ้นในความรู้สึกของผู้สนับสนุนร่าง

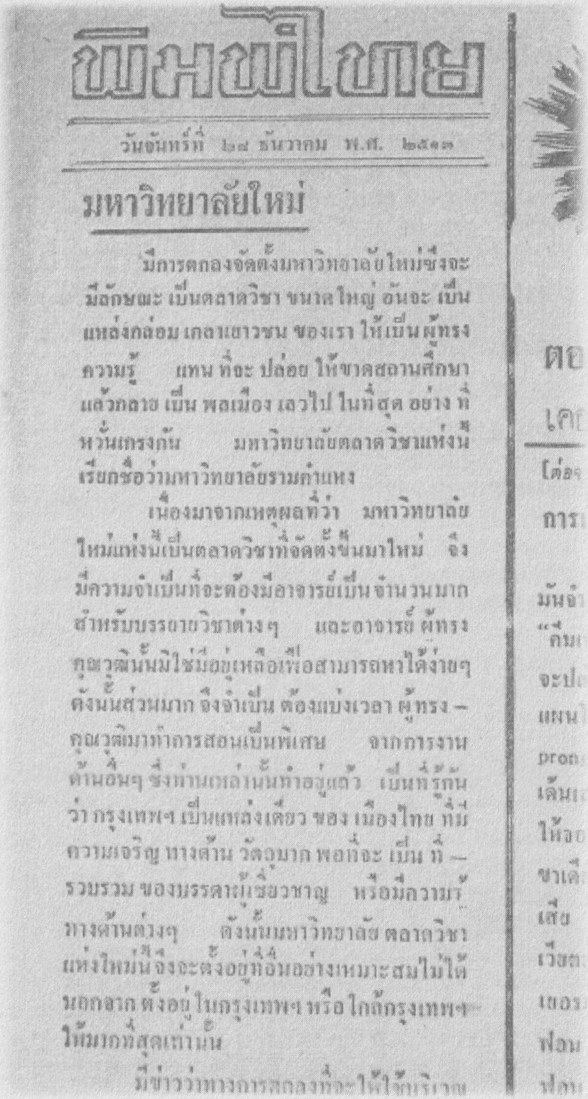
นายสวัสดิ์ยังเล่าด้วยน้ำเสียงหนักแน่นถึงคำพูดตอนที่ตัวเองลุกขึ้นกล่าวโน้มน้าว อ้อนวอนผู้แทนทั้งหมดที่ร่วมพิจารณาร่างในสภาฯ วันนั้นว่า

"ท่านผู้แทนประเภทสองครับ..ผมทราบดีว่าพวกท่านคงต้องเห็นด้วยกับแนวทางของจอมพลถนอม แต่ท่านผู้แทนจะเอากับจอมพลถนอมหรือประชาชนครับ ประชาชนลูกเต้าไม่มีที่เรียน พวกท่านจะเอาอย่างไรครับ จะช่วยเขาไหม ท่านไม่ช่วยประชาชนหรือ?"

ขณะที่ต่างฝ่ายถกเถียงกันถึงเหตุผลว่าสมควรหรือไม่ที่จะเปิดตลาดวิชา ฝ่ายรัฐบาลคัดค้านด้วยว่ากลัวการจัดตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัยจะส่งผลเหมือนกับมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองที่นักศึกษาจะออกมาเดินขบวนก่อความไม่สงบและอาจเป็นปัญหาต่อรัฐบาลในอนาคต อีกทั้ง เรื่องของวิชาการที่เคยล้มเหลว การขอซื้อเกรดวิชาจากอาจารย์ผู้สอนก็จะกลับมา ปริญญาจะเฟ้อ ส่วนฝ่ายสนับสนุนก็ยังยืนกรานว่ามหาวิทยาลัยแห่งใหม่จะเป็นประโยชน์แก่ลูกหลานในวันข้างหน้า

อดีตส.ส.พรรคสหประชาไทยเลื่องชื่อ ยังบอกอีกว่า ช่วงก่อนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทั่วไปปี พ.ศ. 2512 จะเริ่มขึ้น ได้มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น เมื่อศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ อดีตอธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นรองโฆษกรัฐบาลเข้าร่วมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยด้วย เขาเข้าร่วมในฐานะสมาชิกพรรคสหประชาไทยและได้ลุกขึ้นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยว่า

"ข้าพเจ้า ด็อกเตอร์ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ ในฐานะผู้ร่วมพิจารณาร่างมหาวิทยาลัยแห่งใหม่ เห็นด้วยกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฉบับนี้ คุณประมวลเสนอมาดีมาก เพราะกฎหมายนี้ประชาชนจะได้มีที่เรียนอย่างเสรี ไม่ต้องสอบเอ็นทรานซ์ คัดเข้ามหาวิทยาลัย...." การถ่ายทอดคำกล่าวของศาสตราจารย์ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ ผ่านนายสวัสดิ์ คำประกอบเป็นไปด้วยท่าทีจริงจัง พร้อมทั้งพูดต่อไปด้วยว่า ตนเองและนายประมวลประหลาดใจมาก เพราะฝ่ายที่มาสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเป็นคนของฝ่ายจอมพลถนอม กิตติขจร นั่นเป็นเพราะความเป็นคนชอบการศึกษาใฝ่เรียนรู้ และจริงจัง เคร่งครัดกับการทำงาน จึงทำให้การแสดงออกที่จริงใจนั้น จุดประกายให้แก่เราผู้แทนในสภาฯ ได้หวนคิดขึ้นมาไม่น้อย

พิมพ์ไทย

วันจันทร์ที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

มหาวิทยาลัยใหม่

มีการตกลงจัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ซึ่งจะมีลักษณะ เป็นตลาดวิชา ขนาดใหญ่ อันจะ เป็นแหล่งกล่อม เกลาเยาวชน ของเรา ให้เป็นผู้ทรงความรู้ แทน ที่จะ ปล่อย ให้ขาดสถานศึกษา แล้วกลาย เป็น พลเมือง เลวไป ในที่สุด อย่าง ที่หวั่นเกรงกัน มหาวิทยาลัยตลาดวิชาแห่งนี้เรียกชื่อว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า มหาวิทยาลัยใหม่แห่งนี้เป็นตลาดวิชาที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีอาจารย์เป็นจำนวนมากสำหรับบรรยายวิชาต่างๆ และอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒินั้นมิใช่มีอยู่เหลือเฟือสามารถหาได้ง่ายๆ ดังนั้นส่วนมาก จึงจำเป็น ต้องแบ่งเวลา ผู้ทรง–คุณวุฒิมาทำการสอนเป็นพิเศษ จากการงานด้านอื่นๆ ซึ่งท่านเหล่านั้นทำอยู่แล้ว เป็นที่รู้กันว่า กรุงเทพฯ เป็นแหล่งเดียว ของ เมืองไทย ที่มีความเจริญ ทางด้าน วัตถุมาก พอที่จะ เป็น ที่–รวบรวม ของบรรดาผู้เชี่ยวชาญ หรือมีความรู้ทางด้านต่างๆ ดังนั้นมหาวิทยาลัย ตลาดวิชาแห่งใหม่นี้จึงจะตั้งอยู่ที่อื่นอย่างเหมาะสมไม่ได้นอกจาก ตั้งอยู่ ในกรุงเทพฯ หรือ ใกล้กรุงเทพฯ ให้มากที่สุดเท่านั้น

มีข่าวว่าทางการตกลงที่จะให้ใช้บริเวณ

สื่อหนังสือพิมพ์สมัยนั้น พูดถึงการเคลื่อนไหวของรัฐบาลเกี่ยวกับการก่อตั้งมหาวิทยาลัยตลาดวิชาแห่งใหม่

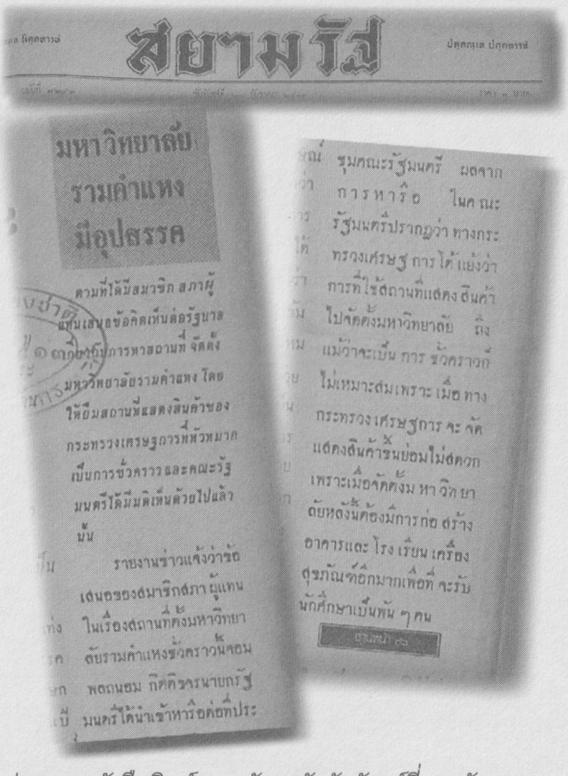

อภิปรายมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ที่คุรุสภาเย็นวันที่ ๓ นี้ นักศึกษาพากันมาฟังคับคั่ง เรื่องมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาพผู้อภิปรายจากซ้าย สส. ประมวล กุลมาตย์ เจ้าผู้เสนอ พ.ร.บ.เข้าสภา—ดร. ศักดิ์ ผาสุขนิรันดร์ ผู้เตรียมการตั้งมหาวิทยาลัยที่หนักหนา ซึ่งยอมรับว่าจะหนักหนามากและไม่พร้อมทีเดียวในขณะนี้— "วิเสียด" ดร. ศักดิ์ ๆ ตลอด ๒ ชั่วโมง— สส. รศด. สวัสดิ์ ไชยอานุเคราะห์ ผู้บอก ดร. ศักดิ์ยังทำอะไรไม่ถูกเลย และ สส. ทองดี อิสราชีวิน ผู้เรียกเสียงฮา หว่านกันตรึม— (ส่วนภาพล่าง) ดร. ศักดิ์ ผาสุขนิรันดร์ ผู้ขยายความตั้ง ม.รามคำแหง กำลังกลุ้มใจ ฯ

พิสูจน์แนวคิดจัดตั้ง ไม่ผ่านสภาฯ วาระแรก

"ต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ 14 ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย..... พ.ศ. ..." ประธานสภาผู้แทนราษฎรประกาศเสียงกังวานในห้องประชุมรัฐสภา เสียงอภิปรายของบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังขึ้นภายในห้องโถง ระหว่างการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณารับหลักการในวาระแรก เต็มไปด้วยการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยต่างๆ นานา หลายฝ่ายต่างโต้แย้งว่า การสร้างตลาดวิชามหาวิทยาลัยแห่งนี้อาจก่อปัญหาในอนาคต

สยามรัฐ

มหาวิทยาลัย รามคำแหง มีอุปสรรค

ตามที่ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนเสนอข้อคิดเห็นต่อรัฐบาลเกี่ยวกับการหาสถานที่จัดตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยให้ยืมสถานที่แสดงสินค้าของกระทรวงเศรษฐการที่หัวหมากเป็นการชั่วคราว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นด้วยไปแล้วนั้น

รายงานข่าวแจ้งว่าข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนในเรื่องสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงชั่วคราวนี้ จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีได้นำเข้าหารือต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ผลจากการหารือในคณะรัฐมนตรีปรากฏว่า ทางกระทรวงเศรษฐการได้แย้งว่า การที่ใช้สถานที่แสดงสินค้าไปจัดตั้งมหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่าจะเป็นการชั่วคราวก็ไม่เหมาะสม เพราะเมื่อทางกระทรวงเศรษฐการจะจัดแสดงสินค้าขึ้นย่อมไม่สะดวก เพราะเมื่อจัดตั้งมหาวิทยาลัยหลังนี้ต้องมีการก่อสร้างอาคารและโรงเรียน เครื่องอุปกรณ์อีกมากเพื่อที่จะรับนักศึกษาเป็นพันๆ คน

ข่าวจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันจันทร์ที่ 23 ธันวาคม พ.ศ.2513

รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ ผู้ริเริ่มและออกแบบระบบการเรียนการสอนให้มหาวิทยาลัยรามคำแหง อธิบายให้ฟังถึงการที่รัฐบาลไม่อยากยอมรับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เกรงว่าจะเหมือนกับตลาดวิชาธรรมศาสตร์ กลัวเกิดการประท้วงโดยมีนักศึกษาเป็นแกนนำ แต่รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์กลับมองว่ารามคำแหงไม่เหมือนกัน ธรรมศาสตร์เป็นสถานที่เหมาะต่อการประท้วง เพราะอยู่ติดสนามหลวง ร้านอาหารมาก ห้องน้ำสะดวกหลายแห่ง เวลาชุมนุมจะไม่อดตาย แต่รามคำแหงในอดีตเป็นทุ่งนา ห้องแถวสองสามห้องอยู่หน้ามหาวิทยาลัย ร้านอาหารมีอยู่สองร้าน ประท้วงแบบนั้นจะทำไม่ได้ การตั้งให้เป็นฐานการเมืองก็ทำไม่ได้ อาจารย์ศักดิ์ไม่ได้เป็นหัวหน้าพรรคการเมือง หรือนักการเมือง แต่อาจารย์ศักดิ์เป็นครู

ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นในสภาฯ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย มีทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายคัดค้าน เหตุผลที่ทำให้เข้าใจว่าไม่เห็นด้วย นำมาแสดงดังตัวอย่างนี้

"...ร่างพระราชบัญญัติที่ได้เสนอมา ดูเหมือนจะให้นักการเมืองเข้าไปวุ่นวายกับมหาวิทยาลัย อีกอย่างคือ พวกสภาฯนี้ เข้าไปมีส่วนการจัดตั้งคณะกรรมการ เมื่อได้ดูมหาวิทยาลัยภายหลังที่มีนักการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้องก็ได้เสื่อมโทรมลงมากมาย เพราะว่านักการเมืองไม่ใช่นักจัดการมหาวิทยาลัย..." (ใหญ่ ศวิตชาติ, รัฐสภาสาร, 5 เมษายน 2513, หน้า 29)

"...ตลาดวิชานี้คงจะไม่ได้หมายความว่าใครก็ตามที่มีเงิน ก็ไปซื้อเอาวิชาได้ เพราะฉะนั้นอย่างน้อยสิ่งที่สะท้อนให้เห็นอยู่ ในร่างพระราชบัญญัติอันนี้ ก็คือ ตีความในลักษณะที่ให้ความหมายรูปที่ว่า ผู้ใดก็ตามถ้าหากว่ามีเงิน ความรู้ ถึงแม้จะไม่ถึงขั้นในการที่ควรจะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยก็อาจจะเข้าไปเรียนในมหาวิทยาลัยได้ แต่แท้ที่จริงแล้วคำว่าตลาดวิชาในที่นี้ถ้าเราจะตีความกันจริงๆ น่าจะพิจารณาในรูปที่ว่ามันเป็นตลาดวิชาซึ่งต้องว่า ผู้ใดก็ตามที่ต้องการวิชานั้น ก็จำเป็นต้องมีพื้นฐานของวิชาความรู้พอเพียงที่จะไปต่อเอาวิชานั้นได้ ไม่ใช่ว่าผู้ใดก็ตามจะเข้าไปแล้วก็สามารถเรียนได้..." (ธำรง บัวศรี, รัฐสภาสาร,3 กันยายน 2513, หน้า 74)

"...รู้สึกสงสัยในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลประการหนึ่งและเกิดความวิตกกังวลในผลสำเร็จของการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนี้ภายหลังที่ได้ฟังคำตอบจากรัฐบาลแล้ว... รัฐบาลชุดนี้เคยประกาศเคยแถลงทำเป็นแผนการเศรษฐกิจแห่งชาติเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนเอาไว้ว่า รัฐบาลจะพยายามส่งเสริมมหาวิทยาลัย และจะเน้นหนักในสาขาเทคนิคที่มีความต้องการสูง เช่น แพทย์ วิศวกรรม เกษตร และวิทยาศาสตร์... ผลที่ติดตามจากการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนี้ จำนวนของผู้ที่

เข้ารับจะมีมาก จำนวนผู้ที่สำเร็จก็คงจะมีมากเช่นเดียวกัน แต่การสำเร็จจำนวนของผู้สำเร็จในมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งใหม่นี้เป็นการสำเร็จทางด้านสังคมศาสตร์ซึ่งไม่ตรงกับนโยบายหรือแผนการเศรษฐกิจของประเทศ... นี่จะเห็นได้ประการหนึ่งว่าผลของมหาวิทยาลัยนี้ได้ทำลายแผนการเศรษฐกิจของรัฐบาลลงไปแล้ว...

...จัดตั้งคณะบริหารธุรกิจ การที่มหาวิทยาลัยของรัฐที่รัฐจะรับไปดำเนินการเช่นนี้ เป็นการซ้อนกับมหาวิทยาลัยเอกชนที่เขาทำอยู่แล้ว เช่นนี้เองผมเห็นว่าเป็นการที่รัฐบาลทำลายหรือลบล้างเจตนารมณ์หรือนโยบายของรัฐบาลโดยสิ้นเชิง..." (สมภพ โหตระกิตย์, รัฐสภาสาร, 3 กันยายน 2513, หน้า 77)

"...มหาวิทยาลัยรามคำแหงในอนาคตจะเป็นมหาวิทยาลัยที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ควบคุมนักศึกษาไว้จำนวนมาก แน่นอนที่สุดความยุ่งยากทางการปกครองภายในมหาวิทยาลัยจะต้องเกิดขึ้น และที่ข้องใจมากก็คือ มหาวิทยาลัยนี้อาจตกเป็นเครื่องมือของนักการเมืองเหมือนสมัยหนึ่ง ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เคยเป็นมาแล้ว ยิ่งในระยะนี้ไม่ว่านักศึกษาจะเดินขบวนไปขออะไรจากรัฐบาล นายกรัฐมนตรีเป็นต้องให้ทุกครั้งและถ้าจำนวนนักศึกษาที่เดินขบวนจะเพิ่มเป็นหมื่นๆ คนก็เชื่อว่าไม่มีทหารที่ไหนจะปราบได้ มหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงเปรียบได้เสมือนกับระเบิดเวลาที่ตั้งไว้กลางเมืองหลวง"
(สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์, หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย, 10 มีนาคม 2514, อ้างถึงใน 8 ปีรามคำแหง, 2523)

หรือแม้แต่สื่อมวลชนไม่เห็นด้วยกับการก่อตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัยก็มีปรากฏ เพราะเกรงเรื่องคุณภาพการศึกษาและปัญหาว่างงาน

"...ถ้าเราพิจารณาโดยไม่เล็งผลเลิศเฉพาะการเพิ่มจำนวนบัณฑิต ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันคือปัญหานักเรียน จบ ม.ศ.๕ มีที่เรียนต่อไม่เพียงพอ ทว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นความขัดแย้งกันควบคู่ขึ้นมาโดยเฉพาะระยะหลังๆ นี้ คือบัณฑิตปริญญาว่างงาน ต้องหันไปจับงานที่ไม่สัมพันธ์กับความรู้ตน เงินเดือนต่ำกว่าอัตราที่ควรได้รับนี้ กลับไม่ค่อยมีใครเอ่ยถึง หากเราหยิบยกขึ้นพิเคราะห์สาเหตุ จะพบโดยง่ายว่าเนื่องมาจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างหละหลวมมาแต่ต้นของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีเสียงเรียกร้องจากประชาชนเกี่ยวกับจำนวนนิสิต นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับได้ ก็แก้ไขปัญหาอย่างตื้นๆ เป็นการขายผ้าเอาหน้ารอดไปคราวหนึ่ง ด้วยการเพิ่มจำนวนนิสิต นักศึกษาขึ้นในคณะต่างๆ เท่าที่จำนวนอาจารย์ และสถานที่เรียนจะอำนวยให้ โดยมิได้คำนึงถึงความต้องการของตลาดในประเทศ..."

(นิกร (นามปากกา), คอลัมน์ความเห็นของชาวบ้าน, หนังสือพิมพ์สยามรัฐ, 3 ธันวาคม 2513)

"มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นเรื่องการเมืองแอบอ้างเข้ามาอย่างเห็นได้ชัด ...เตรียมเข้าคุมการบริหารเต็มที่ รู้สึกเป็นห่วงว่าจนบัดนี้ได้เตรียมเก้าอี้ไว้พอรับนักศึกษาหรือยัง การที่เปิดรับไม่จำกัดจำนวน นักศึกษาอาจมีมาเป็นแสนคน แล้วถ้านักศึกษาทั้งแสนคน มี...เป็นหัวหน้าใช้เท้าเดินขบวนแก้ปัญหา ...อาจเป็นนายกฯได้หลักสูตรที่จัดไว้เพียง 4 แขนงก็ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม คือ มุ่งสอนแต่พวกกฎหมาย ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ทั้งๆ ที่ภายในประเทศขาดแคลนแพทย์ วิศวกร..."
(ประสาน มีเฟื่องศาสตร์, หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย, 10 มีนาคม 2514, อ้างถึงใน 8 ปีรามคำแหง, 2523)

"...ทัศนะของนักศึกษาส่วนมากเกี่ยวกับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในเมืองไทยทุกวันนี้ ก็ไม่ตรงกับทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศอื่นๆ คือ เมืองไทยเห็นว่า การศึกษาของตนเป็นการศึกษาชั้นวิชาชีพ มุ่งหมายเอาปริญญาเพื่อไปเทียบวุฒิในการทำงานต่อไป นักศึกษาน้อยคนนักที่จะคิดว่า การศึกษาขั้นมหาวิทยาลัยเป็นการศึกษาเพื่อปรับจิตใจให้สูงขึ้น ทำให้บุคคลมีรสนิยมสูง มีความต้องการอย่างละเอียดอ่อนเกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งความต้องการดังกล่าวจะบำบัดได้ด้วยวัฒนธรรม ด้วยวรรณคดี ด้วยศิลปะ และด้วยปรัชญา ซึ่งสรุปแล้วก็หมายความว่า ผู้ที่ผ่านการศึกษาขั้นมหาวิทยาลัยแล้วจะเป็นคนที่สมบูรณ์ขึ้น ตามความหมายของคำว่ามนุษย์ คือ เป็นผู้เจริญเติบโตแล้วทางด้านจิตใจทุกทาง มิได้มีกังวลอยู่แต่เพียงจะหาใส่ท้องหรือทำความเจริญทางวัตถุให้แก่ตนเองเพียงฝ่ายเดียว แต่จะเป็นบุคคลซึ่งรู้จักความเพียงพอทางด้านวัตถุ โดยไม่มีความเพียงพอทางด้านปัญญา..."
(ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, "ฝรั่งเศสมองไทย" ในเมืองไทยกับคึกฤทธิ์, หน้า 20, อ้างถึงใน 8 ปีรามคำแหง, 2523)

นักวิชาการหลายท่านก็ออกมาท้วงติงในเรื่องคุณภาพการศึกษา เมื่อเปิดตลาดวิชาแห่งใหม่ แม้ว่าจะเห็นว่าเป็นประโยชน์ก็ตาม

"...สิ่งที่ผมเป็นห่วงและท้วงติง มีอยู่เรื่องเดียวเท่านั้น คือเรื่องคุณภาพ เพราะผมเชื่อว่ามหาวิทยาลัยไม่ว่าจะแบบไหน ควรมีคุณภาพ ..." (ดร.กมล สมวิเชียร, มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ยิ่งใหญ่, หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย, 26 มีนาคม 2514, อ้างถึงใน 8 ปีรามคำแหง, 2523)

ขณะนั้นอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจยังน้อยอยู่ พูดให้ง่ายคือ การทำมาหากินทำงานเลี้ยงชีพยังมีทางเลือกอยู่น้อยมากต่างจากปัจจุบันนี้ รวมทั้งการทำอะไรใหญ่โตเพื่อก่อประโยชน์ให้คนจำนวนมากคงมีเรื่องต่าง ๆ ให้คนยุคนั้นขบคิดมากมายแน่

อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชาแห่งที่สองก็เกิดขึ้น...

ประธานสภาผู้แทนราษฎร พลตรีศิริ สิริโยธิน ในขณะนั้น เห็นว่าการจัดตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัยเป็นเรื่องใหญ่ต้องใช้งบประมาณ และพื้นที่จำนวนมาก ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งการวางรูปแบบและระบบการสอน อีกทั้งชื่อมหาวิทยาลัยในตอนนั้นก็ยังไม่ระบุไว้ว่าเป็นชื่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพราะการเสนอร่างฯ ครั้งนั้นใช้ชื่อเพียง 'ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...' ตามเหตุผลที่การประชุมสภาฯ ในวาระรับหลักการได้ให้มาข้างต้น ส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฉบับของนายประมวลและคณะ ต้องรอพิจารณาใหม่อีกครั้งอีก 6 เดือนข้างหน้า

ฝ่ายของนายประมวล กุลมาตย์ ผู้ร่างฯ พยายามขอลดหย่อนร่นเวลาให้สภาฯ รีบพิจารณาร่างฯ ฉบับนี้โดยเร็ว ภายใน 2 เดือน เพราะเห็นว่าการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน ต้องเปิดมหาวิทยาลัยให้ทันปีการศึกษาใหม่ ปี พ.ศ.2514 แต่ก็ไม่เป็นผล ปัญหาเรื่องเงินงบประมาณและเรื่องสถานที่

ถือเป็นปัญหาใหญ่สำคัญมาก ทางฝ่ายรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร จึงขอดึงเรื่องกลับมาพิจารณาใหม่ยังพรรคสหประชาไทยอีกครั้ง

เหตุผลที่ยังไม่มีการตั้งชื่อมหาวิทยาลัยในการเสนอร่างฯ เข้าสู่สภาฯ เวลานั้น นายประมวล กุลมาตย์ ส.ส.จังหวัดชุมพรให้เหตุผลไว้ อยู่ในบันทึกสมัยประชุมสภาฯ ของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยว่า

"...ชื่อที่ใส่จุดๆๆไว้นั้น เพื่อเปิดโอกาสกว้างขวางแก่เพื่อนสมาชิกจะได้มีโอกาสตั้งชื่อให้สมควรแก่กาลเทศะและเหตุการณ์..." (ประมวล กุลมาตย์, รัฐสภาสาร, 3 กันยายน 2513, หน้า 90)

แค่ 5 ล้านบาทกับที่ดินหัวหมากอีก 360 ไร่จะสานฝันเป็นจริง

หลังจากฝ่ายรัฐบาลดึงร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย กลับมาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง **นายประมวล กุลมาตย์** ส.ส.จังหวัดชุมพรก็หันมาปรึกษาหารือกับ**ศาสตราจารย์ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** ณ บ้านย่านสี่เสาเทเวศร์ เพื่อหาหนทางแก้ไขปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดหาเงินงบประมาณและสถานที่ดำเนินการของมหาวิทยาลัย ก่อนการประชุมพรรคสหประชาไทยจะพิจารณาร่างฯ อีกครั้ง (สัมภาษณ์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, 10 กรกฎาคม 2550)

เมื่อการพูดคุยกันระหว่างนายประมวลกับดร.ศักดิ์เพื่อหาลู่ทางแก้ไขปัญหาจบลง ทั้งสองฝ่ายก็เริ่มลงมือปฏิบัติการแทบจะทันที โดยนายประมวลเป็นฝ่ายหางบประมาณมหาวิทยาลัย เขาได้ขอแปรญัตติงบประมาณจำนวนหนึ่งจากสภาผู้แทนราษฎรเอาไว้ เพื่อสำรองใช้ในการจัดสร้างมหาวิทยาลัย

สยามรัฐ

ร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย

ข่าวจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันจันทร์ที่ 27 ตุลาคม พ.ศ.2512

สยามรัฐ

นายกปลอบ ส.ส. ไม่ให้น้อยใจ ที่ไม่ได้แจกเงินให้ไปทำบุญ

ข่าวจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 12 ตุลาคม พ.ศ.2512

ทางด้านอาจารย์ศักดิ์ก็เริ่มมองหาพื้นที่สำหรับการสร้างมหาวิทยาลัยตลาดวิชา พื้นที่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบันนี้เคยเป็นที่รกร้างมาก่อน อาจารย์ศักดิ์ได้ชวนคนสนิท ผู้ที่เคยร่วมงานและใช้ชีวิตด้วยกันเมื่อครั้งที่เขายังเป็นคณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คือ **รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์** และ**รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ**มาทำงานร่วมกัน ทั้งสามคนปรึกษาหารือกัน มองเห็นร่วมกันว่า สถานที่รกร้างย่านหัวหมาก ซึ่งตอนนั้นเคยเป็นสถานที่แสดงสินค้านานาชาติอยู่ในความดูแลของกรมเศรษฐสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐการ

รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ กล่าวถึงเหตุการณ์วันนั้นว่า *"อาจารย์มุดรั้วเข้าไปดูสถานที่กันเงียบๆ ข้างในเป็นพื้นที่ 360 ไร่ อาคารแสดงสินค้าต่างๆ ก็ยังมีสภาพที่ใช้ได้อยู่ เพียงแค่ปรับปรุงเล็กน้อยก็ใช้ได้ แต่ถนนยังไม่มีการลาดยาง พื้นผิวเลยขรุขระ ทำให้การคมนาคมไม่สะดวก"*

การดูสถานที่วันนั้นจบลงด้วยการตัดสินใจของ**ศาสตราจารย์ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** ที่เลือกปักธงดินแดนที่เคยเป็นอาคารแสดงสินค้านานาชาติที่รกร้าง ของกรมเศรษฐสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐการ ย่านหัวหมาก เป็นภูมิรัฐศาสตร์ในการจัดสร้างตลาดวิชาแห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง

เดิมทีมหาวิทยาลัยรามคำแหงนั้นเกือบจะไม่ได้อยู่ ณ สถานที่ในย่านหัวหมาก เพราะหลังจากได้มีการพูดคุยเรื่องสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัย จอมพลประพาส จารุเสถียร ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นรองหัวหน้าพรรคสหประชาไทย ได้พูดคุยกับนายประมวล กุลมาตย์ เพื่อขอมหาวิทยาลัยไปสร้างไว้ในเขตพื้นที่เมืองชลบุรี โดยจะมอบพื้นที่ให้ แล้วตั้งชื่อว่า 'มหาวิทยาลัยตะวันออก' แต่นายประมวลปฏิเสธ โดยให้เหตุผลว่าจะผิดต่อเจตนาและวัตถุประสงค์ การย้ายสถานที่จะทำให้มหาวิทยาลัยที่ปรารถนาเอาไว้ตามร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ไม่ต่างอะไรกับสถาบันทั่วๆไป กลายเป็นมหาวิทยาลัยธรรมดา (ประมวล กุลมาตย์, บทสัมภาษณ์, รามบัณฑิตรุ่น 6, 2522)

ผู้ทรงคุณวุฒิอาวุโสมหาวิทยาลัยรามคำแหง รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ ยังรำลึกถึงเนื้อความในอดีตต่ออีกไปว่า ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ เคยกล่าวถึงเหตุสำคัญที่เขาสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เขาเองอยากให้นักเรียนมีที่เรียนหนังสือ เพื่อว่าคนที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้จะได้มีที่เรียน เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว คนมีเงินเท่านั้นถึงจะส่งลูกไปเรียนเมืองนอกได้

วันสำคัญของการเริ่มเจตนารมณ์ทางการศึกษามหาวิทยาลัยตลาดวิชาก็ได้เกิดขึ้น เหมือนกับถูกกำหนดมาเช่นนั้น การประชุมพรรคสหประชาไทยที่โรงแรมนารายณ์ ถ.สีลม ที่แม้ว่าภายในโรงแรมแอร์คอนดิชั่นกำลังทำงานให้อากาศเย็นฉ่ำ แต่บรรยากาศการประชุมกลับร้อนแรงเต็มไปด้วยความตึงเครียด เพราะหลายฝ่ายต่างหาทางออกไม่ได้ เกี่ยวกับสถานที่ที่จะใช้สร้างมหาวิทยาลัย ซึ่งขณะนั้นถือเป็นจุดไคลแมกซ์ของการตัดสินใจรับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย

"ในการประชุมวันนั้น...ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดมหาวิทยาลัยรามคำแหงอย่างแท้จริง..." รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ มองตรงไปข้างหน้าด้วยสายตามุ่งมั่น พร้อมกล่าวในสิ่งที่เขาฟังจากอาจารย์ศักดิ์

อาจารย์เล่าต่อไปอย่างออกรสว่า ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ ได้ลุกขึ้นยืนต่อหน้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคสหประชาไทย พร้อมคำกล่าวที่ง่ายๆ แต่เปี่ยมไปด้วยความสำคัญยิ่ง

"ไม่มีปัญหา..เรื่องสถานที่..มีแล้ว..เป็นสถานที่รกร้างอยู่ที่หัวหมาก" อาจารย์ศักดิ์กล่าวขึ้นในที่ประชุมพรรคสหประชาไทย ภายในโรงแรมนารายณ์ ขณะนั้นหลังสิ้นคำกล่าวสมาชิกพรรคต่างก็พากันปรบมือแสดงความยินดี ต่อกันที่สามารถแก้ปัญหาเรื่องงบประมาณและสถานที่ในร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม เมื่อทราบเจตนารมณ์ที่แท้จริงของอาจารย์ศักดิ์แล้ว จอมพลถนอม กิตติขจร ก็สนับสนุนให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยตลาดวิชาได้

ในที่สุด ช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2513 ฝ่ายนิติบัญญัติ โดยนายประมวล กุลมาตย์ นำร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เสนอเข้าสู่

สภาผู้แทนราษฎรอีกครั้ง หลังจากเตรียมจัดสรรหางบประมาณและสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยพร้อมในการพิจารณา ครั้งนี้สภาฯ ได้ยินยอมรับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยผู้แทนราษฎรทั้งหมดในสภาฯ มีมติเห็นชอบรับหลักการ

การเดินทางของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ได้ดำเนินไปสู่ขั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระต่อไป...

ที่ดินรามคำแหง มาได้ยังไงนะ

มาลินี วัฒนคามี

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ณ หัวหมาก ได้ลงหลักปักฐานจนถึงทุกวันนี้ แต่ใครเคยรู้บ้างไหมว่า ที่ดินดังกล่าว คณะผู้ก่อตั้งไม่ได้ซื้อมาตั้งแต่เริ่มแรก เดิมที เป็นสถานที่แสดงสินค้านานาชาติของประเทศไทย (International World Fair) ของกรมเศรษฐสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐการ หรือกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ หลังจากแสดงสินค้านานาชาติในปี พ.ศ.2508 รัฐบาลก็ไม่ได้มี กิจกรรมอื่นใด ในสถานที่แห่งนี้อีก ปล่อยรกร้างมาตั้งแต่บัดนั้น

อาจารย์วิศิษฐ์ หรือรองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ เล่าให้ฟังว่า คณะกรรมการเตรียมการเปิดมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ทำเรื่องขอใช้สถานที่ แสดงสินค้านานาชาติดังกล่าว ของกรมเศรษฐสัมพันธ์มาใช้เป็นสถานที่ตั้ง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งขณะนั้นก็ได้ดัดแปลงสถานที่เพียงเล็กน้อย คือ ปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอกัน ซ่อมแซมและทำความสะอาดอาคาร รวมทั้งทาสีใหม่ เพื่อให้เป็นอาคารบรรยายเรียนรวม

ต่อมาภายหลัง คณะกรรมการเตรียมการเปิดมหาวิทยาลัยรามคำแหง ก็ได้สร้างอาคารเพิ่มขึ้นมาเรื่อยๆ เช่น ตึก NB ต่างๆ อาคารคณะบริหารธุรกิจ (ตึกศรีสัชนาลัย) อาคารหอสมุดกลาง อาคารคณะมนุษยศาสตร์ เป็นต้น ในเวลาต่อมากรมเศรษฐสัมพันธ์เห็นว่า พื้นที่ทำงานของทางกรมฯ เริ่มน้อยลง จึงจะขอสถานที่คืน ภายหลังมีมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้สถานที่ต่อไปได้

ในที่สุดรัฐบาลก็ยกที่ดินดังกล่าวให้มหาวิทยาลัยโดยปริยาย (ขอบคุณมากๆ ค่ะ) รวมทั้งสิ้น 360 ไร่ ต่อมามหาวิทยาลัยรามคำแหงแบ่งให้การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ไป 60 ไร่ ซึ่งปัจจุบันคือ สนามรัชมังคลากีฬาสถาน และสำนักงานของ การกีฬาแห่งประเทศไทย จึงเหลือที่ดินของมหาวิทยาลัย 300 ไร่

เมื่อพูดถึงตึกในยุคเริ่มแรก ก็ต้องคิดถึงอาคารเก่าหลังเดิมของกรมเศรษฐสัมพันธ์ ที่เอื้อเฟื้อให้มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ใช้ทำงานมาตราบจนถึงทุกวันนี้...ตึกเอ.ดี.1 (Auditorium 1 หรือ A.D.1)

อาคารเอ.ดี.1 มีความสำคัญช่วงเริ่มแรกของการก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพราะเคยเป็นสถานที่ทำงานแห่งแรกของ สำนักงานอธิการบดีที่ใช้เป็นสถานที่บริหารงาน ประชุมงาน ระดมสมอง ระหว่างกำลังสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในขณะนั้น ถ้าย้อนเวลากลับไป บริเวณสระน้ำคงมองเห็นคน ทำงานนั่งเต็มตึกเอ.ดี.1 แน่

ไม่เพียงแค่นั้น...ยังมีที่ดินอีกส่วนหนึ่ง ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้เช่าจากวัดเทพลีลาไว้เผื่อใช้งาน ตั้งแต่แรกเริ่ม คือบริเวณ **สระน้ำที่อยู่ข้างตึกสุโขทัย** ในปัจจุบันหลายคนอาจมองภาพไม่ออก เพราะพื้นที่อยู่คนละฝั่งถนนจะเป็นของวัดเทพลีลาได้อย่างไร สมัยก่อนเป็นที่ดินผืนเดียวกัน ต่อมามีการตัดถนนใหม่ ที่ดินถูกแบ่งเป็นสองฝั่ง ถนนผ่ากลาง พื้นที่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงเช่าจากวัดเทพลีลากลับกลายเป็นว่าอยู่ฝั่งเดียวกับมหาวิทยาลัย สมัยก่อนมหาวิทยาลัยเช่าที่ดินไว้วันละบาทเดียว.

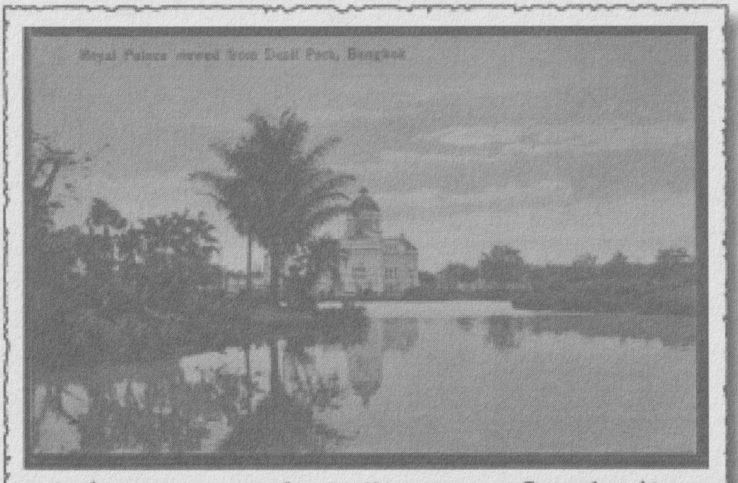

'...ความจริงการที่นักศึกษาเหล่านั้นไม่มีโอกาสได้เข้ามหาวิทยาลัย ก็มิใช่ว่าสติปัญญาหรือสมองจะเสื่อมทรามประการใดก็หาไม่ หากแต่ว่าโควตาหรือจำนวนที่จะได้เข้าเล่าเรียนในมหาวิทยาลัยต่างๆมีน้อย เพราะฉะนั้นพวกนี้จึงต้องหมดสิทธิไป เป็นสิ่งที่น่าเสียดาย ในโอกาสซึ่งประชาชนพลเมืองของเรากำลังมีความปรารถนาในการศึกษาเล่าเรียนให้มีความก้าวหน้า...

ประชุมสภาฯ ผ่านกฎหมาย มหาวิทยาลัยตลาดวิชา

ณัฐวุฒิ กรัณยโสภณ

อาคารสีขาวรูปโดมทรงสง่างาม ภายในห้องโถงกว้างใหญ่โอ่อ่า ปกคลุมด้วยเพดานรูปโดมคลาสสิกตามสไตล์ศิลปยุคเรอเนสซ็องส์ กำแพงรายล้อมไปด้วยจิตรกรรมฝาผนังวิจิตรงดงาม อันเป็นผลงาน สร้างสรรค์ตระการตาจากฝีมือจิตรกรชาวอิตาเลียน สถานที่แห่งนี้คือ พระที่นั่งอนันตสมาคม สถานที่พิจารณาและออกกฎหมายของไทย ตั้งแต่ครั้งอภิวัฒน์การปกครองเป็นประชาธิปไตย พ.ศ. 2475 เรามักได้ยินเขาเรียกกันว่ารัฐสภา และ ณ ห้องโถงแห่งนี้เอง 'ตลาดวิชาแห่ง มหาวิทยาลัยรามคำแหง' ได้กำเนิดขึ้น

หลังจากการประชุมลงมติรับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยตลาดวิชาของสมาชิกพรรคสหประชาไทย เส้นทางต่อไปที่ร่างกฎหมายฉบับนี้ต้องเดินทางไปถึง ก็คือ รัฐสภา เหตุจากครั้งก่อนหน้านี้ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่รับร่างกฎหมาย เพราะการเตรียมการหลายเรื่องไม่เรียบร้อย แต่ครั้งนี้สมาชิกสภาผู้แทนผู้เสนอร่างกฎหมายเตรียมการทั้งงบประมาณ สถานที่ และแนวคิดการดำเนินงานมานำเสนออย่างดี แม้กระนั้นก็ดี การอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎรญัตติเพื่อพิจารณารับหลักการ 'ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...' ฉบับนี้ ยังคงเป็นไปด้วยความ ดุเดือด ไม่แพ้การคัดค้านจากภายนอกและจากสื่อมวลชน ทั้งหนังสือพิมพ์และวิทยุกระจายเสียง

การจัดตั้งมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชาของรามคำแหง มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างจากตลาดวิชาต้นตำรับของธรรมศาสตร์ ตามประวัติศาสตร์การจัดตั้งสถานศึกษาสูงสุดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งเรียกว่าระดับมหาวิทยาลัย เปิดครั้งแรกในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยพระเจ้าแผ่นดินเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทขึ้น ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นแห่งแรก จำเนียรกาลต่อมาจนกระทั่งเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 คณะเปลี่ยนแปลงการปกครองได้เห็นว่า ควรยกระดับความรู้หรือการศึกษา ให้พลเมืองเข้าสู่ระดับมหาวิทยาลัยมากขึ้นเท่าที่จะทำได้ จึงได้ตั้งตลาดวิชามหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง อันเป็นการเปิดโอกาสให้คนในชาติเข้าสู่ตลาดวิชาอย่างกว้างขวาง (น้อม อุปรมัย, รัฐสภาสาร, 2513) ประเทศไทยเพิ่งจะเข้าสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย ต้องการให้คนมีความรู้ในด้านสังคม ด้านกฎหมาย ด้านต่าง ๆ เพื่อการมีส่วนร่วมในการปกครอง แต่ภายหลังเปลี่ยนระบบการรับนักศึกษาเป็นการสอบเข้า ทำให้ปิดโอกาสผู้คนไป

ในความหมายตลาดวิชาของรามคำแหง ต้องการแก้ไขปัญหานักเรียนไม่มีที่เรียน รวมไปถึงการเปิดโอกาสการศึกษาให้ผู้ไม่มีโอกาสหรือผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ เหตุผลนี้ นายประมวล กุลมาตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชุมพร สังกัดพรรคสหประชาไทย ซึ่งเป็นหัวเรือใหญ่ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ได้อภิปรายเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้ว่า

"ข้าพเจ้าเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยต่อที่ประชุมนี้ เนื่องมาจากว่าปัจจุบันนี้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับม.ศ.5 หรือเทียบเท่ามีจำนวนมากและนับวันจะมากขึ้น ...ความจำเป็นในการศึกษาเล่าเรียนของประชาชนพลเมือง ดังจะปรากฏว่าในปีที่แล้วมีนักศึกษาจบการศึกษา ม.ศ.5 หรือเทียบเท่านี้มีจำนวนประมาณถึง 30,000 คน ...นักศึกษาเหล่านี้ก็ไม่มีโอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยได้ เพราะมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย ณ บัดนี้นั้น มีจำนวนน้อย รับนักศึกษาได้เพียง 9,900 คนเท่านั้น จำนวนนักศึกษาที่เหลืออยู่ประมาณ 20,000 คน ก็เป็นอันต้องว้าเหว่ประสบความล้มเหลวในชีวิต...

...ความจริงการที่นักศึกษาเหล่านั้นไม่มีโอกาสได้เข้ามหาวิทยาลัยก็มิใช่ว่าสติปัญญาหรือสมองจะเสื่อมทรามประการใดก็หาไม่ หากแต่ว่าโควตาหรือจำนวนที่จะได้เข้าเล่าเรียนในมหาวิทยาลัยต่างๆ มีน้อย เพราะฉะนั้น พวกนี้จึงต้องหมดสิทธิไป เป็นสิ่งที่น่าเสียดายในโอกาสซึ่งประชาชนพลเมืองของเรากำลังมีความปรารถนาในการศึกษาเล่าเรียนให้มีความก้าวหน้า...

...เงินตราของประเทศก็จะไปสู่ต่างประเทศปีละจำนวนมาก คำนวณนักศึกษาเวลานี้ที่ไปอยู่ต่างประเทศประมาณ 30,000 คน คำนวณค่าใช้จ่ายซึ่งคนไทยจะต้องเอาเงินไปใช้ในต่างประเทศแล้วปีละประมาณ 600 ล้านบาท เงินจำนวนนี้เป็นสิ่งที่น่าเสียดาย...

...ถ้าหากว่าเราเปิดมหาวิทยาลัยขึ้นคอยต้อนรับนักศึกษาเหล่านี้แล้ว ปัญหาต่างๆ ก็จะหมดไป เสียงร่ำร้องจากประชาชนพลเมืองตามบ้านนอกคอกนา จากผู้ที่ยากไร้ ก็จะหมดไป ในข้อที่ว่า รัฐบาลได้จัดการศึกษาให้ประชาชนอย่างเต็มที่ ฉะนั้นผมจึงเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เข้ามาต่อสภานี้ เพื่อจะให้สภานี้ได้รับหลักการและจะได้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติ ขอขอบคุณ"

(ประมวล กุลมาตย์, *รัฐสภาสาร*, 5 เมษายน 2513)

ตั้งกรรมาธิการทั้ง 15 คน พิจารณาร่างกฎหมายมหาวิทยาลัย

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้เปิดโอกาสให้สมาชิกสภาฯ อภิปราย ทั้งฝ่ายที่เห็นชอบ ฝ่ายที่เห็นชอบแต่มีข้อสังเกต หรือฝ่ายที่ไม่เห็นชอบกันโดยทั่วแล้ว ในที่สุดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบรับหลักการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... (อ่านว่าจุด จุด จุด)

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรยังได้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมา เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งสิ้น 15 คน ประกอบด้วย (*รัฐสภาสาร*, 2513)

พลเอกประพาส จารุเสถียร นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ พลโทแสวง เสนาณรงค์ นายเรณู สุวรรณสิทธิ์ นายกำแหง พลางกูร

นายประหยัด บุรณศิริ นายศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ นายประมวล กุลมาตย์ นายสงวน กนกวิจิตร ร้อยตำรวจเอกวิชัย ฉายประเสริฐ

นางสงวน สีมันตร นายทินกร ปรีชพันธุ์ นางจินดา อังศุโชติ นายญวง เอี่ยมศิลา และนายน้อม อุปรมัย

จากนั้นเมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญที่ตั้งขึ้นมา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... จนแล้วเสร็จ กฎหมายจึงเดินทางเข้าสู่การพิจารณาวาระที่ 2 และ 3 ในวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร

ในวาระที่ 2 นี้เอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายกันอย่างกว้างขวาง เรื่องชื่อของมหาวิทยาลัยที่ยังเว้นว่างอยู่และหาข้อสรุปไม่ได้ เรื่องงบประมาณ และสถานที่ ที่ไม่รู้ว่าจะเอามาจากไหน เกรงว่าจะใช้งบจำนวนมากและบานปลาย ดังที่ปรากฏในการอภิปรายของส.ส.หลายท่าน อาทิ

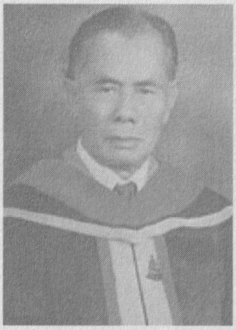
"...ข้าพเจ้าไม่คัดค้านท่านหรอก แต่ว่าให้ท่านตอบปัญหามาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจะอยากให้รัฐบาลตอบปัญหานะครับ สถานที่เราจะเอาที่ไหน แล้วเงินตราที่จะจัดสร้างนั้น เราจะเอาที่ไหน..

...ฝากมาถามเจ้าของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ หรือหากว่าท่านจะเอาแต่เพียงว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นเพียงคะแนนเสียงของท่าน แต่ว่าในทางปฏิบัติ ปฏิบัติไม่ได้เพราะขาดเงิน... กลัวมันเป็นจริงไม่ได้..." (แคล้ว นรปติ, รัฐสภาสาร, 2513)

"...เราคงจะลงมติกันเป็นเอกฉันท์ให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ติดตรงที่ว่าท่านเจ้าของร่างก็ไม่ค่อยจะคำนึงถึง หรือจะนึกว่าไม่สำคัญในหลักการนี้... ถ้าแก้หลักการเป็นว่าให้ตั้งมหาวิทยาลัยเป็นตลาดวิชาขึ้นแห่งหนึ่ง เรื่องชื่อแก้ไขได้ แต่หลักการนี้ไม่มีใครแก้ไขได้... เอาเฉพาะหลักการว่าให้ตั้งมหาวิทยาลัยเป็นตลาดวิชาขึ้นแห่งหนึ่งเท่านี้ แทนที่จะจุดๆ ถ้าเป็นอย่างนี้ทุกอย่างเรียบร้อย..."

(ใหญ่ ศวิตชาติ, รัฐสภาสาร, 2513)

"...ปัญหาเรื่องชื่อนี้ที่เราใส่จุดๆ ไว้ เพื่อต้องการเปิดโอกาสอันกว้างขวาง เพื่อเพื่อนสมาชิกจะได้มีโอกาสตั้งชื่อให้สมควรกับกาลเทศะและเหตุการณ์ ผมจึงขอยืนยันว่าเป็นมหาวิทยาลัยจุดๆ ไว้ก่อน..." (ประมวล กุลมาตย์, อ้างแล้ว)

อย่างไรก็ตามข้อสรุปเรื่องชื่อมหาวิทยาลัยในเบื้องต้น เมื่อ **นายแคล้ว นรปติ** ส.ส.จังหวัดขอนแก่น เสนอให้ใช้ชื่อว่า **มหาวิทยาลัยรามคำแหง** เพราะเป็นชื่อของปฐมกษัตริย์ ผู้ซึ่งเป็นกษัตริย์ 'มหาราช' พระองค์แรก ในวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2513 สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบผ่านร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยให้ชื่อใหม่ว่า **"ร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.."**

ส่วนเรื่องงบประมาณ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นพ้องตรงกันว่าจะกันงบประมาณประจำปีพ.ศ. 2513 จำนวน 5 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินที่นายประมวล กุลมาตย์ ส.ส.จังหวัดชุมพร แปรญัตติย้ายไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อใช้ดำเนินการขั้นต้น

นอกจากเรื่องชื่อมหาวิทยาลัย และเรื่องงบประมาณแล้ว ก็ยังมีปัญหาเรื่องของที่ดินในการก่อสร้างมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการถกเถียงกันมากเช่นกันว่าจะก่อสร้างตรงไหนดี ท้ายที่สุดได้ข้อสรุปว่าจะใช้ที่ดินบริเวณหัวหมากก่อสร้างมหาวิทยาลัย เมื่อ**ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เสนอว่าให้ใช้ที่พื้นที่ศูนย์การแสดงสินค้านานาชาติ และพื้นที่ของกรมเศรษฐสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐการ เป็นสถานที่ก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง และที่ประชุมก็เห็นชอบตามนั้น เมื่อข้อปัญหาได้ข้อยุติร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฉบับนี้ ก็ได้ผ่านวาระของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเข้าสู่วาระของวุฒิสภาที่จะต้องพิจารณาต่อไป

รามคำแหง 'ตลาดวิชา 5 ล้าน'

มาลินี วัฒนคามี

มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เรามองเห็นอยู่ทุกวันนี้ มันช่างดูใหญ่โตโอฬารเสียจริงๆ (จะเดินทั่วไหมเนี่ย) สมแล้วที่เป็นมหาวิทยาลัยตลาดวิชา ไม่ใช่เพียงเฉพาะความใหญ่โต ด้านกายภาพโครงสร้างอาคารหรือจำนวนคนเท่านั้น หากแต่คุณภาพมาตรฐานของหลักสูตรก็ต้องรองรับความใหญ่โตนี้เช่นกัน และหากได้ทราบถึงที่มาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงแห่งนี้ ว่ากำเนิดขึ้นด้วยงบประมาณ เพียง 5 ล้านบาท ใครหลายคนอาจไม่เชื่อ อาจจะคิดในใจว่า "จริงเหรอ ! รามคำแหงนะรึ" จะเติบโตมาด้วยงบประมาณเพียง 5 ล้านบาท จริงแน่นอนค่ะ

ขอเล่าเบื้องหลังของงบประมาณ 5 ล้านบาทซึ่งมาจากการสัมภาษณ์อาจารย์วิศิษฐ์ หรือรองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ หนึ่งในผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เรื่องมีอยู่ว่า ระหว่างรอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยที่เสนอเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรเป็นวาระที่ 2 หลังจากที่รัฐบาลไม่เห็นชอบในวาระแรก จึงขอถอนเรื่องมาพิจารณาภายในพรรคสหประชาไทยอีกครั้ง ซึ่งก่อนร่างพระราชบัญญัติฯ จะเข้าสภาฯ วาระที่สอง คณะผู้ก่อตั้งต้องเตรียมการให้พร้อมในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องงบประมาณและสถานที่

ระหว่างนั้น นายประมวล กุลมาตย์ ส.ส.จังหวัดชุมพร ขอแปรญัตติงบประมาณ 5 ล้านบาทในคณะกรรมาธิการพิจารณางบประมาณประจำปีมาไว้ที่ส่วนกลางในปี พ.ศ. 2513 โดยไม่มีใครทราบว่า ท่านจะเก็บเอาไว้ใช้เป็นทุนสำหรับเปิดมหาวิทยาลัย ตลาดวิชาแห่งใหม่ อันเป็นสิ่งยืนยันได้ว่าตลาดวิชาแห่งนี้จะสามารถลืมตาดูโลก ในอีกไม่ช้า

งบประมาณ 5 ล้านบาทดังกล่าว เมื่อได้มาก็นำไปใช้ปรับพื้นถนน ซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ทันที ไม่ว่าจะเป็นกระดาษ อุปกรณ์การเรียนการสอน โต๊ะนักศึกษาฝึกหัดทำบัญชี 2,000 ตัว เก้าอี้เรียน 18,000 ตัว รถส่วนกลางเป็นรถโฟล์กตู้ 7 คัน เพื่อใช้ในงานมหาวิทยาลัยอีก 3 คัน เป็นต้น

หลังการก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงในปี พ.ศ. 2514 คณะกรรมการเตรียมการเปิดมหาวิทยาลัยรามคำแหง ก็ได้จัดทำงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมขึ้นมาอีก 20 ล้านบาท จากงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. 2514

จากนั้นไม่นาน มหาวิทยาลัยก็ได้เงินสนับสนุนเพิ่มเติม จากการรับสมัครนักศึกษาใหม่รุ่นแรก โดยรับจากค่าหน่วยกิตของนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 37,000 คนเศษ ซึ่งเป็นรายรับของมหาวิทยาลัยที่สามารถนำมาตั้งเป็นงบประมาณใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ เช่น จ้างลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานต่าง ๆ

นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอัตราตำแหน่ง และค่าก่อสร้างอาคารชั่วคราวตึก NB ต่างๆ ที่ได้มาจากรัฐบาล เรียกว่าพอถือกำเนิดขึ้น ก็ต้องหาเลี้ยงตัวเองทันที อย่างนี้พ่อแม่ไม่เหนื่อยก็คงจะใช่ละมัง...

ร่างพรบ. มหาวิทยาลัยที่ไม่มีชื่อ

ผ่านมติที่ประชุม–สมาชิกข้องใจ

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยที่ไม่มีชื่อ ของ ส.ส. พรรค สปท. ผ่านมติที่ประชุมสภาผู้แทนไปแล้ว ท่ามกลางความ ☆ มีต่อหน้า ๑๖

'มหาวิทยาลัยไร้ชื่อ' จากหัวข่าวหนังสือพิมพ์

ประเด็นจริงจัง: ชื่อนั้นสำคัญไฉน?

การประชุมของวุฒิสภาในวาระที่ 1 เพื่อรับหลักการที่ประชุมวุฒิสมาชิกได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญสาธารณสุขและการสาธารณูปการ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยมี**หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล**เป็นประธานกรรมาธิการ

แต่กระนั้น การพิจารณาชั้นวุฒิสภาในวาระที่ 2 คณะกรรมาธิการได้พิจารณาและแก้ไขร่าง พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้พิจารณาแก้ไขหลายประเด็นด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องชื่อมหาวิทยาลัยตลาดวิชาแห่งนี้ วุฒิสมาชิกหลายคนในคณะกรรมาธิการได้แปรญัตติแก้ไขเปลี่ยนชื่อร่างพระราชบัญญัติ การอภิปรายเกี่ยวกับชื่อมหาวิทยาลัยนี้ มีผู้เสนอชื่อไว้หลายชื่อ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ อาทิ "ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวชิราลงกรณ์ พ.ศ...." แต่ได้รับการท้วงติงว่ายังไม่ควรใช้ชื่อดังกล่าวในขณะนั้น เนื่องจากยังไม่ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต ดังนั้นจึงตัดชื่อดังกล่าวออก ต่อมาได้มีการเสนอ

ชื่ออื่นๆ เพื่อพิจารณา คือ มหาวิทยาลัยกรุงไทย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากคำบันทึกการอภิปรายในรัฐสภา ผู้ที่แปรญัตติได้ให้เหตุผลถึงการเปลี่ยนชื่อ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่า

"...ตามจารีตประเพณีของเรานั้น ถ้าจะเอาชื่อพระมหากษัตริย์ในอดีตมาใช้เป็นชื่อองค์การหนึ่งองค์การใด เช่นมหาวิทยาลัยเช่นนี้ ปฏิบัติกันอย่างไร ด็อกเตอร์กำแหง บอกว่า ตามปฏิบัตินั้นต้องกราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาตให้ใช้ชื่ออดีตพระมหากษัตริย์เสียก่อน กระผมก็ถามว่าที่เอานามของพ่อขุนรามคำแหงมาใช้นี้ ได้ขอพระบรมราชานุญาตแล้วหรือยัง ผู้แทนฝ่ายรัฐบาลก็บอกว่ายัง เมื่อยังเช่นนั้น กระผมก็เห็นว่าก็ยังไม่ถูก แล้วที่พ่อขุนรามคำแหง ที่ทุกคนยกย่องว่าเป็นมหาราชแห่งมหากษัตริย์ไทยในสมัยกรุงสุโขทัย ซึ่งชื่อเสียงของพระองค์นั้นก็เป็นที่โด่งดังอยู่แล้ว ไม่จำเป็นที่จะต้องเอาชื่อเสียงของพระองค์มาตั้ง ซึ่งเมื่อตั้งชื่อของพระองค์แล้ว มีความสัมพันธ์เกิดขึ้นเกี่ยวพันถึงนักศึกษาและนิสิต และนักศึกษานิสิตนั้นก็อยู่ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง การกระทำของนักศึกษานิสิต ย่อมมีดีและไม่ดีเป็นของธรรมดา แน่นอนที่สุด ก็จะเป็นช่องทางชี้ ล้อ เลียน และเล่น...

...ความคะนองปากหรือศัพท์ของประเทศไทยนั้น มันเปลี่ยนแปลงหันเหไปได้ง่ายๆ รามคำแหง ก็ล้อกันว่า รามกำแหง๋...

...ทีนี้กำแหงนี่ คนไทยถือกันว่าอวดดี ถ้าเกิดนักศึกษาวิทยาลัยนี้ไปแสดงอะไร ก็แหม อยู่มหาวิทยาลัย กำแหงใหญ่เชียวนะ...

คำว่ากรุงเทพนี่ กระผมยังรัก แต่บังเอิญท่านกรรมาธิการแก้เป็นกรุงไทย ... ทั่วโลกเมืองหลวงของแต่ละประเทศก็มีมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยลอนดอนอย่างนี้ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์อย่างนั้น แต่ว่าประเทศไทยเราไม่มีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ..." (สานนท์ สายสว่าง, รัฐสภาสาร, 2513)

ขณะที่นายประสิทธิ จุลละเกศ กล่าวถึงการใช้ชื่อมหาวิทยาลัยกรุงไทย ว่า คำว่า 'กรุงไทย' จะกลายเป็นชื่อพ้องๆ กันอยู่ในด้านห้างร้านบริษัทก็ดี ในด้านธนาคารก็ดี ฉะนั้นไม่อยากจะใช้ชื่ออันเป็นมงคลนามนี้ไปพ้องกับสถาบันอื่น อยากขอประทานความกรุณาต่อรองใช้คำคงเดิมว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหง

"...กระผมได้ยินจากบรรดาท่านผู้รู้ก็ได้กล่าวไว้หลายท่านเหมือนกันว่า บางทีเราพอใจในการที่จะใช้ชื่อของรัฐบุรุษก็ดี หรือว่าชื่อของพระมหากษัตริย์ก็ดี ซึ่งได้ทรงทำคุณประโยชน์มาในกาลก่อนไว้แล้วก็ได้ทรงบำเพ็ญในสิ่งที่เป็นการศึกษาของชาติ... อย่างเช่นว่ามหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อะไรต่างๆ เหล่านี้เป็นต้นและชื่ออย่างนี้แล้วล่ะ ก็เป็นการปลูกฝังความรู้สึกของนิสิตนักศึกษาซึ่งอยู่ในมหาวิทยาลัยนั้น ได้ย้อนคำนึงและระลึกถึงประวัติศาสตร์เดิมอยู่เสมอเป็นการสร้างในตัวเอง ให้เห็นว่า ในประวัติศาสตร์เดิมนั้นได้มีที่มาเป็นอย่างไรอย่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอย่างนี้ ใครอยู่ที่มหาวิทยาลัยนั้น ก็มีความรู้สึกอีกอย่างหนึ่ง ความรู้สึกอย่างนั้นมันแตกต่างกันมาก เพราะฉะนั้นการที่คณะกรรมาธิการท่านได้แก้ไขเป็นมหาวิทยาลัยกรุงไทยนั้น กระผมเองไม่เห็นพ้องด้วยนัก..." (ประสิทธิ์ จุลละเกศ, รัฐสภาสาร,2513)

ในที่สุดประเด็นเรื่องชื่อก็สิ้นสุดลงเมื่อประธานวุฒิสภากล่าวว่า

"เมื่อไม่มีผู้ใดจะอภิปรายต่อไปแล้ว ผมต้องขอมติต่อสภาในเรื่องชื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรจะให้เป็นไปตามที่คณะกรรมาธิการแก้ไขมาหรือว่าสมควรจะให้คงไว้ตามร่างเดิม ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้คงไว้ตามร่างเดิมโปรดยกมือขึ้น" (รัฐสภาสาร, 2513)

สิ้นเสียงประธานวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภายกมือลงมติยืนยันให้ใช้ชื่อ 'รามคำแหง' ตามร่างเดิมถึง 97 เสียง ขณะที่วุฒิสมาชิก เห็นด้วยกับการใช้ชื่อ 'กรุงไทย' มีเพียง 3 เสียงเท่านั้น

“สมาชิกท่านใดเห็นชอบให้ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.... ประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้น”

มติในที่ประชุมเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2513 ด้วยเสียงเอกฉันท์ โดยไม่มีวุฒิสมาชิกท่านใดคัดค้านเลย

'ทำไมผู้คนจึงมาร่วมสร้างมหาวิทยาลัย ขนาดใหญ่อย่างรามคำแหงนี้ อะไรเป็นแรงจูงใจ สำคัญ ได้คำตอบจากพี่ป้าน้าลุงหลายแง่มุม คำตอบอยู่ในมือของท่านแล้ว

ถึงเวลาสร้างมหาวิทยาลัย ตลาดวิชาคำรบแรก

วีรวัลย์ สุขใจ

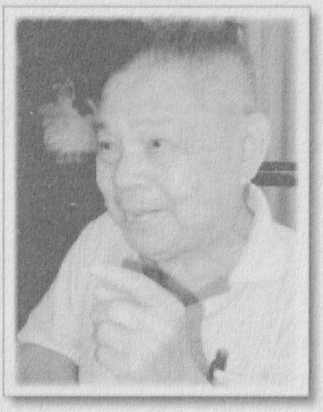
คำถามเกิดขึ้นในสมองมากมายหลังจากที่ได้ยอมตกบันไดพลอยโจนร่วมทำหนังสือเล่มนี้ แต่คำถามสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างประชุม กองบรรณาธิการหนังสือเล่มนี้ คือ คนที่สร้างมหาวิทยาลัยตลาดวิชา อย่างรามคำแหง เขาจะต้องใช้ความพยามยาม ทุ่มเทแรงกายแรงใจและ แรงเงินกันมากมายเพียงไหน แต่ก็นึกภาพไม่ออก เพราะไม่เคยสร้าง มหาวิทยาลัย

การไปเยี่ยมเยียนรุ่นพี่คนหนึ่งเมื่อหลายวันก่อนทำให้พอจะเข้าใจความรู้สึกนั้นได้ รุ่นพี่คนนี้เธอเคยเป็นเจ้าของร้านกาแฟเล็กๆ แห่งหนึ่งย่านรามคำแหง ตอนนี้เธอไม่ได้ทำแล้ว เธอไม่ได้บอกเหตุผลว่าเพราะอะไร เพียงแต่เล่าให้ฟังว่า กว่าจะเปิดร้านกาแฟนี้ได้ต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ทั้งเงินทุน ทำเล ลูกค้า ผลิตภัณฑ์ที่เธอจะขายให้แก่ลูกค้า อื่นๆ อีกจิปาถะมากมาย ตั้งแต่ไม่รู้เรื่องอะไร จนกระทั่งรู้แจ้งสามารถตั้งร้านเล็กๆ ได้

ขณะที่ฟังไปก็นึกถึงว่า ขนาดเธอทำร้านเล็กๆ อย่างนี้ยังต้องใช้เวลาเตรียมตัวอย่างน้อย 3 เดือน ยังไม่นับรวมแรงบันดาลใจที่จะผลักดันให้ฝันกลายเป็นจริง แล้ว‘รามคำแหง’ มีแรงเสียดทานตั้งแต่การเสนอร่างกฎหมายแม้จะผ่านร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแล้ว รามคำแหงก็ยังต้องเผชิญกับแรงกดดัน คือ การบริหารจัดการทุกสิ่ง เพื่อให้ทันเปิดภาคการศึกษาภาคเรียนแรกให้ได้ ภายในเวลาอันจำกัดเพียง 5 เดือน นับแต่วันที่ 2 มีนาคม ถึงวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2514 เท่านั้น ทุกคนต้องทำงานอย่างหนักและเหน็ดเหนื่อยเพียงใด

วันที่ทุกคนรอคอยก็มาถึง

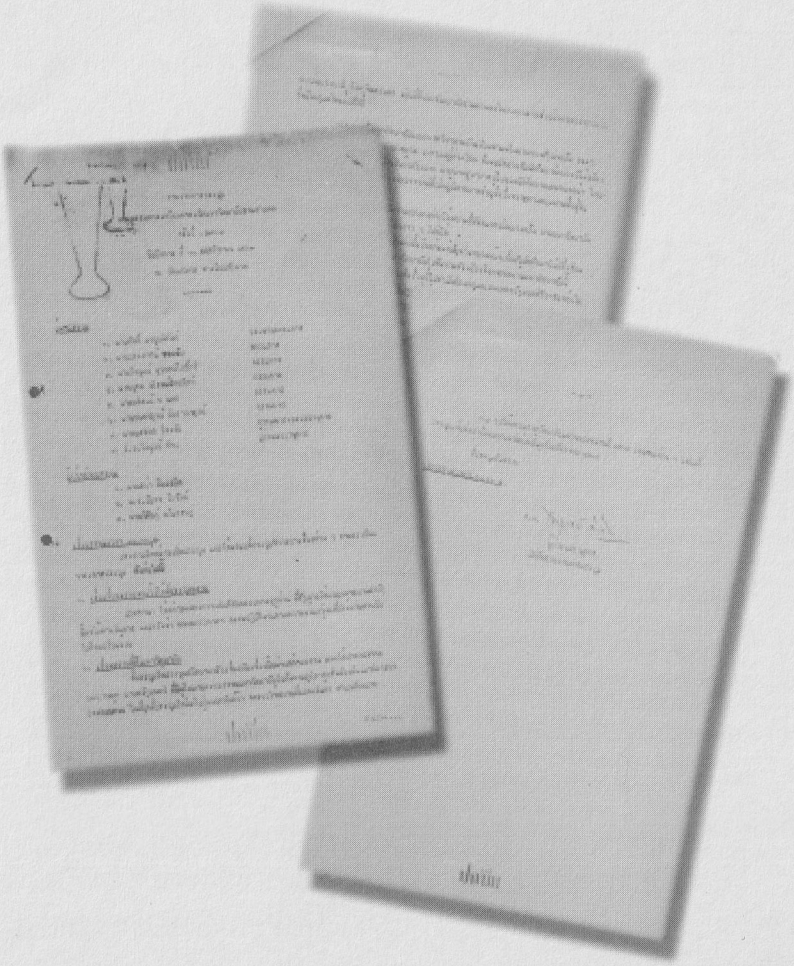
วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 วันที่ทุกคนรอคอย เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหงในราชกิจจานุเบกษา จากนั้นมาฟันเฟืองทุกตัว คณะทำงานทุกคน ต้องรีบทำงานแข่งกับเวลานับกันเป็นชั่วโมงเป็นนาทีก็น่าจะว่าได้

รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ หรือที่พวกเรา เรียกว่า อาจารย์ธนกาญจน์ หนึ่งในผู้มีคุณูปการก่อตั้งมหาวิทยาลัย ได้เล่าให้ฟังว่า

"...ตอนนั้นอาจารย์ศักดิ์ชวนมาตั้งมหาวิทยาลัยกันดีกว่า เราก็ประชุมกันสามคน (ดร.ศักดิ์ อาจารย์วิศิษฐ์ และอาจารย์ธนกาญจน์) ขณะนั้นประมาณปี2513 ขณะเดียวกันกฎหมายก็ยังไม่ผ่านสภาฯ แต่เราก็ยกร่างฯแล้ว เขียนระเบียบอะไรทั้งหลายแหล่ ร่างกฎเกณฑ์ล่วงหน้า เรียบร้อยแล้ว..."

เมื่อพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยประกาศใช้ ต้องมีคณะทำงานเพื่อให้การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเป็นไปตามที่กำหนดไว้ **คณะกรรมการเตรียมการ** ถูกคัดเลือกมาช่วยงานนี้ **ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** ขอให้ **พลโทแสวง เสนาณรงค์** รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอรายชื่อคณะกรรมการเตรียมการ เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับจอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี การนำเสนอไปยังนายกรัฐมนตรีจะเป็นเรื่องง่ายเข้า เพราะรู้จักกับพลโทแสวง เสนาณรงค์ และดร.ศักดิ์เคยทำงานที่สำนักนายกรัฐมนตรีในตำแหน่งรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีจึงมีความคุ้นเคยกันอย่างดี

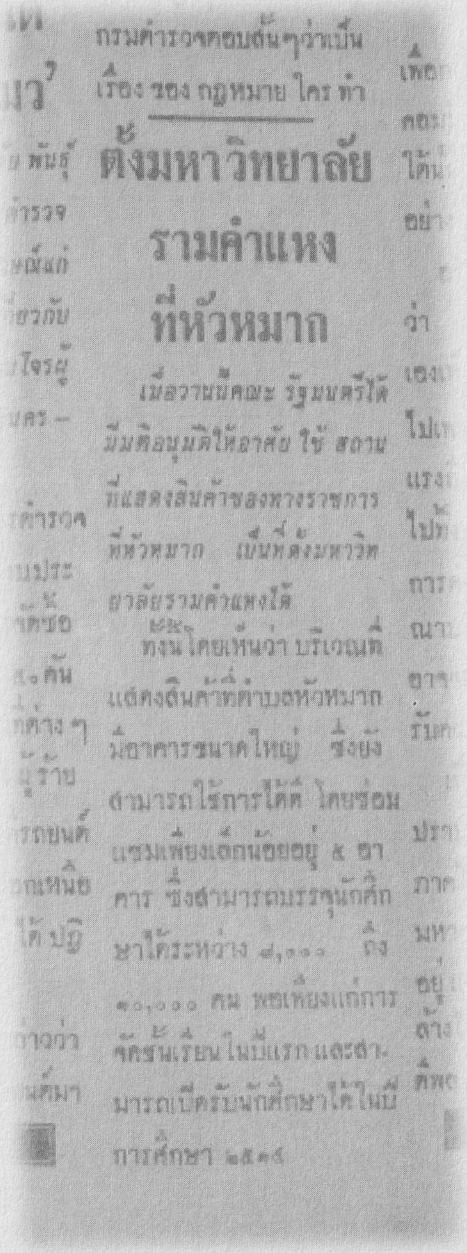
รายชื่อ **คณะกรรมการเตรียมการ** ที่เสนอในคราวนั้น ประกอบด้วย

1.นายศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ 2.นายประภาศน์ อวยชัย 3.นายไพบูลย์ สุวรรณโพธิ์ศรี 4.นายอุดม วโรตม์สิกขดิตถ์ 5.นายอภิรมย์ ณ นคร 6.นายธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ 7.นายบรรพต (จิรโชค) วีระสัย และ 8.ร้อยเอกไพบูลย์ ดีคง ลงนามแต่งตั้งโดยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พลโทบุญเรือน บัวจรูญ เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ.2513

โดยตำแหน่งประธานกรรมการคือ นายศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ กรรมการและเลขานุการคือ นายบรรพต (จิรโชค) วีระสัย ผู้ช่วยเลขานุการคือ ร้อยเอกไพบูลย์ ดีคง ส่วนคนที่เหลือทั้งหมดเป็นกรรมการ (บรรพต (จิรโชค) วีระสัย, ข่าวรามคำแหง, 2-8 เมษายน 2550)

หน้าที่ของคณะกรรมการเตรียมการ คือ เตรียมการก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบหมายงานและประสานงานกับผู้ร่วมงานที่ดำเนินการก่อตั้ง ตามขั้นตอนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ โดยมีนายวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ เป็นหัวหน้าคณะทำงานของคณะกรรมการเตรียมการ ทำหน้าที่งานธุรการและประสานงานกับคณะกรรมการฯ คณะทำงานชุดนี้ปฏิบัติอยู่ที่ตึกบริหาร ทำเนียบรัฐบาล

จากคำบอกเล่าของผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ กล่าวว่า คณะกรรมการเตรียมการบางคนไม่ได้ทำหน้าที่เพียงเท่านี้ เพราะมีความรู้ความสามารถในด้านอื่นๆ ด้วย จึงต้องควบหลายตำแหน่งในมหาวิทยาลัย บางคนมีตำแหน่งในคณะกรรมการเตรียมการก็หมดหน้าที่เพียงเท่านี้ ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ เป็นผู้คัดเลือกคณะกรรมการเตรียมการด้วยตัวเอง ท่านได้วางแผนมาอย่างดีแล้วในการให้บุคคลเหล่านี้นำความรู้ความสามารถที่มีมาใช้กับมหาวิทยาลัยได้ถูกส่วน เพื่อก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้สำเร็จ

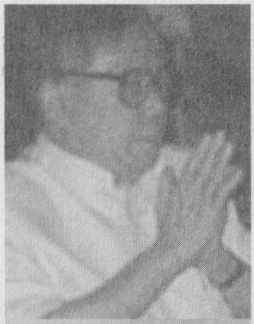

กรมตำรวจตอบสั้นๆว่าเป็น
เรื่องของกฎหมาย ใครทำ

ตั้งมหาวิทยาลัย
รามคำแหง
ที่หัวหมาก

เมื่อวานนี้คณะ รัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้อาศัย ใช้ สถานที่แสดงสินค้าของทางราชการที่หัวหมาก เป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้

ทั้งนี้โดยเห็นว่า บริเวณที่แสดงสินค้าที่ตำบลหัวหมาก มีอาคารขนาดใหญ่ ซึ่งยังสามารถใช้การได้ดี โดยซ่อมแซมเพียงเล็กน้อยอยู่ ๕ อาคาร ซึ่งสามารถบรรจุนักศึกษาได้ระหว่าง ๘,๐๐๐ ถึง ๑๐,๐๐๐ คน พอเพียงแก่การจัดชั้นเรียนในปีแรก และสามารถเปิดรับนักศึกษาได้ในปีการศึกษา ๒๕๑๔

คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้อาศัยใช้สถานที่แสดงสินค้าฯ หัวหมากสร้างมหาวิทยาลัย

นายประภาศน์ อวยชัย รองประธานศาลฎีกาและอาจารย์สอนกฎหมายหลายมหาวิทยาลัยถูกวางตัวให้เป็นคณบดี คณะนิติศาสตร์ เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายแต่เป็นไม่ได้เพราะดำรงตำแหน่ง รองประธานศาลฎีกาอยู่ ไม่สามารถควบตำแหน่งได้ จึงมาช่วยสอนหนังสือและเขียนตำรากฎหมายเท่านั้น

นายไพบูลย์ สุวรรณโพธิ์ศรี เป็นคณบดี คณะบริหารธุรกิจ เพราะเป็นอาจารย์คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นายอุดม วโรตม์สิกขดิตถ์ เป็นคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาทั้งไทยและอังกฤษ

นายอภิรมย์ ณ นคร เป็นคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มีความเชี่ยวชาญด้านภาษา

นายธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ เป็นผู้อำนวยการสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวป.) ดูแลวางแผนจัดระบบการศึกษา หลักสูตร การจัด ตารางเรียน ตารางสอนและการออกเกรดเนื่องจาก มีประสบการณ์เรื่องนี้เพราะเคยวางระบบและจัดทำที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มาก่อน

หลังจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหงคนแรก คือ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ และบุคคลอื่นๆ

ในตำแหน่งต่างๆ ทยอยตามมา จนครบ อาจารย์ศักดิ์หรือศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ได้เร่งแต่งตั้งข้าราชการชุดหนึ่ง เพื่อประสานงานให้ดำเนินการเป็นไปตามระเบียบมากที่สุด โดยจัดตั้ง ส่วนงานที่สำคัญของสำนักงาน อธิการบดี คือ **กองกลาง** ซึ่งมีนายวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ เป็นหัวหน้ากองกลาง นายแผน กสิผล เป็นหัวหน้าแผนกสารบรรณ นายสมลักษณ์ เอกภูมิ เป็นหัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่ นางสาวสุดาพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นหัวหน้าแผนกการเงิน นายจักรางกูร โชตยาสี เป็นหัวหน้าแผนกการพัสดุ นางสาวสุวรรณา กนกวรรณ เป็นหัวหน้าแผนก บัญชี และนายทองอยู่ ศรีตระกูล เป็นหัวหน้าแผนกอาคารและสถานที่ (คำสั่ง ม.ร.ที่ 37/2514 ลงวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 การแบ่งส่วนราชการของกองกลาง)

ข้าราชการชุดดังกล่าว ส่วนใหญ่โอนย้ายมาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คุ้นเคยงานระบบราชการและแม่นยำในระเบียบงาน ซึ่งงานส่วนใหญ่เป็นงานเกี่ยวกับเอกสารและการประสานงาน โดยเริ่ม ทำงานที่สำนักงานอธิการบดี ตึกหอประชุมเอ.ดี 1 (A.D.1)

ความมุ่งมั่นมาจากไหนใครให้มา

อย่างที่ดูความคิดและแรงจูงใจจากรุ่นพี่คนนั้น ทำให้คิดต่อไปว่า ทำไมผู้คนจึงมาร่วมสร้างมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่อย่างรามคำแหงนี้ อะไรเป็นแรงจูงใจสำคัญ ได้คำตอบจากพี่ป้าน้าลุงหลายแง่มุม ผู้ที่มาร่วมงานในการก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นมาด้วยแรงศรัทธาและแรงอยากลองของ (ใหม่) แรงศรัทธาที่ว่านี้มีทั้งศรัทธาอยากให้คนมีที่เรียนและศรัทธาในตัวผู้ร่วมงาน ไม่ว่าต่างคนต่างมาด้วยเหตุผลใด สิ่งที่ทุกคนได้รับคือ ความภาคภูมิใจและความรักสถาบันแห่งนี้ในฐานะผู้บุกเบิกจวบจนทุกวันนี้

ยกตัวอย่าง **รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ** อดีตหัวหน้ากองกลาง ผู้ร่วมก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้วยความเคารพรักและ ศรัทธาในตัว **ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์**อาจารย์วิศิษฐ์บอกว่า อาจารย์ศักดิ์เปรียบเสมือนครู พ่อ และเพื่อน รู้จักอาจารย์ตั้งแต่ตอนเป็น ลูกศิษย์ขณะเรียนอยู่ปี 3 คณะรัฐศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มาสนิทสนมกันตอนร่วมงานที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และย้ายตามกลับมา ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จนมาร่วมก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้วยกัน คำยืนยันความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นของอาจารย์วิศิษฐ์กับอาจารย์ศักดิ์บอกไว้ชัดเจน

"...ท่านสอนทุกอย่าง ตอนอยู่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทานข้าวด้วยกัน ยิ่งมาอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่านสอนอะไรมาก เวลามีปัญหาจะช่วยสอน แม้กระทั่งการเข้าสังคม ท่านเป็นครู....เหมือนพ่อ"

อาจารย์ธนกาญจน์ หรือ**รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์** ชายสูงวัยอีกผู้หนึ่งที่ยังดูแข็งแรงมากเช่นเดียวกับอาจารย์วิศิษฐ์ ผิดกันตรงที่ว่าเป็นคนรูปร่างสูงใหญ่ตามแบบฉบับชายไทยผิวขาว หน้าตาหล่อเหลาแบบหนุ่มเชื้อสายจีน เป็นอีกผู้หนึ่งที่เข้ามาร่วมก่อตั้ง มหาวิทยาลัยรามคำแหงด้วยศรัทธาอยากเปิดให้คนมีที่เรียนและอยากลองของใหม่ ด้วยความที่ชอบการทดลองสิ่งแปลกใหม่อยู่เสมอ อาจเป็นเพราะอาจารย์เรียนจบทางด้านวิทยาศาสตร์มา

"...เป็นความตั้งใจของตัวเองที่อยากให้คนมีที่เรียน เพราะผมก็ต้องดิ้นรน อยากเรียนหนังสือมาก มันคือแรงบันดาลใจ ถ้าเราไม่มีทุนเรียนก็เรียนไม่ได้ หรือตอนหลังมีทุนให้ยืมเรียน เราก็เห็นด้วย ใครไม่เรียนก็จับมาเขกหัวซะ...อาจารย์เห็นด้วยกับอาจารย์ศักดิ์ เพราะเรามีพื้นฐานอยู่แล้ว ที่อยากเห็นคนไทยมีที่เรียน" อาจารย์ธนกาญจน์เล่าถึงเบื้องหลังของความตั้งใจมาทำมหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้วยเสียงดังฟังชัดอย่างอารมณ์ดี

กองบรรณาธิการมีโอกาสพูดคุยสัมภาษณ์อาจารย์ทั้งสอง กว่าจะมาร่วมงานกันได้ที่รามคำแหง ทั้งสามคนรวมทั้งอาจารย์ศักดิ์มีเส้นทางความสัมพันธ์จนสนิทสนมกัน เหมือนกับถูกกำหนดมาแล้ว

จุดเริ่มต้นของ**อาจารย์ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** เริ่มจากจบประถมศึกษาที่โรงเรียนราษฎร์วัดเกาะ จบมัธยมศึกษาโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย ต่อมาเข้าโรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรนครปฐม สอบได้ประโยคครูพิเศษแล้วจึงมาเป็นผู้ช่วยพนักงานกรมที่ดิน จากนั้นเรียนต่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง จนจบคณะนิติศาสตร์ ได้ทุนไปเรียนต่อสาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอินเดียนา สหรัฐอเมริกา จนจบปริญญาเอก กลับมาจากต่างประเทศมาเป็นอาจารย์สอนหนังสือที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จากนั้นเริ่มเข้าสู่วงการการเมือง ด้วยตำแหน่งรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อมาอาจารย์ศักดิ์ได้ย้ายไปเป็นคณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ย้ายกลับมาอีกครั้งที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในตำแหน่งเลขาธิการมหาวิทยาลัย และมาบุกเบิกมหาวิทยาลัยรามคำแหงในที่สุด

อีกท่านหนึ่งคือ **อาจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์** หลังจากอาจารย์จบการศึกษาวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาฯ ก็มาเรียนต่อจนจบการศึกษาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะวิทยาศาสตร์ ต่อมาเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ แต่ไม่จบการศึกษา พอดีเป็นช่วงเวลาได้รับทุนการศึกษาไปเรียนต่อด้านธรณีวิทยาที่สหรัฐอเมริการัฐเทกซัส เป็นเวลา 3 ปี จึงไม่ได้เรียนธรรมศาสตร์ต่อ กลับมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา อาจารย์ก็มาสอนหนังสือที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและได้ไปประจำภูมิภาคที่เชียงใหม่ บุกเบิกระบบการเรียนการสอนให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยวางระบบจัดตารางสอนทั้งมหาวิทยาลัยเป็นแห่งแรกของประเทศไทย โดยได้แนวคิดจากสหรัฐอเมริกาขณะที่

ไปเรียนต่อก็ศึกษาระบบแล้วนำมาประยุกต์ในเมืองไทย นอกจากนี้ ยังสอนหนังสือในคณะวิทยาศาสตร์ สาขาธรณีวิทยา ก่อนจะย้ายกลับมา ประจำที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แล้วมาร่วมบุกเบิกรามคำแหงในเวลา ถัดมา

ส่วน**อาจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ** เมื่อจบการศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็ได้ทำงานที่กระทรวงมหาดไทย ในตำแหน่งพัฒนากรที่อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้วยเหตุที่การทำงานในจังหวัดสกลนครลำบากมาก อาจารย์จึงเขียนจดหมายบอกอาจารย์ศักดิ์ ซึ่งมีความสนิทสนมกันในฐานะครูกับลูกศิษย์ ว่าอยากเป็นอาจารย์สอนหนังสือ อาจารย์ศักดิ์จึงช่วยเหลือให้โอนย้ายไปเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเริ่มที่ตำแหน่งผู้ช่วยสอน จากนั้นย้ายกลับมาประจำที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในตำแหน่งหัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่และแผนกพัสดุ ช่วงเวลานั้นช่วยทำงานให้แก่อาจารย์ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ ซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ดำรงตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ขณะนั้น ก่อนจะมาบุกเบิกรามคำแหงร่วมกับอาจารย์ศักดิ์ และเป็นอาจารย์สอนที่รามคำแหงในเวลาต่อมา

ช่วงเวลาที่อยู่ ณ ธรรมศาสตร์นี้เอง อาจารย์ธนกาญจน์ อาจารย์ศักดิ์ และอาจารย์วิศิษฐ์ ทั้งสามคนพูดคุยกันเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยตลาดวิชาแห่งใหม่

คณะกรรมการเตรียมการ และคณะทำงานก่อตั้ง ได้เร่งรัดการทำงานทุกด้าน ตั้งแต่ร่างกฎหมายยังไม่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรเลยด้วยซ้ำ สังเกตได้ว่า การคิดเร็วทำเร็ว ตามแบบอย่างของรามคำแหง น่าจะได้มาจากการตั้งต้นของคุณูปการบุคคล จนกระทั่งกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรของรามคำแหงมาจนถึงปัจจุบัน

...คณะทำงานก่อตั้งในเวลานั้นมีแค่เพียงไม่กี่คน ทำงานกันอย่างรวดเร็ว ต้องแข่งกับเวลา มีเวลาเพียงแค่...วัน ก่อนจะเปิดภาคเรียนแรก

คิดแบบราม คิดแบบคนติดดิน

ณ หอประชุมวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยรามคำแหง เอ.ดี.1 (A.D.1) ซึ่งมีสภาพกลางเก่ากลางใหม่สีน้ำเงินและแทบมองไม่เห็นสีเดิม หลังพระบรมรูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ด้านซ้ายคือคณะมนุษยศาสตร์ ด้านขวามองเห็นตึกศิลาบาตร เมื่ออดีตอาคาร 2 ชั้นตรงนี้ คือ สถานที่ ทำงานครั้งแรกของคณะทำงานก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นบน เป็นที่ตั้งของสำนักงานอธิการบดี ชั้นล่างแบ่งเป็นแผนกต่างๆ ประสานงานกับ หน่วยราชการอื่นๆ ด้วยโทรศัพท์เครื่องเดียวที่ติดตั้งอยู่ ณ อาคารแห่งนี้

"...ช่วงนั้นทำงานทั้งวันทั้งคืนที่เอ.ดี. ตอนนั้นอาจารย์เป็นหัวหน้ากองกลาง มีหน้าที่รับสมัคร คัดเลือกบุคลากร ดร.ศักดิ์วางเกณฑ์ตามระบบคุณธรรม ไม่มีเส้นสาย ทำงานเหนื่อยแต่สนุก ไม่คิดถึงเงินเดือนเลยว่าจะได้โอทีหรือเปล่า ทำด้วยใจจริงๆ โดยเฉพาะเราสามคน ทุ่มอย่างสุดชีวิต แต่ละวันผ่านไปเร็วมาก เราเร่งเพื่อจะได้เปิดมหาวิทยาลัยได้ทัน..." รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ พูดถึงอดีตและอมยิ้มด้วยความภูมิใจ

ปัจจัยแวดล้อมหลายอย่างที่ทำให้สร้างมหาวิทยาลัยตลาดวิชาสำเร็จได้รวดเร็วเช่นนี้ ปัจจัยแรกคือ อาคารสถานที่ ที่ได้มาจากอาคารแสดงสินค้าเก่า

ภายใต้การดูแลของกรมเศรษฐสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐการ อดีตอาคาร แสดงสินค้าเรียกเป็นศาลาชื่อต่างประเทศ อาทิ ศาลาอเมริกัน ศาลาเกาหลี ศาลาเนเธอร์แลนด์ ศาลาญี่ปุ่น ศาลาไทย เป็นต้น ส่วนใหญ่เป็นอาคารชั้นเดียว เป็นที่จัดแสดงสินค้านานาชาติ (International World Fair) คล้ายๆ งานแสดงสินค้าย่านเมืองทองธานีหรือย่านไบเทค บางนาในปัจจุบัน มาใช้เป็นอาคารเรียนทั้งหมด 13 ห้อง สถานที่โดยทั่วไปเป็นของเดิม เกือบทั้งหมด ปรับปรุงเพิ่มเติม คือ ถนนพื้นขรุขระที่ดูเหมือนผิวดวงจันทร์ ก็เทพื้นใหม่ให้เรียบ และทำความสะอาดพื้นของอาคารเท่านั้น

เงินที่นำมาซ่อมแซมถนนและทำความสะอาดพื้นที่ รวมถึงซ่อมแซมบางส่วนของอาคาร เป็นส่วนหนึ่งจากงบประมาณแผ่นดินที่รัฐบาลอนุมัติมาสร้างมหาวิทยาลัย จำนวน 5 ล้านบาท เป็นงบประมาณของปี พ.ศ. 2513 ที่ตัดมาใช้ปี พ.ศ.2514 ส่วนที่เหลือก็ซื้อโต๊ะเก้าอี้ให้นักศึกษานั่งเรียนหนังสือ กระดานดำ 2 ล้านบาท และโทรทัศน์วงจรปิดอีก 1 ล้านบาท เพียงเท่านี้เงินก้อนแรกก็หมดลงแล้ว ไม่น่าเชื่อว่าเงินจำนวนเท่านี้จะสามารถสร้างมหาวิทยาลัยหนึ่งแห่งได้ นี่ไม่ใช่มหาวิทยาลัยที่รับนักศึกษาจำนวนน้อยๆ เสียด้วย

"...ถ้าเราไม่ถลุงเงิน... ก็นิดเดียว เราได้ 5 ล้านบาท เราซื้อเก้าอี้ไป 2 ล้านบาท ซื้อทีวีไปล้านบาท แต่ก็ใช้เงิน 5 ล้านบาท ส่วนสถานที่เกือบไม่ได้ปรับอะไรเลย แค่ทำความสะอาดแล้วซื้อกระดานดำก็มาสอนได้เลย หากคิดจะสร้างตึกสิบชั้นยี่สิบชั้น คิดแบบนี้มันก็เปิดไม่ได้ แค่มุงหลังคาจากก็สามารถสอนได้แล้ว ก็คิดธรรมดาไม่หรูหราอะไร..."

ทีวีข้ามตึกเครื่องแรกของประเทศไทย

วัชรี แซ่เฮ้ง

ณ สระน้ำด้านหน้าประตูทางเข้ามหาวิทยาลัย นักศึกษาสาวปี 2 คนหนึ่งกำลังคุยกับรุ่นน้องอีกสองคน

"รู้ไหม? ที่มหาวิทยาลัยของเรา ตอนที่เปิดสอนใหม่ๆ นะ มีโทรทัศน์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยเลยนะ"

"อืมม์..อื้อ.. จริงเหรอ ไหนเล่าให้ฟังหน่อยสิ" แววตาของรุ่นน้องทั้งสองคนส่องประกายและเต็มไปด้วยความกระหายใคร่รู้ รุ่นพี่รู้ทันจึงอธิบายขยายความให้รุ่นน้องคลายความสงสัย

เธอเล่าว่า ช่วงที่มหาวิทยาลัยเปิดการเรียนการสอนใหม่ๆ ได้สั่งโทรทัศน์มาติดตั้งเพื่อขยายห้องเรียนรวม ให้นักศึกษาผู้เข้าฟังอาจารย์บรรยายสดในห้องขนาดใหญ่รู้สึกใกล้ชิดกับอาจารย์ และติดตั้งขยายไปห้องข้างๆ เมื่อเสริม ที่นั่งให้นักศึกษาดูเหมือนว่าหรูแล้วในขณะนั้น แต่ยังไม่พอ ยังขยายข้ามตึกเรียนไปได้อีก ถือว่านำสมัยที่สุดในยุคนั้น

เธอเจื้อยแจ้วให้น้องทั้งสองคนที่นั่งตั้งใจฟังต่อไปว่า เธอได้พูดคุยซักถามอาจารย์ธนกาญจน์ หรือรองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ หนึ่งในผู้ร่วมก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ความมาว่าโทรทัศน์วงจรปิดที่สั่งซื้อมาคราวแรกเพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดการบรรยายเรียนรวม เป็นโทรทัศน์ขาวดำยี่ห้อฟิลิปส์ขนาดใหญ่ 24 นิ้ว ช่วงพ.ศ.2514 ขณะนั้นโทรทัศน์ยังเป็นแบบขาวดำอยู่บริษัทฟิลิปส์เป็นผู้ผลิตโทรทัศน์ขนาดใหญ่ที่สุดออกมาขายเป็นเจ้าแรกของโลก มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้สั่งโทรทัศน์เข้ามาติดตั้งในห้องเรียนรวมที่แรกของประเทศไทย

ตึกแรกที่ติดตั้งโทรทัศน์ชื่อว่า NB (New Building) มหาวิทยาลัยติดตั้งด้วยการแขวนโทรทัศน์เหมือนอย่างที่เราเห็นในห้องเรียนใหญ่ๆ ปัจจุบันนี้ ห้องละ 40 เครื่องทุกห้อง สำหรับนักศึกษา 1,600 คน อาจารย์ศักดิ์ หรือศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ ผู้ร่วมก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นอาจารย์คนแรกที่ใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิด สอนวิชา PS110 การเมืองการปกครองไทย (Thai Politics and

Government) ซึ่งอาจารย์มีเทคนิคการสอนที่สนุกสนาน นักศึกษาไม่รู้สึกเบื่อไม่ง่วง ใครมาก่อนต้องรีบมาจองที่นั่งจะได้มีโอกาสใกล้ชิดอาจารย์ และฟังบรรยายชัดๆ ใครมาหลังก็ไปนั่งห้องถัดไปได้ แต่ส่วนใหญ่นักศึกษาอยากนั่งในห้องอาจารย์ บรรยายมากกว่า บางวิชาจำนวนนักศึกษามากให้ถ่ายทอดการบรรยายข้ามตึกก็มี

รุ่นน้องทั้งสองแหงนคอถามรุ่นพี่หลังจากฟังจบแล้วว่า "ต้องถามว่าคิดได้ยังไงนะนี่..."

รุ่นพี่จอมขมังเวทย์ เอ้ย..จอมค้นคว้าบอกว่า อาจารย์ธนกาญจน์นำวิธีถ่ายทอดวิชาผ่านระบบโทรทัศน์มาจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ใช้วิธีนี้ รามคำแหงนำวิธีการนี้มาใช้เป็นแห่งที่สองของประเทศไทย แต่ได้เพิ่มเติมวิธีการถ่ายทอดการบรรยายข้ามตึกเพราะนักศึกษามีจำนวนมาก

นอกจากนี้ นักศึกษาที่พลาดการบรรยายหรือเข้าฟังไม่ทัน ก็จะจัดบรรยายรอบสองหรือหากยังไม่ทันอีก อาจารย์ก็จะบันทึกเทปการสอน ภาษาพูดเขาว่า 'อัดเทป' แล้วเปิดบรรยายซ้ำ โดยประกาศตารางการบรรยายสดและการบรรยายแห้งก่อน ซึ่งหมายถึงเปิดบันทึกการบรรยายของอาจารย์ซ้ำ ให้นักศึกษารู้กำหนดเวลา

"นี่...ถ้าพี่อยู่ในสมัยนั้น คงไปนั่งหน้าจอใหญ่ๆ นะ ดูทีวีใหญ่ ก็เหมือนอยู่ใกล้อาจารย์ แถมไม่ต้องกลัวอาจารย์เรียกถามด้วย... แคะขี้มูกก็ไม่มีใครเห็น ยกเว้นคนข้างๆ" รุ่นพี่บอกรุ่นน้องพร้อมหัวเราะเอิ๊กอ๊ากอย่างสบายอารมณ์

...คนมีประสบการณ์เขาบอกว่ายาก แต่เราก็เห็นมาแล้ว อาจารย์ศักดิ์ก็เห็นมาแล้ว อาจารย์วิศิษฐ์ก็เห็นมาแล้ว ไม่เห็นยาก มีหลายคนบอกว่าเปิดแล้วต้องทำให้ดี ทำให้ดีต้องทำไง มหาวิทยาลัย ที่เปิดในไทยมี 3 แห่ง เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลานครินทร์ เขาเตรียมโครงการ มานาน ที่นานเพราะไม่รู้ว่าการเปิดมหาวิทยาลัยใหม่คืออะไร ก็เตรียมกัน 5 ปี 10 ปี แต่การเปิดรามคำแหงนี่ทุกคนเข้ามาร่วมประชุมหกเจ็ดคน เห็นมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มาแล้วทั้งนั้น ไม่ต้องเตรียมการ เราเตรียมเปิดเลย... รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ หนึ่งในคณะกรรมการ เตรียมการ และผู้ร่วมงานเกือบทุกอย่างตอนดำเนินการก่อตั้งมหาวิทยาลัย รามคำแหงพูดด้วยน้ำเสียงจริงจัง แฝงความสนุกสนานในถ้อยคำตามสไตล์ คนอารมณ์ดี

รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ไม่ได้เป็นแค่หนึ่งในคณะกรรมการเตรียมการก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงเท่านั้น แต่เป็นผู้หนึ่งที่ร่วมงานตั้งแต่ต้นงานจนท้ายงาน เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ เท่าๆ กับอาจารย์ศักดิ์ก็ว่าได้ อาจารย์คิดหลักสูตร วางระบบตารางเรียน ระบบตารางสอบ วิธีการออกเกรด การตรวจข้อสอบ ระเบียบการรับสมัครนักศึกษา รวมถึงระบบรหัสนักศึกษา ซึ่งทั้งหมดนี้ยังใช้ต่อเนื่องมาจนปัจจุบันนี้ แนวคิดและวิธีการได้มาจากการดูงานมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ขณะที่ศึกษาอยู่สหรัฐอเมริกา มาประยุกต์เข้ากับความคิดของตัวเอง

"...ผมทำหน้าที่วางแผนทะเบียนนักศึกษาทั้งหมด เป็นงานหลัก ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล สวป.คนแรก จัดการเรียนการสอนทั้งมหาวิทยาลัย ทำงานเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน จัดตารางสอนรวมของทั้งมหาวิทยาลัย ผมเป็นคนคิดและดูแบบจากเมืองนอกมาด้วย ตอนอยู่เมืองนอกก็สังเกตว่า เมืองนอกเขาจัดยังไง อย่างเช่น สมัยก่อนเขาเรียนวิชาละชั่วโมง ไม่ได้ 2 ชั่วโมง 3 ชั่วโมงแบบนี้ เขาจัดเป็น จันทร์ พุธ ศุกร์ แล้วเวลาเดียวกัน ไม่สลับคู่กัน ส่วนวิชาที่ไม่ชนกันก็ไม่เปลี่ยน ถ้าเปลี่ยนตารางสอน เวลาลงทะเบียน จะทำให้เกิด

ความโกลาหลกันทั้งมหาวิทยาลัย คนนั้นลงไม่ได้ คนนี้ลงไม่ได้ มันจะชนกัน การจัดตารางสอนแบบนี้ จะเป็นตัวควบคุมได้ดีมาก ก่อนออกจากรามคำแหง ก็สอนคนต่อไปว่า ตารางสอนคงเดิมนะ อย่าไปเปลี่ยน คิดแล้วให้มาคิดใหม่ ก็ทำไม่ได้นะ ทำอย่างไรให้คนเป็นหมื่นๆ มาลงทะเบียนนี่คิดไม่ออกนะ..."

อาจารย์ธนกาญจน์เล่าให้กองบรรณาธิการฟังอย่างสนุกสนาน ถึงต้นฉบับความคิดเบื้องแรกอาจารย์เล่าต่อไปอย่างออกรสว่า

"...ระบบตารางสอนและการลงทะเบียน เริ่มต้นจากปีหนึ่ง อย่างเดียวก่อน เพราะยังไม่มีคนซ้ำวิชาเลย ก็จัดตามโปรแกรมได้เลย จัดไปเรื่อยๆ ลองผิดลองถูก...ตารางสอบนี่ก็สำคัญ วิธีดูตารางสอบทำอย่างไร ตารางสอบจะตั้งมาจากตารางสอน ถ้าคุณเรียนไม่ชนกัน ตารางสอบ ก็ไม่ชนกันด้วย มันจะแน่นอนว่า เรียนวันจันทร์ 9 โมงเช้า เวลาสอบ ก็อยู่วันนั้นเวลานั้น...ไม่ใช่ไปตั้งเอง...

...ผมจัดระบบเกี่ยวกับการศึกษาว่า ต้องเป็นสองเทอม แล้วก็จัดตารางสอนรวมทั้งมหาวิทยาลัย ไม่สอนวิชาซ้ำกัน ภาควิชาใด ถนัดวิชาใด ก็สอนอย่างนั้นให้นักศึกษาทุกคน อย่างภาษาอังกฤษก็เรียนวิชาเดียวกัน

ไม่ต้องไปแยกคณะ อังกฤษสำหรับฝรั่งเศส อังกฤษสำหรับกฎหมาย อังกฤษสำหรับบริหารธุรกิจไม่ต้องมี...

...ในการรับสมัครนักศึกษา เหมือนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ การเรียนของธรรมศาสตร์นั้น เขากำหนดตายตัวเลยว่าปีหนึ่งเรียน 10 วิชา แล้วสอบ 2 ครั้ง เป็นการสอบไล่ทั้งคู่ แล้วก็มีวิธีการสอบไม่เหมือนกัน คือ ธรรมศาสตร์มีการสมัครสอบ ถ้าไม่สมัครสอบก็สอบไม่ได้ตามวิชาที่มีการสอน แต่ของรามคำแหงเป็นลักษณะการใช้วิธีลงทะเบียนเรียนเหมือนทั่วไป..."

อาจารย์ธนกาญจน์ กล่าวอย่างภูมิใจรอยยิ้มปรากฏบนใบหน้า ตลอดการสนทนา ไม่น่าเชื่อเลยว่าคนอายุเท่านี้ยังมีความจำแม่นมาก แต่ต้องเชื่อเพราะระหว่างรอกองบรรณาธิการนั้น อาจารย์ยังเขียนหนังสือเฉลยการเล่นซูโดกุอยู่เลย

เมื่อถามถึงการสอบหรือประเมินผล อาจารย์ธนกาญจน์จิบกาแฟเย็นเล็กน้อย ก่อนเล่าถึงวิธีประเมินข้อสอบแต่ละวิชาว่า เป็นแนวคิดของมหาวิทยาลัยซิตี้ยูนิเวอร์ซิตี้ออฟนิวยอร์ก (City University of New York) ประเทศสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้นำต้นแบบของเขามาประยุกต์ใช้ ส่วนเรื่องเกรด G,P,F เป็นความคิดของศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ ครั้งแรกที่เสนอมีคนเสนอ เกรด A,B,C,D,F เหมือนมหาวิทยาลัยทั่วไป แต่ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ เสนอเป็น 2 เกรด คือ P และ F คือ ผ่านกับไม่ผ่าน เพราะเห็นว่าเหมาะสมกับมหาวิทยาลัยตลาดวิชามากที่สุด แต่หลังจากไปดูงานที่นิวยอร์กจึงเพิ่มเกรด G (Good) ขึ้นมา เพราะเขามี H (Honor) คือ เกียรตินิยม แต่สำหรับมหาวิทยาลัยรามคำแหง คนได้เกรด G อาจไม่ได้เกียรตินิยม แต่หากได้มากพอตามเกณฑ์จึงจะมีสิทธิได้เกียรตินิยม

นอกจากนี้ รหัสประจำตัวที่ใช้อยู่ทุกวันนี้ เคยใช้ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มาก่อนเป็นแห่งแรก มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นแห่งที่สอง เรื่องนี้ไม่ได้ลอกใครมา มีที่เดียวในประเทศไทยหรือในโลกก็ว่าได้ เจ้าของความคิด รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ บอกไว้เช่นนั้น

"...รหัสประจำตัวนักศึกษา เริ่มตั้งแต่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อให้จำรหัสนักศึกษาได้ มีไอเดียมาจากภาพยนตร์เรื่อง 007 สองตัวแรกเป็น พ.ศ. ที่เข้า ตัวที่สามเป็นคณะ ตอนแรกมีคนทักท้วง เพราะสมัยก่อนเป็น 864/ร ร คือ รัฐศาสตร์ หรือ .../น น คือ นิติศาสตร์ เป็นแบบที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ใช้..." รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์เล่าด้วยน้ำเสียงกระฉับกระเฉง

สิ่งที่สำคัญไม่แพ้กันอีกอย่าง คือ กระบวนวิชาในหลักสูตรการศึกษาและตำราเรียน ถือเป็นหัวใจสำคัญของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ถ้าอาจารย์สอนวิชาอะไรต้องเขียนตำราเอง ตัวอย่างเช่นศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ เขียนวิชาการปกครองไทย (PS 110) โดยมีความคิดว่าคนไทยต้องเรียนวิชาการเมืองการปกครองไทย เหมือนกับที่ประเทศอเมริกาต้องเรียนการเมืองของอเมริกัน แล้วที่นี่ก็เปิดสอนวิชานี้เป็นแห่งแรกในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย

"...กฎหมายออกมามี 4 คณะ มันเป็นการเรียนข้ามคณะ เช่น นิติศาสตร์ต้องเรียนกฎหมาย บริหารฯ ต้องเรียนบัญชี มนุษยศาสตร์เรียนครอบคลุมทั้งหมด ถือเป็นระบบการศึกษาแบบใหม่ ความมั่นใจที่จะเปิดมีสูง อาจารย์ประภาศน์ เขียนวิชากฎหมาย อาจารย์อุดม เขียนวิชาอังกฤษ เลือกกฎหมายและบัญชีก่อน เพราะที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์สองคณะนี้ถือว่าเยี่ยมที่สุด มีนิติศาสตร์และพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ส่วนเราก็มีบริหารธุรกิจและนิติศาสตร์..." รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ กล่าวด้วยแววตาภาคภูมิใจ

ในที่สุดภาคการศึกษาแรกของมหาวิทยาลัยตลาดวิชารามคำแหง มีกระบวนวิชาที่เปิดสอนทั้งหมด 22 กระบวนวิชา 42 Sections เช่น วิชา EN 101 (ภาษาอังกฤษมูลฐาน) LS 103 (การใช้ห้องสมุด) PS 110 (การปกครองไทย) TH 101 (การใช้ภาษาไทย) ฯลฯ พร้อมเปิดเรียนแล้ว...

อาจารย์นิติศาสตร์คนแรก

สลิลทิพย์ ณ พัทลุง

ภาพอาจารย์ใส่สูทผูกเนคไทกำลังเล็คเชอร์กระบวนวิชาให้นักศึกษาฟังท่ามกลางอากาศร้อนอบอ้าว มีให้เห็นในมหาวิทยาลัยรามคำแหงบ่อยจนชินตา เพราะเป็นวิธีหนึ่งที่จะสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธา ให้ประชาชนและสังคมภายนอกยอมรับมาตรฐานการศึกษา

รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ หนึ่งในผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัย เล่าถึงบรรยากาศการเรียนการสอนช่วงแรกของมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่า ขณะนั้นมหาวิทยาลัยถูกมองในแง่ลบ เพราะไม่มีระบบการสอบคัดเลือกนักศึกษาเหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ อุปสรรคทั้งหลายที่ถาโถมมาในขณะนั้นมากมาย แม้อาจารย์จะต้องเช็ดเหงื่อกันเป็นระยะๆ ขณะสอนหรือบรรยายวิชาก็ตาม เพราะอากาศร้อนมาก รามคำแหงยังปราศจากเครื่องปรับอากาศ แต่ทุกท่านก็ยังคงมุ่งมั่นเพื่อที่จะลบคำสบประมาททั้งหลายให้หมดไปจากรามคำแหง

ศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย อาจารย์คนแรกของคณะนิติศาสตร์ สอนวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป (ประกาศกระบวนวิชาที่เปิดสอนพร้อมวันเวลาสอบไล่ ภาคการศึกษาที่ 1/2515) เขาต้องบรรยายให้นักศึกษาฟังภายใต้สภาพอากาศร้อน เช่นเดียวกับอาจารย์ท่านอื่น และยังต้องเขียนตำราเอง

ศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย หนึ่งในคณะกรรมการเตรียมการเปิดมหาวิทยาลัยยังเป็นผู้มีส่วนร่วมร่างหลักสูตรของคณะนิติศาสตร์ตั้งแต่สมัยแรก ขณะนั้นเขาดำรงตำแหน่งรองประธานศาลฎีกา จึงทำให้ไม่สามารถรับตำแหน่งเป็นคณบดีคณะนิติศาสตร์คนแรก ตามที่คณะกรรมการเตรียมการก่อตั้งเชิญได้

การเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงออกแบบให้ต่างจากสถาบันอื่นโดยใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิดตั้งแต่เปิดมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักศึกษาติดตามการสอนของอาจารย์อย่างใกล้ชิด แม้ว่าจะมีจำนวนนักศึกษาจำนวนมากได้ **รองศาสตราจารย์คิม ไชยแสนสุข** อธิการบดีคนปัจจุบัน บรรยายสภาพการเรียน

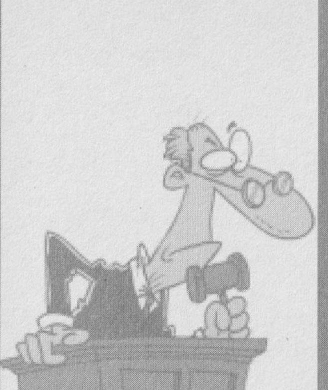
การสอนในฐานะที่เป็นลูกศิษย์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงไว้ว่า *"..สมัยก่อนต้องปีนรั้วปีนหน้าต่างเข้ามาฟังการบรรยาย นักศึกษากระตือรือร้นที่จะฟังคำบรรยาย ของอาจารย์..."*

ในปีพ.ศ.2517 ได้มีการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย เป็นนายกสภามหาวิทยาลัยรามคำแหง เขายังได้กล่าวถึงความคาดหวังที่ตัวเองมีต่อมหาวิทยาลัยแห่งนี้ว่า

"...จากการดำเนินการทำให้ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ด้วยความสามัคคีและความวิริยะอุสาหะตลอดถึงความเสียสละของคณาจารย์ ข้าราชการ ธุรการ นักศึกษา และศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยแห่งนี้ จะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชาติ สนับสนุนให้ประชาชนได้ศึกษาอย่างกว้างขวาง

เป็นผลต่อความก้าวหน้าของประเทศ..." (10 ปีมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524)

ณ เวลานี้ มหาวิทยาลัยรามคำแหงรุดหน้าในเรื่องการเรียนการสอนอย่างมาก นักศึกษาเลือกวิธีการศึกษาได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรียนรู้จากเว็บไซต์ ศึกษาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) หรือแม้แต่เข้าห้องฟังการบรรยายสด พร้อมถ่ายทอดทางโทรทัศน์วงจรปิดในห้องแอร์ที่เย็นฉ่ำ...

ผู้คนแห่สมัครเรียนมืดฟ้ามัวดิน

การรับสมัครนักศึกษาปีแรกเป็นไปด้วยความคึกคัก จำนวนผู้คนที่แน่นขนัดไปทั้งหอประชุมวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยรามคำแหง เอ.ดี.1 (A.D.1) เนื่องจากนักศึกษาตกค้างมาตั้งแต่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เปลี่ยนระบบการรับนักศึกษาเป็นการสอบคัดเลือก หรือเอ็นทรานซ์ ในปี พ.ศ. 2503

รองศาสตราจารย์ก่องกัญจน์ ภัทรากาญจน์ คู่ชีวิตของรองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์ เล่าบรรยายกาศในอดีตเมื่อตอนรับสมัครนักศึกษาเป็นครั้งแรกว่า เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องการรับสมัครนักศึกษา ต้องทำงานจนแทบไม่ได้เงยหน้า แม้แต่อธิการบดีคนแรกอย่างศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ ก็ต้องลงมาช่วยงาน ทุกคนมาช่วยรับสมัครนักศึกษาที่มากันอย่างมืดฟ้ามัวดิน เกินจากที่คาดไว้ว่าจะมีสักหมื่นคน ทั้งนี้ ก็เพื่อให้บริการนักศึกษาได้ทัน ถึงอย่างนั้นก็สุดแสนจะเหนื่อย แต่ก็สำเร็จลุล่วงไปได้

และแล้วปัญหาที่ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น เมื่อใบสมัครหมดต้องแก้ไข โดยการสั่งพิมพ์อย่างรีบด่วน เรื่องนี้อาจารย์ก่องกัญจน์ ผู้มีส่วนร่วมก่อตั้งคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เล่าให้ฟังว่า

"...ตอนรับสมัครนักศึกษา ใบสมัครไม่พอ ก็ไปช่วยกันทั้งหมดนะ ไม่ได้เงินเดือน วันรับสมัครเราช่วยจัดแถวว่า ต้องจัดแถวยังไงไม่ให้คนแย่งกัน คนมาเพียบเลย ต้องจัดใหม่ จัดแถวใหม่ ช่วยหมดล่ะ ลงทะเบียนอย่างไรไม่ให้คนแย่งกัน ใบสมัครหมด อาจารย์ก็ไปสั่งพิมพ์ ตอนนั้นมีอาจารย์ไม่กี่คนหรอก วันรับสมัคร อู้ย...มันแน่น ไม่เคยเห็นคนแน่น คนตกค้างหลายหมื่นคน ใครจะคิดว่าจะเยอะ นึกว่าหมื่นเดียวก็พอ ใบสมัครหมดก็เร่งพิมพ์ เราวางแผนล่วงหน้า รู้ว่าจะหมดเราก็พิมพ์แล้ว เช้าพิมพ์บ่ายไปรับทัน ตอนนั้นไม่มีโรงพิมพ์ที่รามฯ..." อาจารย์ก่องกัญจน์ เล่าด้วยเสียงภาคภูมิใจ

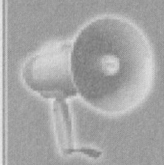

ม.รามคำแหง กำหนดขายใบสมัคร
ระหว่างวันที่ 9-22 มี.ค.นี้

รองศาสตราจารย์ก่องกัญจน์ ภัทรากาญจน์ เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในฐานะผู้ร่วมรับรู้เรื่องราวเหตุการณ์ทุกอย่าง เกี่ยวกับการก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เธอช่วยเหลือทุกเรื่อง เมื่อมหาวิทยาลัยรามคำแหงประสบปัญหา และยืนเคียงข้างเสมอ อีกทั้งยังเป็นผู้สอนวิชาฟิสิกส์ในคณะศึกษาศาสตร์ โดยไม่ได้เป็นอาจารย์ประจำ แต่ยินดีทำงานให้ อาจารย์ก่องกัญจน์เคยเป็นอาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และย้ายกลับมากรุงเทพฯ พร้อมกับคู่ชีวิต แต่มาประจำที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แทนที่จะสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง

"...ยินดีทำงานให้ ไม่มีคนสอนฟิสิกส์ก็สอนให้ ภูมิใจกับเด็กรามคำแหงมาก ยังเอาไปเล่าให้เด็กเกษตรฯ ฟังบ่อยๆ เด็กรามฯ เขาศึกษาด้วยตนเอง ขยัน..." รองศาสตราจารย์ก่องกัญจน์ ภัทรากาญจน์ พูดถึงมหาวิทยาลัยรามคำแหงอย่างภูมิใจ

ขั้นตอนและกระบวนการก่อร่างสร้างตลาดวิชาด้วยความหวังและศรัทธา เพื่อต้องการทำให้สถาบันมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมมากที่สุด และเปิดโอกาสให้ผู้คน ประชาชนมีที่เรียนต่อ ติดตามกันต่อไปว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหงจะสามารถก้าวเดินได้อย่างมั่นคงต่อไปอย่างไร?

ขวัญใจรามราตรี

มาลินี วัฒนคามี

เหตุการณ์น่าสนใจอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้น ช่วงหลังก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง 1 ปี ก็คือองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (อ.ศ.ม.ร.) ได้จัด**ประกวดขวัญใจรามราตรี** เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ.2515 เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่มีขวัญใจประจำ มหาวิทยาลัย เช่น ดาวจุฬาฯ ขวัญใจโดม ฯลฯ ชื่อก็บอกว่า 'ขวัญใจ' ย่อมเป็นผู้ที่เป็นขวัญและกำลังใจของผู้คน ณ ที่นั่น ส่วนที่รามคำแหง ผู้ที่เป็นขวัญใจของชาวรามคำแหง ชนะใจกรรมการการประกวดขณะนั้น คือ **นางสาว ผุสดี พลางกูร** นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ เป็นผู้หญิงคนแรก ที่เจิดจรัสในมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นขวัญใจรามราตรีในครั้งนั้น

มหาวิทยาลัยสู้ชีวิต
ตอนธนาคารทหารไทย vs ธนาคารออมสิน

นาคินทร์ คู่กระสัง

เมื่อปี พ.ศ.2514 มหาวิทยาลัยรามคำแหงกำเนิดขึ้น เป็นสถาบันอุดมศึกษาอีกหนึ่งทางเลือกของคนไม่มีสถานที่เรียนในตอนนั้น การกำเนิดขึ้นก็กำเนิดแบบมหาวิทยาลัยสู้ชีวิต คือเริ่มต้นด้วยความพอเพียง มีเงินเพียงน้อยนิด แต่คิดการใหญ่ จึงต้องดิ้นรนต่อสู้ไปด้วยลำแข้งของตัวเอง

จากงบประมาณ 5 ล้านบาท ภายหลังมีงบมาเพิ่มอีก 20 ล้าน ก็ยังไม่พอกับค่าใช้จ่ายในภาคการศึกษาแรก ของการเปิดการเรียนการสอน ดีที่มีค่าสมัครเรียนของนักศึกษา 37,000 คน มาจุนเจือบ้าง จึงต้องใช้เงินก้อนนี้ในการหมุนเวียนค่าใช้จ่ายเป็นเบื้องแรก

หนึ่งในผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง อาจารย์วิศิษฐ์ หรือรองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ เล่าให้ผมฟังว่า เงินจำนวนเพียงน้อยนิดนี้ถูกใช้จ่ายอย่างเท่าที่จำเป็น แม้กระนั้นก็ยังไม่พอ ชักหน้าไม่ถึงหลัง ขนาดจะพิมพ์ตำราและใบสมัครยังไม่มีเงินพอที่จะจ่ายก็ต้องติดเขาไว้ก่อน ต้องขอบคุณสำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักพิมพ์คุรุสภา และสำนักพิมพ์แห่งทำเนียบรัฐบาล...ผู้ใจดี หวังว่าในวันข้างหน้าเมื่อขายตำราได้ จะมีเงินมาจ่ายหนี้ที่ติดค้างไว้กับเจ้าหนี้ และอาจมีเงินเหลือสักนิดติดตัวไว้เป็นทุน ในการต่อสู้ต่อไปในวันข้างหน้า เปรียบไปแล้วเหมือนค่ายทหาร กินอาหารเพียงแค่มีชีวิตอยู่ แค่ข้าวหม้อแกงหม้อใส่ในถาดหลุม และต้องอดทนกับคำสบประมาทของคนอื่นๆ

นี่ผมไม่ได้ 'เว่อร์' นะครับ ที่พูดมา เรื่องจริงครับ...

ด้วยความมุมานะทุ่มเททั้งแรงกายแรงใจของพี่ป้าน้าลุงผู้บุกเบิก รามคำแหงจึงได้รับการยอมรับจากสังคมอย่างทุกวันนี้ บัณฑิตรามคำแหงพิสูจน์ตนเองให้สังคมยอมรับในคุณภาพและศักยภาพ สถานะทางเศรษฐกิจของรามคำแหงดีขึ้นมาก จากเดิมที่มีอาคารเก่าๆ เพียง 6 หลัง มาบัดนี้รามคำแหงมีอาคารรวมทั้งหมด 27 หลัง (เฉพาะอาคาร 5 ชั้น ทั้งรามคำแหง1 และรามคำแหง2) สื่อการเรียนการสอน

ทันสมัย ติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิดทุกอาคาร ถ่ายทอดการสอนผ่านดาวเทียม ผ่านอินเทอร์เน็ต ในอนาคตอันใกล้นี้จะยังถ่ายทอดการเรียนการสอนผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือ 'มือถือ'

รามคำแหงมีผู้ดูแลทรัพย์สินที่เป็นเงินสดของเราเองส่วนตัว คือ ธนาคารทหารไทย หลายคนถามว่าทำไมมหาวิทยาลัยของรัฐบาลจึงไปใช้ธนาคารของเอกชนแทนที่จะเป็นธนาคารของรัฐบาลอย่างธนาคารออมสิน เป็นต้น ปัจจุบันเราก็ใช้บริการของธนาคารทั้งสองแห่ง แต่ในยุคแรกที่ใช้บริการธนาคารทหารไทยนั้น เรื่องมันมีอยู่ว่า แรกเริ่มเดิมที หลังจากการรับสมัครนักศึกษารุ่นแรก มหาวิทยาลัยมีเงินสดในอยู่ในโต๊ะจำนวนมากพอสมควร ธนาคารรัฐบาลอยู่ไกล ไม่ได้มีสาขาอยู่ใกล้รามคำแหง อย่างเช่นปัจจุบัน เดินทางไม่สะดวกเหมือนเดี๋ยวนี้ และยังน่าเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัยในการขนย้ายเงินระหว่างทางด้วย ธนาคารทหารไทยสาขารามคำแหง เปิดบริการอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยที่สุดขณะนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงทำเรื่องเสนอขึ้นไปยังรัฐบาล ขอใช้บริการของธนาคารทหารไทยซึ่งเป็นธนาคารเอกชนเพื่อความสะดวกและความปลอดภัย เมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีมติเห็นว่ามีเหตุผล จึงอนุมัติให้ใช้ธนาคารทหารไทยได้นับแต่นั้น

ที่มาของธนาคารทหารไทยคู่กับรามคำแหง ก็เป็นมา..ด้วยประการละฉะนี้ครับ...

'ในที่สุดวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2514 ถึงกำหนดมหาวิทยาลัยรามคำแหงเปิดเทอม นักศึกษาต่างเดินทางเข้าสู่รั้วรามคำแหง ใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสกระตือรือร้นที่จะได้เรียนวิชาแรกของวันนี้กันมาก หลายคนก็อยากรู้ว่าวันแรกของการเปิดเทอมจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง.......

เบ่งบานแล้ว...ฝ้ายคำในรั้วราม

ชุลีพร สุขกระจ่าง

ประตูรั้วขนาดใหญ่ทั้งสองข้างด้านหน้ามหาวิทยาลัยรามคำแหงในปีพ.ศ.2514 เปิดออก ผู้คนจำนวนมากหลั่งไหลกันเข้ามา ตั้งแต่แสงแดดแรกไล่กลุ่มหมอกไปได้ไม่นาน ทุกคนมุ่งตรงไปยังตึกใหญ่ที่เปิดรอต้อนรับอยู่นานแล้ว ตึกแห่งนี้ตั้งอยู่ใกล้กับสระน้ำ ใจกลางมหาวิทยาลัย ซึ่งก็คือหอประชุมวัฒนธรรม เอ.ดี.1 (Auditorium 1 หรือ A.D.1) หอประชุมที่เคยใช้เป็นสถานที่จัดแสดงสินค้าของกรมเศรษฐสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐการได้เปลี่ยนสภาพมาเป็นสถานที่รับสมัครนักศึกษาใหม่ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2514 แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหงไปแล้ว

วันแรกเมื่อรั้วประตูเปิดต้อนรับผู้ใฝ่รู้

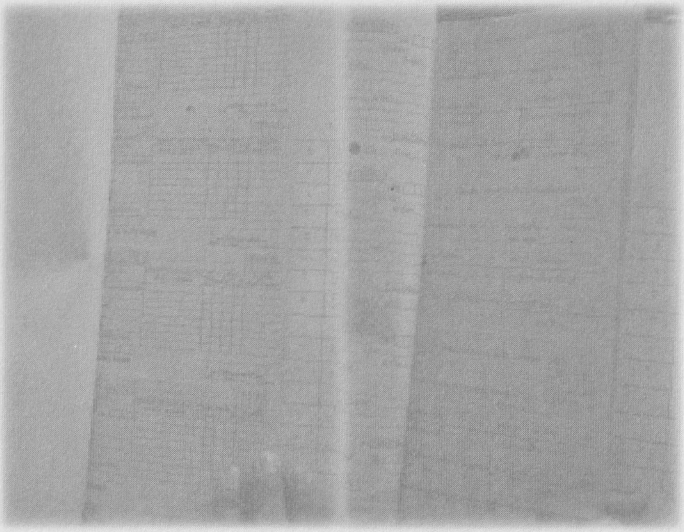
ถึงแม้จะเป็นวันแรกของการเปิดรับสมัคร แต่จำนวนนักเรียนที่แสดงความประสงค์เข้าเรียนในรั้วรามคำแหงแล้ว จนไม่น่าเชื่อว่าที่นี่จะเป็นมหาวิทยาลัยที่เพิ่งเปิดใหม่ เพียงวันแรกเท่านั้นก็มีผู้สมัครกว่าหมื่นคนแล้ว หรืออาจเพราะที่นี่เป็นตลาดวิชาแห่งแรก ที่เปิดให้ผู้คนหลากหลายสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดจำนวน สถานภาพ และไม่ต้องสอบเข้า เพียงแค่จบชั้นม.ศ.5 หรือเป็นข้าราชการชั้นตรี หรือเป็นบุคคลที่สถานศึกษาเห็นสมควรก็สามารถสมัครเป็นนักศึกษาได้ แต่ถ้าเทียบกับจำนวนนักเรียนที่จบชั้นม.ศ.5 ปีละหลายหมื่นคนไร้ที่เรียนตกค้างมานับสิบปีก็ไม่น่าตกใจเท่าไร

อาจารย์ชนิดา ติ่งเพ็ชร อดีตอาจารย์ประจำสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวป.) และอดีตอาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งทำหน้าที่รับสมัครนักศึกษาใหม่ในขณะนั้น เล่าถึงบรรยากาศวันรับสมัครที่คนมาล้นหลามว่า

"...อู้ย... เยอะมากเลย คือคนที่อยากเรียนมันอัดอั้นมาตั้งนานไง พอเปิดปุ๊บ คนก็มาสมัครเยอะมาก เฉลี่ยรับวันนึง รับประมาณหมื่นกว่าๆ นะ เทอมแรกรับทั้งหมดประมาณสามหมื่นกว่าเห็นจะได้..."

อาจารย์เล่าต่อไปอีกว่า เมื่อนักเรียนแต่ละคนมาถึง กรอกประวัติในใบสมัครเสร็จ ยื่นใบสมัครให้เจ้าหน้าที่ตรวจดูความเรียบร้อย รับรหัสประจำตัวเสร็จก็ไปลงทะเบียน เขียนรหัสวิชา ชื่อวิชา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาเซ็นที่คณะ อาจจะสงสัยว่านักเรียนใหม่จะรู้จักอาจารย์ที่ปรึกษาและไปที่คณะที่ตัวเองจะเรียนถูกได้อย่างไร ไม่ต้องไปไหนไกลหรอก เพราะว่าทั้งอธิการบดี คณบดีทั้ง 4 คณะ มารวมกันที่กองรับสมัครนักศึกษาใหม่ อาคารเอดี1 เรียบร้อยแล้ว ยังมีทั้งผู้อำนวยการห้องสมุดและผู้อำนวยการ สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวป.) อยู่ด้วย

ใบสมัครของมหาวิทยาลัยรามคำแหงปีการศึกษาแรก

เมื่อตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของใบสมัครแล้ว นักศึกษาก็ไปชำระเงิน ซึ่งจะมีใบเสร็จสองใบให้เซ็นรับ คือใบเสร็จสีฟ้า และสีชมพู เจ้าหน้าที่จะคืนใบเสร็จสีฟ้าให้เป็นหลักฐาน ต่อจากนี้เป็น ขั้นตอนสุดท้ายคือทำบัตรนักศึกษา ขั้นตอนเหล่านี้นักศึกษารามคำแหง คุ้นเคยกันดี แต่ทว่า เมื่อ 40 ปีก่อนมันคงไม่เป็นระบบง่ายๆ อย่างที่เห็นทุกวันนี้ ที่สำคัญมันเป็นวันแรกของการรับสมัครด้วยสิ

"...สมัยก่อนบัตรประจำตัวก็ใช่ว่าจะให้นักศึกษาถ่ายรูปแล้วได้เลยอย่างนี้ นักศึกษาต้องเอารูปมาเอง ใช้กระดาษสีขาวธรรมดาทำบัตรประจำตัวนักศึกษาเอารูปมาแปะ แปะเสร็จ ก็เขียนชื่อนามสกุล นักศึกษาจะเขียนเองหมดแหละ แล้วก็ปั๊มชื่ออธิการฯ ลงไป ส่งให้เจ้าหน้าที่เคลือบบัตร นักศึกษาจะยืนรอรับบัตร บัตรใครก็มาเอา จะได้วันนั้นเลย เสร็จทุกอย่างวันนั้น..."

อาจารย์ชนิดายังเล่าถึงขั้นตอนสุดท้ายของการรับสมัครอย่างคล่องแคล่ว ราวกับว่าเหตุการณ์เพิ่งเกิดขึ้น

แต่นั่นก็ไม่ใช่ขั้นตอนสุดท้ายของสวป. เจ้าหน้าที่สวป.ยังต้องเรียงบัตรลงทะเบียนและเอกสารอื่นๆ ให้เสร็จในวันต่อวัน ทั้งยังต้องนำบัตรไปเจาะรู เพื่อประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ขณะนั้นรามคำแหงยังไม่มีคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผล ต้องหอบไปขอใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่กรมตำรวจ ย่านปทุมวัน

ครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่จากธรรมศาสตร์ผู้โอนย้ายมาปฏิบัติงานที่รามคำแหงยังมาไม่ครบ ทีมงานรับสมัครจำเป็น ก็คือเจ้าหน้าที่และอาจารย์ประจำสวป.ซึ่งมีเพียง 10 คน รวมกับอาจารย์ฝ่ายอื่นๆ ทั้งหมดประมาณ 20 ชีวิต ต้องทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อยจนลืมวันลืมคืนไปเลยทีเดียว

"...เราเป็นรุ่นโหดมันฮาก็ว่าได้ ต้องทำทุกอย่าง แม้กระทั่งยกโต๊ะไปจัดสถานที่ เรายังต้องทำเลย พวกอาจารย์ต้องยกกันเอง จะใช้นักการก็ไม่ได้ มีอยู่คนหนึ่ง เขาก็บอกว่าคุณจะใช้เขาไม่ได้นะ ต้องให้หัวหน้าเขาใช้ ครูกะอาจารย์ปราโมทย์ (ท่านออกไปแล้ว) ท่านว่า อะไรวะ! มีอย่างนี้ด้วย..." เป็นเรื่องสนุกสนานในตอนนั้น แม้จะทำงานหนักกัน แต่อาจารย์ชนิดาก็ยังเก็บเกร็ดขำขันมาเล่าสู่กันฟัง

อาคารเอดี1 อดีตสำนักงานอธิการบดี สถานที่ทำงานของคณะทำงานแ ละรับสมัครนักศึกษาในตอนแรก

อาจารย์ชนิดายังเล่าเกี่ยวกับมุมมองของคนทำงาน เมื่อเริ่มเปิด มหาวิทยาลัยครั้งแรก อาจารย์เล่าย้อนถึงภาพแห่งความทรงจำ ณ รามคำแหง ว่าทุกคนช่วยกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายงานใหญ่ตรงหน้า ช่วยกันสาน ช่วยกันต่อในระบบที่วางแผนไว้ก่อนหน้านี้

"...อาจารย์ศักดิ์ก็ต้องมาช่วยเหมือนเป็นหน้าที่ นั่งอยู่ตรงนั้นไม่ได้เงยหน้าเลย มร.24 กับใบเสร็จต้องตรงกันไม่ให้ผิด วันๆ หนึ่งอาจารย์ศักดิ์ อาจารย์ธนกาญจน์ก็เดินวนอยู่ในนั้น อาจารย์ธนกาญจน์ลงมานั่งตรวจนั่งทำ ทุกคนต้องมาทำ ครูอาจารย์เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องทำงานร่วมกัน ไม่ได้แบ่งฝ่ายว่าใครอยู่ส่วนไหนฝ่ายไหน ..."

งานทุกอย่างที่ทุกคนต้องช่วยกันทำ ทั้งจำนวนคนทำงานน้อย ทั้งต้องรับมือกับจำนวนนักศึกษามาก ถือเป็นงานที่หินมาก ท้าทายทุกคนที่ได้ชื่อว่าเป็นรุ่นบุกเบิก แต่ที่สุดรามคำแหงก็สามารถทำได้สำเร็จ

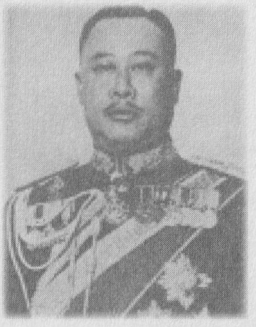
นิเทศแห่งปฐมบทแก่ลูกศิษย์

แม้ว่าในสมัยนั้นรถราในกรุงเทพฯ ยังไม่มากมายนัก การเดินทางเป็นไปอย่างสะดวกสบาย แต่เช้าวันนี้การจราจรที่ด้านหน้าสนามกีฬาแห่งชาติดูจะเป็นอัมพาตไปเลย ทั่วทั้งลานกว้างและบนอัฒจันทร์ของสนามศุภชลาศัยแน่นขนัดไปด้วยนักศึกษา ครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมาขอยืมใช้สถานที่ ยังไม่นับรวมผู้คนทั่วไปที่สนใจ นี่คงเป็นสาเหตุที่ทำให้การจราจรติดขัดเป็นแน่ เพราะในวันนี้เป็นวันปฐมนิเทศนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวนนักศึกษาที่มากถึง *สามหมื่นกว่าคนนั่งคละเคล้ารวมกันโดยไม่ได้แยกคณะแต่อย่างใด* แสงแดดแผดเผา ไอร้อนจากดวงอาทิตย์ผสมกับไอตัวของคนอบอวลไปทั่ว แต่นั่นไม่สามารถลบ ความรู้สึกปลื้มปีติของทุกคนไปได้

การดูแลคนถึงสามหมื่น กว่าคนในเวลาเดียวกันเป็นเรื่องไม่ง่าย หากนึกภาพไม่ออก ขอให้นึกถึงตอนที่เราไปเดินซื้อของ ที่สำเพ็งช่วงที่คน เยอะมากที่สุด หรือตอนไปดูคอนเสิร์ตวงดนตรียอดนิยมของวัยรุ่นหรือตอน ไปชมฟุตบอลคู่เดือดระหว่างแมนยูไนเต็ด กับลิเวอร์พูลมาแข่งขันดวลแข้งกัน ในกรุงเทพฯ อาจเห็นภาพเลาๆ ว่าคนแน่นขนาดไหน อย่างไรก็ดี รามคำแหง ก็ได้เตรียมการรองรับ ทำให้งานผ่านพ้นไปด้วยดี

อาจารย์ชนิดา เล่าเสียงหวานให้ฟังว่า ชายค่อนข้างมีอายุ รูปร่างสูงใหญ่ ผิวขาวอวบ ผมดกดำ ปรกท้ายทอยและด้านข้าง ท่าทางสุขุมมีมาดตามแบบฉบับอาจารย์ ใส่ชุดสูทสีดำ สุภาพเรียบร้อย เป็นใครไปไม่ได้นอกจาก **ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์** อธิการบดีแห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง หรือที่ เหล่าลูกศิษย์เรียกว่า “อาจารย์ศักดิ์” กำลังเดินมาที่โพเดียม กล่าวรายงาน ต่อ **จอมพลประพาส จารุเสถียร** นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธาน งานปฐมนิเทศวันนั้น ลำดับถัดมา **รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์** หรืออาจารย์ธนกาญจน์ กล่าวชี้แจงเรื่องตารางเรียน ตารางสอบ การลงทะเบียน เพื่อให้นักศึกษา เข้าใจระบบ ขั้นตอน และวิธีการ ต่อจากนั้นคณบดีแต่ละคณะพบปะกล่าวทักทายนักศึกษา

แม้ว่าจะมีการปฐมนิเทศนักศึกษาไปแล้วจำนวนสามหมื่นกว่าคน แต่ยังมีนักศึกษาที่ต้องการเรียนอีกมากมายในขณะนั้น ทั้งนักศึกษาตกค้างที่เพิ่งมาสมัครใหม่ มาไม่ทันปฐมนิเทศรอบแรก จำนวนถึงแปดพันคน ทำให้ต้องจัดปฐมนิเทศรอบสองอีกครั้ง ในเช้าวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ.2514 ณ ลานพ่อขุนฯ บริเวณด้านหน้าตึกอธิการบดี (A.D.1)

ดังนั้นจำนวนนักศึกษา ในปีการศึกษาแรกรวมทั้งสิ้นมีจำนวนมากถึง 37,198 คน (10 ปี มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525)

บรรยากาศในการปฐมนิเทศครั้งแรกที่สนามศุภชลาศัย

ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ อธิการบดีรามคำแหงคนแรก ชายรูปร่างสูงใหญ่ แต่งกายเรียบร้อยเสมอ คนที่พบปะนักศึกษาคนแรกของบ้านรามคำแหง มาทักทายกับลูกๆ ก่อนคนอื่น เพื่อสร้างความอบอุ่นในใจให้ทุกชีวิต

คนในยุคนี้อาจจะนึกภาพอาจารย์ศักดิ์ไม่ออก แต่สำหรับคณะทำงานก่อตั้งย่อมประทับอยู่ในใจ คำบรรยายถึงลักษณะของอธิการบดีแห่ง รามคำแหง ทำให้เห็นบุคลิกภาพของอาจารย์โดดเด่นชัดเจน

"...ท่านเป็นชาวบ้านธรรมดา เพราะท่านเป็นคนบ้านนอก แต่งกายสบายๆ อยู่บ้านใส่เสื้อยืดกางเกงขาสั้น แต่เวลาทำงานเจ้าระเบียบมาก เพราะท่านเป็นผู้น้อยมาก่อน ตั้งแต่ครูประชาบาล พนักงานกรมที่ดิน เรียนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็เรียนด้วยตัวเอง ท่านชอบศึกษาด้วยตัวเอง...ท่านมีความมานะมาก..." รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ ผู้เป็นทั้งลูกศิษย์และลูกน้องในงานร่วมกับอาจารย์ศักดิ์ เล่าถึงบุคลิกภาพ

และอุปนิสัยของอาจารย์ศักดิ์ ทั้งด้านการทำงานและชีวิตส่วนตัวที่ ปฏิสัมพันธ์กัน

"...ตอนพ่อมาทำงานที่รามฯ ทุ่มเทมาก โมงเช้าถึงมหาวิทยาลัยแล้ว เสาร์-อาทิตย์บางทีก็ไปทำงาน ท่านรักรามฯ มาก..." ดร.อัญชลี ผาสุขนิรันต์ บุตรสาวคนโตของศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ บอกเล่าถึงความรู้สึกที่มีต่อผู้เป็นพ่อ พร้อมกับบอกถึงบุคลิกภาพส่วนตัวของอาจารย์ศักดิ์ต่อไปว่า

"...ท่านไม่ชอบคนไม่เรียนหนังสือ และไม่ชอบเด็กที่ขี้เกียจ ท่านจะเป็นคนเข้มงวด.. อย่างเวลาผู้ใหญ่คุยอะไรกัน ท่านไม่ชอบให้มาแทรก เด็กต้องอยู่ส่วนเด็ก เวลามีแขกมาบ้าน ครูต้องออกไปเล่นข้างนอก ท่านเป็นคนมุ่งมั่น ทำอะไรต้องทำจริง...

...คุณพ่อจะเป็นคนเข้มงวด เจ้าระเบียบ... สิ่งที่พ่อไม่ชอบคือ คนไม่ใส่เสื้อ เวลากินอาหารบนโต๊ะอาหารหรือกำลังทำกับข้าว ท่านไม่ชอบเดี๋ยวเหงื่อหยดใส่แล้วกินไม่ลง..."

การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดที่อธิการบดีมีต่อนักศึกษาหรือเหล่าคณาจารย์กับลูกศิษย์ในขณะนั้น ทั้งในฐานะครูผู้ให้ความรู้และในฐานะผู้บริหารจัดการ ต่างต้องทำเพื่อให้ลูกศิษย์ได้รับโอกาสต่างๆ มากเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะกับลูกหลานชาวบ้านธรรมดาสามัญ การปฐมนิเทศนักศึกษารอบสองที่เพิ่มอีก*แปดพันคน*ตามมาติดๆ ที่ลานพ่อขุนฯ ซึ่งนอกจากจะเป็นการต้อนรับสมาชิกใหม่ของรามคำแหง ปฐมนิเทศครั้งนั้นอาจารย์ยังบอกรายละเอียดของการลงทะเบียนเรียน ตารางสอน ตารางสอบ การประเมินผลการเรียน ขั้นตอนวิธีการติดต่อกับมหาวิทยาลัย การเข้าห้องฟังอาจารย์บรรยาย และอื่นๆ ซักซ้อมความเข้าใจให้นักศึกษา เสร็จสิ้นปฐมนิเทศวันนั้น ทุกคนต่างแยกย้ายกันกลับบ้าน บ้างก็กลับหอพัก ทุกคนรอเวลา...เปิดเทอม...

เข้าเรียนวันแรกในตลาดวิชารามคำแหง

"มิติใหม่ในอนาคต ยกระดับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้วยมิติแห่งความสำเร็จ"

ป้ายขนาดใหญ่ ตกแต่งด้วยตัวอักษรสีเข้ม เด่นตระหง่านหน้ารั้วรามคำแหง รถเมล์สาย 71 และสาย 60 สลับกันวิ่งผ่านหน้ามหาวิทยาลัยอย่างสะดวกสบายไม่ติดขัดแออัด ฝั่งตรงข้ามมหาวิทยาลัยเรียงรายด้วยตึกแถวไม่กี่แถว เสียงร้องอื้ออึงของวัวจำนวนมากในคอกที่มีรั้วสูงเท่ากับตึกสูงประมาณ 2-3 ชั้น หน้ารั้วรามฯ มีรถสองแถวจำนวนมากจอดรอให้บริการ ท้องนาข้างรั้วรามฯ ยังส่งกลิ่นหอมดอกหญ้าในแบบฉบับลูกทุ่งส่งผลให้บรรยากาศยามเช้าภายในรามคำแหงแห่งนี้ ยังคงกลิ่นอายชนบทขนานแท้ภายในอาคารเก่าที่เคยใช้เป็นสถานที่จัดแสดงสินค้านานาชาติ ถูกซ่อมแซมตกแต่งอีกเล็กน้อยให้ดูใหม่ เจ้าหน้าที่จัดห้องเรียนทั้ง 14 ห้อง เตรียมโต๊ะ เก้าอี้ ทีวีวงจรปิดเตรียมพร้อมถ่ายทอดสดการสอนของอาจารย์ไปยังห้องข้างๆ ทั้งหมดเพื่อเปิดการเรียนการสอนในครั้งแรกเช้าวันนี้

เช้าของวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ.2514 นักศึกษาหญิงในชุดเสื้อเชิ้ตสีขาวกระโปรงดำ นักศึกษาชายใส่เสื้อเชิ้ตขาว กางเกงสีดำ เข็มขัด กระดุมและเข็มติดเสื้อเป็นรูปตราสัญลักษณ์พ่อขุน ในชุดยูนิฟอร์มบ่งบอกถึงความเป็นรามคำแหง ต่างทยอยเดินเข้าชั้นเรียน ฟังบรรยายครั้งแรกของวิชา

LS103 การใช้ห้องสมุด โดย**อาจารย์อัมพร หรือรองศาสตราจารย์อัมพร ปั้นศรี** อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในกระบวนวิชา เพราะคลุกคลีมากับห้องสมุดรามคำแหงตั้งแต่เริ่มแรกเปิด (30 ปีรามคำแหง, 27 กุมภาพันธ์ 2535)

หลังเรียนกระบวนวิชาแรกแล้ว นักศึกษาออกเดินสำรวจภายในมหาวิทยาลัย เมื่อเดินเข้าสู่รั้วรามคำแหงสิ่งแรกที่ทักทายกับสายตาทุกคนก็คือ สระน้ำขนาดใหญ่ กลางสระมีศาลาจำลองพระที่นั่ง หน้าศาลาเป็นเรือจำลองพระสุพรรณหงส์ เรือพระที่นั่งที่สวยงามที่สุดของไทย ภายในสระน้ำเต็มไปด้วยเต่าองครักษ์พิทักษ์สระแห่งนี้มาตั้งแต่เริ่มแรก ทุกสระที่มีอยู่ในรั้วรามคำแหงเป็นสระน้ำดั้งเดิมทั้งสิ้น ไม่มีการขุดใหม่ เต่า ปลา และสัตว์น้ำต่างก็อยู่มานาน ก่อนที่จะกลายมาเป็นมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตึกน้อยใหญ่ที่เคยเป็นสถานที่จัดแสดงสินค้า กลายเป็นอาคารเรียนรวม แต่ละตึกมีชื่อต่างกันไปแต่ทุกชื่อล้วนเป็นชื่อที่ปรากฏในศิลาจารึก สุโขทัย ชื่อเหล่านี้ชวนให้รำลึกถึงบรรยากาศความเป็นเมืองเก่าสุโขทัยได้ดีทีเดียว อาทิ **ขดานหิน** 1 อาคารขนาดเล็ก ยกพื้นต่ำ สำหรับจัดนิทรรศการ อยู่บริเวณลานสวป. เป็นชื่อที่ปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ 1 ด้านที่ 2 ระบุว่า เป็นชื่อแท่นหินที่ช่างตกแต่งไว้สำหรับพ่อขุนรามคำแหงประทับนั่งประชุม **เชลียง** อาคารขนาดเล็ก 2 ชั้น อยู่ริมรั้วด้านสนามกีฬาหัวหมาก ปรากฏในจารึกหลักที่ 1 ด้านที่ 3 ระบุว่าเป็นชื่อชุมชนโบราณ

ตรีบูร อาคารเรียน 2 ชั้น ใกล้อาคารเชลียง และโรงเรียนปฐมวัยสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปรากฏในจารึกด้านที่ 2 หมายถึงกำแพง 3 ชั้น **เบกพล** อาคารเรียน 2 ชั้น อยู่ใกล้อาคารศิลาบาตร ปรากฏในจารึกหลักที่ 1 ด้านที่ 1 เป็นชื่อช้าง (20 ปี 20 ชื่ออาคาร, 30 ปี รามคำแหง, 27 กุมภาพันธ์ 2535)

นี่เป็นเพียงบางส่วนของอาคารทั้งหมดในตลาดวิชารามคำแหงแห่งนี้

ตึกแห่งประวัติศาสตร์ของรามคำแหง

นาคินทร์ คู่กระสัง

ผมเดินอยู่ในรั้วรามคำแหงแสงทองผ่องอำไพแห่งนี้มาเป็นปีที่ 3 เวลาใครถามว่าจะไปตึกไหน ผมก็ตอบได้ทันที แต่นึกสงสัยว่า ชื่อต่างๆ ของอาคาร ที่สะท้อนความเป็นไทยเหล่านี้ มีที่มาจากไหน ใครเป็นคนตั้งชื่อ แล้วตั้งชื่อจากอะไร คำถามเหล่านี้ผมมากระจ่างตอนที่ได้ทำหนังสือเล่มนี้

ที่มาแรกสุดของชื่ออาคาร อาจารย์วิศิษฐ์ หรือรองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ เล่าเรื่องให้ผมฟัง ประกอบกับผมเองไปค้นคว้าในหนังสือชื่อ 20 ปี 20 ชื่ออาคาร ของสัมพันธ์ เลขะพันธ์ ว่าเกิดขึ้นจากการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาตั้งชื่อตึกหรืออาคารของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประมาณปี พ.ศ.2514 หลังเปิดการศึกษาของมหาวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการชุดนี้ก็ประชุมเพื่อตั้งชื่ออาคาร โดยมีหลักการว่าต้องเป็นชื่อเกี่ยวข้องกับสมัยสุโขทัย จะเป็นชื่อเมืองหรือชื่ออะไรก็ได้ ที่อยู่ในประวัติศาสตร์กรุงสุโขทัย เนื่องจากมหาวิทยาลัยของเราชื่อ'รามคำแหง' ซึ่งเป็นพระนามของ'พ่อขุนรามคำแหง' พระมหากษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัย เพราะฉะนั้นชื่ออาคารทั้งหลายก็ควรจะเกี่ยวข้องกับสุโขทัย อันเป็นราชอาณาจักรที่พระองค์เคยปกครอง

การประชุมครั้งนั้น ได้ผลสรุปชื่ออาคารต่าง ๆ มากมาย...

กงไกรลาศ (KLB) อาคารเรียน 5 ชั้นใกล้สำนักอธิการบดี เป็นชื่ออำเภอในจังหวัดสุโขทัยปัจจุบัน

คีรีมาศ (KMB) อาคารเรียน 5 ชั้น ใกล้โรงเรียนสาธิตฯ เป็นชื่ออำเภอหนึ่งในจังหวัดสุโขทัย

เชลียง (CLB) อาคารขนาดเล็ก 2 ชั้น อยู่ริมรั้วสนามกีฬาหัวหมาก เป็นชื่อชุมชนโบราณ อยู่ในศิลาจารึกหลักที่ 1 ด้านที่ 3 ปัจจุบันเป็นอาคารสองชั้นใกล้กับสำนักพิมพ์ เป็นสถานที่ทำกิจกรรมของนักศึกษา

ตรีบูร (TB) อาคารเรียน 2 ชั้นใกล้อาคารเชลียงหมายถึงกำแพง 3 ชั้น อยู่ในศิลาจารึกด้านที่ 2

เบกพล (BPB) อาคารเรียน 2 ชั้น ใกล้กับอาคารศิลาบาตร เบกพล เป็นชื่อช้างศึกของ**ผาเมือง**(PMB)เป็นพระนามของเจ้าเมือง ปรากฏอยู่ในจารึกวัดศรีชุม ปัจจุบันนี้ คืออาคารของสำนักเทคโนโลยีการศึกษา

รัตนธาร (RTB) อาคารเรียนหลังเล็ก 2 ชั้น อยู่ข้างประตูเล็ก ด้านสนามกีฬาหัวหมาก ใกล้กับกองอาคารและสถานที่ ปรากฏในจารึกสุโขทัยว่า เป็นชื่อถ้ำ เดิมเคยเป็นที่ทำการของคณะรัฐศาสตร์ และกองอาคารและสถานที่ ปัจจุบันรื้อถอนอาคารไปแล้ว

ลายสือไท (LTB) อาคารเรียน 5 ชั้น ชั้น 1 และชั้น 2 เป็นที่ทำการ สำนักพิมพ์ คำว่า ลายสือไทคือตัวอักษรภาษาไทย ปรากฏอยู่ในศิลาจารึกหลักที่ 1 ด้านที่ 4 ปัจจุบันเป็นอาคารของคณะวิศวกรรมศาสตร์

เวียงคำ (VKB) อาคารเรียน 5 ชั้นอยู่ใกล้อาคารเบกพล ปรากฏอยู่ใน ศิลาจารึกหลักที่ 1 ด้าน 4 ว่าเป็นชื่อเมืองติดแม่น้ำโขง

เวียงผา (VPB) อาคารรูปแบบเดียวกันกับอาคารเวียงคำและสร้างขึ้น พร้อมกัน อาคารนี้อยู่ใกล้กับอาคารรัตนธาร คำว่าเวียงผา หมายถึงกำแพง เป็นชื่อปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ 1

ศรีชุม (SCB) อาคาร 2 ชั้น หลังคณะนิติศาสตร์ 'ศรีชุม' เป็นชื่อวัดแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่นอกกำแพงเมืองเก่าสุโขทัย สมัยก่อนเป็นอาคารเรียน ปัจจุบันถูกรื้อถอนไปแล้ว

ศรีสัชชนาลัย (SSB) อาคารที่ทำการคณะบริหารธุรกิจ อยู่ใกล้ประตูใหญ่ด้านหน้ามหาวิทยาลัย ตรงข้ามกับอาคารสำนักงานอธิการบดี ซึ่งเป็นชื่อเมืองใหญ่ ในหลักศิลาจารึกหลักที่ 1

ศิลาบาตร (SBB) อาคารเรียน 5 ชั้น อยู่ใกล้ลานพ่อขุนฯ จากจารึกสุโขทัยหลักที่ 1 ด้านที่ 3 คำว่า ศิลาบาตรเป็นชื่อแท่นหิน

สระหลวง (SLB) อาคารขนาดเล็ก 2 ชั้น อยู่ริมรั้วด้านอาคารรัตนธาร ในจารึกระบุว่าเป็นชื่อเมือง เดิมสันนิษฐานว่า คือเมืองพิจิตร แต่ปรากฏหลักฐานใน ศิลาจารึกว่าอยู่เหนือพิษณุโลกขึ้นไป เดิมอาคารนี้เป็นโรงเรียนสาธิตประถมแห่ง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปัจจุบันรื้ออาคารนี้ไปแล้ว

มหาวิทยาลัยรามคำแหงคือเมืองจำลองแห่งอาณาจักรสุโขทัยก็ว่าได้ หากมีชื่ออาคารครบตามประวัติศาสตร์ในหลักศิลาจารึกเมื่อไร มหาวิทยาลัย น่าจะเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแหล่งหนึ่ง ให้ชื่อว่า "เมืองจำลองแห่งอาณาจักรสุโขทัย" น่าจะเป็นการดี...

ผ่านสระน้ำไปจะพบกับพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช อันเป็นถาวรวัตถุสิ่งแรกที่มหาวิทยาลัยสร้างขึ้น เป็นสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งสร้างตามแบบของกรมศิลปากร ใช้โลหะ ทองเหลืองผสมทองแดงรมดำ สูง 115 เซนติเมตร พระหัตถ์ขวาถือหนังสือ ประทับบนพระแท่นมนังคศิลาอาสน์ ประติมากรรมชิ้นนี้ต้องใช้เวลาหล่อถึง 8 เดือนเศษ ฐานรองทรงโดมด้านล่างดัดแปลงให้เป็นห้องประชุมสภามหาวิทยาลัย ประดับตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับสีสันสวยงาม บริเวณจุดนี้ถือว่าเป็นศูนย์รวมใจของชาวรามคำแหง ทุกคนที่ผ่านไปมามักจะยกมือไหว้เพื่อเป็นการสักการะ พ่อขุนรามคำแหงให้เป็นสิริมงคลแก่ตัว แต่ใครที่มีเวลามากหน่อย ก็จะมาจุดธูปเทียนบูชา เราอาจคุ้นเคยมองเห็นสิ่งของแก้บนจำพวกไม้แกะสลักเป็นรูปสัตว์ ทั้งช้าง ม้า ฯลฯ ดอกไม้ ผลไม้ เต็มบริเวณที่จัดไว้ให้สักการะพระองค์ ซึ่งเป็นเพราะความศรัทธา ความเชื่อมั่นในความดีแห่งบูรพกษัตริย์ จึงทำให้ผู้คนพร้อมใจกันมา ถวายสิ่งต่างๆ ตรงนี้

“08.30 น. เป็นเวลาที่อาจารย์เข้าห้องบรรยายตรงตามเวลาเรียนใน ม.ร.30 ไม่มีตอนใดของคำบรรยายเน้นหัวข้อที่คาดว่าจะออกข้อสอบ ท่านบอกว่าทุกเรื่องสำคัญหมด วิชานี้ก็เหมือนกับหลายวิชาที่ผ่านมา อย่าหวังเลยว่าอาจารย์จะบอกใบ้ในการออกข้อสอบ เขาต้องดูหนังสือทุกเรื่องที่มีในหลักสูตรอีกเช่นเดิม สายตาที่มองอาจารย์มาตลอดจนเกือบหมดเวลาบรรยาย เห็นท่านหยิบกระดาษแผ่นหนึ่งขึ้นมา ใช่แล้ว...ต้องเป็นคำถามของเพื่อนนักศึกษาของเขาเขียนไปถามปัญหา อาจารย์ท่านอ่านคำถามว่า อาจารย์คะ หนูมีข้อข้องใจว่า ทำไมวิชาของอาจารย์จึงมีคนสอบตกมาก คิดแล้วสอบผ่านแค่ 10-15 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นเอง แม้คำถามนี้จะไม่เกี่ยวกับวิชาการ แต่ก็ได้รับคำตอบจากท่านว่า เป็นธรรมดาของมหาวิทยาลัยที่มีมาตรฐาน มหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่มีมาตรฐาน

เขาก็เช่นเดียวกับเรา ตอบคำถามนี้เพียงสั้นๆ เสร็จ ท่านก็อวยพรให้ เป็นอันว่าจบบรรยายในภาคนี้" (บรรพต วีระสัย, ความทรงจำ, หนังสือชมรมศิษย์เก่าสุโขทัย, 2528) ตัวอย่างหนึ่งของประสบการณ์การเรียนของนักศึกษารามคำแหง ที่ใครว่างก็ให้มาลองดูสักที

ยอดนิยมคนชอบเรียนนิติฯ

รามคำแหงยุคแรก เริ่มเปิดสอนแก่นักศึกษาตามจำนวนขึ้นทะเบียนทั้งสิ้น 40,966 คน (บันทึกสำนักงานอธิการบดี ที่สร.3501/455, 9 สิงหาคม 2514) เปิดสอนเพียง 4 คณะเท่านั้น คือ **คณะนิติศาสตร์** ตั้งอยู่ที่**ตึกกลางน้ำ** มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า LB (Law Building) อาคารคณะนิติศาสตร์อยู่ติดกับสระน้ำ ตรงข้ามอาคารคณะมนุษยศาสตร์ หันหน้าเข้าหาบริเวณน้ำพุ เป็นตึก 5 ชั้น ปัจจุบันเป็นที่ทำการสภาอาจารย์ คณะนิติศาสตร์เปิดสอนวิชากฎหมาย

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2514

และรัฐศาสตร์ เป็นคณะยอดนิยมที่สุด ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน มีนักศึกษาเข้าเรียนปีแรก 26,696 คน (บันทึกสำนักงานอธิการบดี, อ้างแล้ว) โดยมี นายสง่า ลีนะสมิต (ศาสตราจารย์สง่า ลีนะสมิต) เป็นคณบดีคนแรก

คณะบริหารธุรกิจ เปิดสอนวิชาบริหารธุรกิจและบัญชี การตลาด การเงินและการธนาคาร เศรษฐศาสตร์ เดิมตั้งอยู่ที่**ตึกไม้เก่า** มีชื่อ ภาษาอังกฤษว่า BB (Business Administration Building)มี 4 ห้องย่อย ปัจจุบันถูกรื้อไปแล้ว กลายเป็นที่ตั้งของอาคารสำนักบริการทางวิชาการ และทดสอบประเมินผล หรือสวป.ในปัจจุบัน มีนักศึกษาครั้งแรกจำนวน 8,349 คน (บันทึกสำนักงานอธิการบดี,อ้างแล้ว) คณบดีคนแรกของคณะ คือนายไพบูลย์ สุวรรณโพธิ์ศรี (ศาสตราจารย์ไพบูลย์ สุวรรณโพธิ์ศรี)

คณะมนุษยศาสตร์ ยุคแรกเป็น**ตึกวงกลมชั้นเดียว** เคยเป็นภัตตาคารของงานแสดงสินค้านานาชาติ อาคารแบ่งครึ่งกับคณะศึกษาศาสตร์ ชื่อภาษาอังกฤษว่า HB (Humanities Building) รับนักเรียนครั้งแรก 1,721 คน (บันทึกสำนักงานอธิการบดี, อ้างแล้ว) มีนายอุดม วโรตม์สิกขดิตถ์ (ศาสตราจารย์ ดร.อุดม วโรตม์สิกขดิตถ์) เป็นคณบดีคนแรก คณะมนุษยศาสตร์เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส ประวัติศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์

สุดท้ายคือ **คณะศึกษาศาสตร์** ตั้งอยู่ที่**ตึกวงกลมชั้นเดียว** ซึ่งแบ่งพื้นที่คนละครึ่งกับคณะมนุษยศาสตร์ ชื่อภาษาอังกฤษว่า EB (Education Building) มีนายอภิรมย์ ณ นคร (รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรมย์ ณ นคร) เป็นคณบดีคนแรก ยุคแรกเปิดสอน 3 สาขาวิชา คือ จิตวิทยา ศึกษาศาสตร์ และภูมิศาสตร์ แต่มีสาขาวิชาเอกอีกมาก นักศึกษารุ่นแรก 3,595 คน (บันทึกสำนักงานอธิการบดี, อ้างแล้ว)

น่าเสียดายที่ไม่มีภาพประวัติศาสตร์ในยุคก่อนเก่ามาให้ชมกัน ทำให้คนรุ่นหลังอาจนึกภาพไม่ออกว่าตึกที่ว่านี้ ตั้งอยู่ตรงไหน ตั้งอย่างไรกันบ้าง คงต้องใช้จิตนาการกันสูงหน่อยละคราวนี้

'รัฐศาสตรบัณฑิต' หรือ 'ศิลปศาสตรบัณฑิต'

สลิลทิพย์ ณ พัทลุง

รัฐศาสตร์เป็นภาควิชาหนึ่งในคณะนิติศาสตร์ เริ่มเปิดสอนเมื่อปี พ.ศ. 2514 เป็นปีแรก เมื่อคณะนิติศาสตร์เปิดสอนได้ 2 ปี มหาวิทยาลัยจึงพัฒนาหลักสูตรและขยายเปิดเป็นคณะรัฐศาสตร์ ปี พ.ศ. 2516 คณาจารย์คณะรัฐศาสตร์ได้ประชุมหารือเกี่ยวกับชื่อปริญญาของคณะรัฐศาสตร์

อาจารย์หลายท่านถกเถียงกันถึงชื่อปริญญาของคณะรัฐศาสตร์ ควรใช้ชื่อปริญญาว่า **ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)** โดยรองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล อดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ให้คำอธิบายว่า อาจารย์สมัยนั้นเห็นว่าหลักสูตรรัฐศาสตร์เป็นศิลปะมากกว่าเป็นวิชาชีพ แม้ว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ที่สอนขณะนั้นจะจบมาจากปริญญา **รัฐศาสตรบัณฑิต** (สุขุม นวลสกุล, 3 ทศวรรษคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549)

แต่ในมุมมองของนักศึกษารัฐศาสตร์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรใช้ชื่อปริญญาว่า **รัฐศาสตรบัณฑิต** เพราะความรู้สึกของเขาเหล่านั้น คิดว่า **รัฐศาสตรบัณฑิต** ดูสง่าและภูมิฐานกว่า มหาวิทยาลัยที่เก่าแก่เลื่องชื่อในด้านรัฐศาสตร์มีสองสถาบัน คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งทั้งสองแห่งนี้ก็ใช้ว่ารัฐศาสตรบัณฑิต

ในที่สุด อาจารย์สุขุมสรุปผลให้ปริญญาของคณะรัฐศาสตร์ เป็น **ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)** หรือ Bachelor of Arts (Political Science) และใช้มาจวบจนปัจจุบันนี้

มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีเหตุผลในการเปิดคณะรัฐศาสตร์ เพื่อแบ่งเบาภาระของคณะนิติศาสตร์ เพราะนักศึกษาของคณะนิติศาสตร์มีจำนวนมาก เมื่อเปิดคณะรัฐศาสตร์นักศึกษาจากคณะนิติศาสตร์จึงทยอยกันมาเรียนคณะรัฐศาสตร์ (ทิพาพร พิมพ์สุทธิ์ และบวร ประพฤติดี, วิจัย, คณะรัฐศาสตร์และบัณฑิตคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514-2520)

อีกเหตุผลหนึ่ง หน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนมีความต้องการบัณฑิตรัฐศาสตร์ และรัฐศาสตร์เป็นศาสตร์ที่มีการพัฒนาอยู่เสมอ จำเป็นสำหรับประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งนักศึกษาจะสามารถพัฒนาศักยภาพให้สอดคล้องกับระบอบดังกล่าวได้

ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) ไม่ได้เป็นคุณค่าจำกัดในความรู้สึกของนักศึกษาอีกต่อไป แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ คุณภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้พิสูจน์มา 35 ปี ให้เห็นว่า คณะรัฐศาสตร์ประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน และบัณฑิตสามารถรับใช้ชาติอย่างเต็มศักยภาพ

มันแปลกดีนะ..ระบบสอนที่นี่..แห่งเดียวในประเทศไทย

หลายคนคงสงสัยว่ามหาวิทยาลัยแห่งนี้รับนักศึกษาได้โดยไม่จำกัดจำนวน จะทำการเรียนการสอนและมีระบบการจัดการอย่างไร ไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่จะจัดตารางการเรียนการสอน และการสอบจัดระบบดูแลอย่างทั่วถึง และให้เพียงพอสำหรับนักศึกษาที่มากขนาดนี้ ฉะนั้นวิธีจัดระบบต่างๆในรามคำแหงจะใช้ระบบตามแบบมหาวิทยาลัยอื่นๆทั้งหมดไม่ได้ เราจึงจะเห็นระบบแปลกใหม่ในมหาวิทยาลัยตลาดวิชาแห่งนี้ เพราะส่วนใหญ่จะเป็นวิธีการใหม่ๆ ที่เหล่าคณาจารย์คิดค้นขึ้น หรือระบบบางอย่างอาจนำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารคนจำนวนมากอย่างการจัดตารางการเรียนการสอนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริการ ทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวป.) ขณะนั้น **รองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์** หรือเราเรียกว่าอาจารย์ธนกาญจน์ เป็นผู้อำนวยการ ดูแลจัดระบบต่างๆ ขึ้นเพื่อใช้ใน รามคำแหง สวป.จะจัดการงานบริการนักศึกษา เกือบทั้งหมด รวมทั้งงานเลขานุการ การรับสมัครและลงทะเบียนนักศึกษา งานทะเบียนและสถิติ ตำราและอุปกรณ์ การทำบัตรนักศึกษา สวป.จึง เปรียบเป็นหัวใจของรามคำแหงเลยก็ว่าได้ เดิมทีในยุคแรกสวป.จะอยู่ รวมกับฝ่ายอื่นๆ ที่ หอประชุมเอ.ดี. 1 (AD1) เมื่อปริมาณงานมากขึ้น อีกทั้งยังมีพื้นที่เพียงพอให้ขยับขยายได้ สวป.จึงแยกหน่วยงานออกมา สร้างตึกต่างหากอยู่ใกล้ประตูทางเข้าด้านขวามือติดกับอาคารเบกพล

"...ปฐมนิเทศครั้งแรกจะสอนการดูตารางสอบ ตารางสอบจะอิงมาจากตารางสอน ถ้าคุณเรียนไม่ชนกัน ตารางสอบก็ไม่ชนกันด้วย... ตารางสอบไล่ก็จะได้จากตารางสอนเป็นหลักใหญ่..."

อาจารย์ธนกาญจน์ ชายสูงอายุ ผิวขาว รูปร่างสูงใหญ่ ผมสีดอกเลา ตัดสั้น เล่าอย่างคล่องแคล่วด้วยความจำที่ยังดีเยี่ยม อาจารย์เป็น

ผู้ที่วางตารางเรียนตารางสอบทั้งหมดของมหาวิทยาลัย โดยใช้ประสบการณ์จากที่เคยคิดค้นและลองใช้ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มาประยุกต์ใช้กับ ตลาดวิชาอย่างรามคำแหง ช่วงที่อาจารย์เรียนอยู่มหาวิทยาลัยเท็กซัส สหรัฐอเมริกา ได้เข้าไปขอสังเกตวิธีการระบบจัดการลงทะเบียน การจัด ตารางสอน และพูดคุยถึงเรื่องนี้กับฝ่ายทะเบียนของมหาวิทยาลัย จึงได้แนวคิด มาทำต่อในประเทศไทย

อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญ อาจารย์ธนกาญจน์บอกว่าต้องลองผิดลองถูกบ้างเหมือนกัน กว่าจะได้ออกมาเป็นตารางสอนที่สมบูรณ์แบบอย่างทุกวันนี้ การเรียนการสอนที่นี่ก็ไม่เหมือนที่อื่นๆ เพราะมีนักศึกษาจำนวนมาก จึงต้องจัดการสอนแบบใช้โทรทัศน์วงจรปิด

"...วิธีสอนผ่านทีวีนี้ อาจารย์ธนกาญจน์เก่งสุด สอนทุกคนว่า ต้องทำยังไง ต้องเขียนบนบอร์ดยังไง ต้องรอเด็กหน่อย ระหว่างที่รอก็มีเทคนิค ชอบใจมาก สอนคณิตศาสตร์ เด็กฮาทั้งห้อง ทั้งสองตึกสามตึก เผอิญมี ชั่วโมงหนึ่งเป็นชั่วโมงต่อจากอาจารย์ธนกาญจน์ ก็ไปนั่งฟังก่อนเวลา อ๋อ...เพราะอย่างนี้เอง อย่างเทคนิคร้องเพลง ใกล้เข้าไปอีกนิด ชิดเข้าไป อีกหน่อย ...ละครทีวีเรื่องไหน ตาไม่มองแต่หูฟังหมด เอาเข้าไปใส่ในเรื่องที่สอนเพราะเด็กจะง่วงถ้าเราสอนไม่เป็นนะ ..." **รองศาสตราจารย์ก่องกัญจน์ ภัทรากาญจน์** อาจารย์ประจำคณะ วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และภรรยาที่รักของอาจารย์ ธนกาญจน์ ผู้มาช่วยสอนวิชาคณิตศาสตร์และฟิสิกส์ในยุคตั้งไข่รามคำแหง เล่าถึงเทคนิคการสอนทางโทรทัศน์วงจรปิดของอาจารย์ธนกาญจน์ ที่ต้องมาช่วยสอนเทคนิคนี้ให้แก่อาจารย์คนอื่นๆ ด้วย เพราะเป็นเรื่องใหม่ สำหรับเหล่าคณาจารย์ในสมัยนั้น

ถ้านึกภาพไม่ออกก็ ขอให้คิดถึง คอมพิวเตอร์สมัยนี้ ที่ยังเป็นเรื่องใหม่ของใคร หลายคน

ส่วนการตรวจข้อสอบของนักศึกษาที่มากมายนั้นเป็นความเหน็ดเหนื่อย ของคณาจารย์ใน สวป. ที่ต้องช่วยกัน เพราะการตรวจข้อสอบของนักศึกษา ตั้งสามหมื่นกว่าคนนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ยุคนั้นก็ไม่ได้สะดวกสบายอย่างสมัยนี้ เครื่องตรวจข้อสอบก็มีอยู่เครื่องเดียว ต้องใส่กระดาษทีละแผ่น หากนักศึกษา ฝนรหัสประจำตัวผิดเมื่อไร เครื่องจะดีดกระดาษออกมาเพื่อให้ตรวจสอบ เหล่าคณาจารย์ก็ต้องไปเปิดรายชื่อตรวจรหัสกันใหม่

เมื่อได้คะแนนออกมาก็ต้องเอาไปประมวลผลที่กรมตำรวจปทุมวัน เพื่อคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยเก็บไว้เป็นหลักฐาน สำหรับตอนจบการศึกษา การออกเกรดที่เป็น G,P,F ที่ต่างไปจากที่อื่นๆ ก็เป็นการคิดสร้างสรรค์ และประยุกต์จากการไปดูงานต่างประเทศ มาใช้เป็นแห่งแรกในประเทศไทย นักศึกษาทุกคนจะได้มีเกรดเฉลี่ยไว้คิดเกียรตินิยมทุกคน ส่วนคะแนนสอบ ก็ส่งให้ อาจารย์แต่ละวิชา ตรวจสอบก่อนติดประกาศที่บอร์ด สำหรับวิชาที่เป็น อัตนัย อาจารย์แต่ละท่านก็ต้องพึ่งความสามารถในการอ่านของตัวเองล้วนๆ (อัมพร ปั้นศรี, 15 ปีรามคำแหง,2529)

งานที่สำคัญอีกอย่างที่จะขาดไม่ได้ ก็คือ การจัดทำตำราเรียน ซึ่งอาจารย์ประจำแต่ละวิชาจะเขียนตำราเอง เพื่อใช้ประกอบการสอนและ จัดพิมพ์ ณ สำนักพิมพ์ของมหาวิทยาลัย โดยงานผลิตตำราระยะแรก จะสังกัดอยู่กับสำนักงานอธิการบดี ในความดูแลของรองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ ตั้งอยู่ที่คณะรัฐศาสตร์ พิมพ์ตำราให้แก่มหาวิทยาลัย ตำราเล่มแรกที่พิมพ์คือ ตำราเรียนกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์ (LA105) อย่างไรก็ตามโรงพิมพ์ขนาดเล็กที่มีอยู่ขณะนั้น ไม่สามารถ พิมพ์ หนังสือได้ทันตามต้องการ ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องวิ่งตามจด คำบรรยาย ของอาจารย์แต่ละวิชาแทน

นอกจากนี้งานหอสมุดก็เป็นอีกอย่างที่อยู่คู่กับรามคำแหง มาตั้งแต่ต้น เปิดให้บริการแก่นักศึกษาและประชาชนทั่วไปจนถึงปัจจุบัน ผู้วางแผนดำเนินการจัดตั้งครั้งแรกคือ **รองศาสตราจารย์อัมพร ปั้นศรี** ต่อมาเป็นหัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และหัวหน้ากองห้องสมุด คนแรก

อาจารย์อัมพรบันทึกไว้ว่า ได้ร่วมงานจัดตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2513 ในชั้นแรกร่วมประชุมที่ทำเนียบรัฐบาล โดยมี ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ เป็นประธาน ถูกขอยืมตัวมาจากหน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มาช่วยงานจัดตั้งห้องสมุดและภาควิชาบรรณารักษ์ การจัดตั้งห้องสมุดมีสำนักงานชั่วคราวที่เอ.ดี 2 (A.D.2) ต้องเตรียมการต่างๆ เพื่อให้ทันเปิดวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2514 จากนั้นย้ายหอสมุดมาที่เอ็น.บี.3 เอ และเอ็น.บี.3 บี (NB 3A-3B) หอสมุดมีฐานะเป็นกองสมุด ขึ้นอยู่กับสำนักงานอธิการบดี เป็นหัวหน้ากองคนแรก ต่อมาหอสมุดได้ยกฐานะเป็นสำนักหอสมุดกลาง ย้ายสถานที่มายังอาคาร 5 ชั้น บริเวณ พระบรมรูปพ่อขุนฯ ตั้งแต่ พ.ศ.2518 ได้รับเลือกเป็นผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง 2 สมัย โดยได้วางแผนพัฒนาและขยายอาคารของสำนักหอสมุดรามคำแหง ให้เป็นศูนย์กลางการเรียน การสอนของมหาวิทยาลัย เพราะหอสมุดคือหัวใจสำคัญของการศึกษา (อัมพร ปั้นศรี, อ้างแล้ว)

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการทั้งหมดนี้จะทำไม่ได้ หากขาดคนกลางที่มาช่วยประสาน **กองกลาง** หน่วยงานสำคัญเกี่ยวกับการประสานงานและงานธุรการทั้งหมดของมหาวิทยาลัย **รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ** หรืออาจารย์วิศิษฐ์ ขณะนั้นทำหน้าที่หัวหน้ากองกลาง ผู้ที่เสมือนเลขานุการอาจารย์ศักดิ์ เล่าให้ฟังถึงการทำงานช่วงนั้นว่า งานธุรการเกือบทุกอย่างจะออกจากกองกลาง การคัดสรรคนมาทำงาน ตั้งแต่คณบดี อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และพนักงานระดับปฏิบัติการ ล้วนต้องผ่านที่นี่ หรือแม้แต่ การประสานงานกับส่วนราชการภายนอก การประชุมนัดสำคัญต่างๆ กองกลางก็จะต้องเป็นผู้ประสานงานให้เกือบทุกครั้ง

"...ตอนร่างกฎหมายฯ ดร.ศักดิ์จะวางตัวคนดูแลไว้หมด... รู้เฉพาะภายในคนสนิท ถ้าความแตกออกไปเดี๋ยวจะโดนโจมตี มหาวิทยาลัยก็จะเปิดไม่ได้... ตอนเปิดมหาวิทยาลัยแล้วเหนื่อยมาก จริงๆ อาจารย์เองไม่ได้ถูกวางตัวว่าจะเป็นหัวหน้ากองกลาง แต่ ดร.ศักดิ์ เลือกอาจารย์ ..." อาจารย์วิศิษฐ์ เล่าถึงบรรยากาศที่ได้ทำงานร่วมกับอาจารย์ศักดิ์ ด้วยสีหน้าที่เหน็ดเหนื่อยแต่ก็แฝงไปด้วยความภูมิใจ

รำลึกกลิ่นอายแห่งทุ่งหัวหมาก

"กองทัพเดินด้วยท้อง" เป็นคำกล่าวของใครไม่ทราบแน่ชัด แต่ที่แน่ๆ คือใช้ได้กับทุกคน ทุกที่ และที่รามคำแหง ณ หัวหมาก ก็เช่นกัน กองทัพแห่งการศึกษาก็เดินด้วยท้อง ถึงแม้ในระยะแรกเริ่มรามคำแหงแห่งนี้จะเป็นศูนย์แสดงสินค้าที่ว่างเปล่า ไม่มีร้านขายข้าว ไม่มีร้านขายน้ำอะไรทั้งสิ้น มีแต่ทุ่ง...ทุ่งจริงๆ... แต่เหล่าอาจารย์ เจ้าหน้าที่ที่ต้องมาเตรียมงานทุกอย่างเพื่อให้ รามคำแหงเปิดเรียนได้

อาจารย์ชนิดา ติ่งเพ็ชร ลูกมือคนสำคัญ ของรองศาสตราจารย์ธนกาญจน์ เล่าให้ฟังว่า *"...ก็อาศัยข้าวหม้อแกงหม้อ อาจารย์ศักดิ์ จ้างแม่ครัวมาทำอาหาร พอประทังชีวิตกัน ไม่ให้ท้องหิว เพื่อให้ทำงานไปได้ในแต่ละวัน เป็นบัฟเฟ่ต์แบบจานเดียว คือ ข้าวราดแกงที่ทุกคนต้องทานเหมือนๆ กัน แล้วแต่แม่ครัวจะทำให้กิน ไม่มีอะไรให้เป็นตัวเลือก พอตักได้ก็รีบไปหาที่นั่งกิน จะตรงไหนก็ได้ รีบกินแล้วก็รีบไปทำงานต่อ..."*

มหาวิทยาลัยที่เพิ่งเปิดใหม่และอยู่ห่างไกลจากเมืองพอสมควร อย่างรามคำแหง ด้านหน้าก็ไม่มีแม่ค้าพ่อค้าคนใดมาเปิดร้านขายของ เหมือนเช่นทุกวันนี้ แม้แต่ในรามคำแหงเองก็ไม่มีโรงอาหารเช่นกัน มีบ้าง ที่เป็นแม่ค้าหาบเร่ขายของกินที่แวะเข้ามานานๆ ครั้ง แต่ระยะหลังเริ่มมี ร้านข้าวร้านอาหารมาเปิดขายบ้าง

"...ตอนนั้นไม่มีโรงอาหาร แม่ค้าก็มาขายของในรามฯ บ้าง ตอนนั้นแม่ค้าคนหนึ่งก็หาบส้มตำมาขายไปทั่วเลย แล้วก็มาจอดวางขาย ตรงฟุตปาธตึก HB (Humanities Building) ตอนนั้นจะมีลานกว้างๆ เหมือนลานบริเวณชายตึก เขาก็จะมาตั้งขายกัน จำได้มีขายก๋วยเตี๋ยว เนื้อวัวน้ำใส...อร่อย... เจ้านี้อร่อยเพราะไม่อะไรจะกิน....และด้านหลังเอ.ดี.1 จะมีร้านอาหาร เขาตั้งเป็นร้านเลย เดี๋ยวนี้ เป็นโรงเพาะชำไปแล้ว ทำอาหาร อร่อยเหมือนกัน..." อาจารย์ชนิดา ติ่งเพ็ชร เล่าถึงสภาพโรงอาหารจำเป็นในยุคนั้น เล่าพลางหัวเราะไปพลางเมื่อย้อนนึกถึงอดีตบรรยากาศของการพักเที่ยง

สิ่งจำเป็นอีกอย่างหนึ่งสำหรับที่นี่ คือเรื่องน้ำ เนื่องจากที่นี่ ยังใช้น้ำบาดาลอยู่ ต้องเติมคลอรีนก่อนจะนำมาดื่ม ระยะแรกๆ เกิดปัญหา ขาดน้ำดื่มบ้าง ต้องติดตั้งถังเติมคลอรีน และเครื่องทำน้ำเย็น แม้กระนั้น ก็ยังมีไม่ทั่วถึงต้องเพิ่มจำนวนให้มากขึ้น

แม้ว่าจะหลีกเมืองมาตั้งอยู่ไกลกลางทุ่งนา รามคำแหงก็ยังพอมีสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่บ้าง นั่นคือ โทรศัพท์ที่มีอยู่แค่เครื่องเดียวหน้าตึกเอ.ดี.1 นอกจากนั้นเรียกได้ว่าเหมือนจะไม่มีเลย แต่ถึงอย่างไรชาวรามคำแหงก็สู้ไม่ถอย

ส่งท้ายจบแต่ไม่จบ

เมื่อเหล่าคณาจารย์ต่างทำหน้าที่วันแล้ววันเล่า เพาะบ่มต้นกล้ารามคำแหงน้อยจนเติบโตเต็มที่เป็นสุพรรณิการ์ต้นใหญ่ที่พร้อมผลิดอกออกผลยืนต้นในสังคมอันกว้างใหญ่อย่างสง่างาม เชิดหน้าชูตาวงศ์ รามคำแหงคณาจารย์ต่างมั่นใจกับเหล่าต้นกล้า สุพรรณิการ์ พร้อมที่จะหยิบยื่นใบเบิกทางให้

ดร.นิภา (ทองไทย) แก้วศรีงาม หนึ่งในบัณฑิตรุ่นแรกที่จบปริญญาวิทยาศาสตร บัณฑิต (จิตวิทยา) เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง เล่าถึงความหลังเกี่ยวกับการเรียน การทำกิจกรรมในรั้วรามคำแหง

"...ตอนนั้นเห็นว่าแปลก สนุก มีเพื่อนมาก เป็นประสบการณ์แปลก ต้องควบคุมตนเอง วางแผนว่าจะเรียนอย่างไร ฟังคำบรรยายไม่ขาด เทอมแรกได้ G หมด เทอมสองเรียนฟรี พออยู่ปี 4 ก็สมัครเป็นสมาชิก อ.ศ.ม.ร. (องค์การ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง) เป็นผู้แทนปี 4 ทำกิจกรรมต้องจัดแบ่งเวลา การเรียนไม่เสีย หลังจบได้เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง แล้วมาเป็นอาจารย์ประจำ ภาควิชาจิตวิทยา..." นั่นคือคำพูดของ ดร. นิภา ที่พูดถึงความหลังครั้งวัยเรียน และอีกหนึ่งตัวอย่างที่น่าภาคภูมิใจ

"...ผมจบ ม.8 สายวิทยาศาสตร์ ก็ไปเอ็นทรานซ์ เลือกจุฬาฯ หมดทั้งวิศวะ สถาปัตย์ แต่ไม่ได้ พอดีที่รามคำแหงเปิดรัฐศาสตร์ รุ่นที่สอง ปี 2515 ผมก็เลยมาลงรามฯ ไว้ รอเวลาที่จะเอ็นทรานซ์ปีต่อไป เลือกรัฐศาสตร์สายศิลป์ คล้ายว่าอย่าเรียนหนักเลย เพราะจะได้มีเวลาเตรียมสอบใหม่อีกรอบ แต่พอเรียนๆ ไป ปิดเทอมแล้ว เอ๊ะ...มันได้หน่วยกิตเยอะ ปีเดียวได้ตั้ง 36 หน่วยมั้ง และรู้สึกชอบแล้ว มันเป็นเรื่องการเมือง การปกครอง เป็นเรื่องใกล้ตัวดีนี่ เรียนสายวิทย์มันไกลตัวเหลือเกิน ก็เลยไม่เอ็นทรานซ์แล้ว เรียนต่อไปเรื่อยๆ สามปีครึ่ง จบปี 2518 รหัส 15600894 ผมยัง จำได้เลย..ไม่ใช่เด็กเรียนนะ แต่อาจจะเป็นคนที่รับผิดชอบ แบ่งเวลาได้ถูก เข้าห้องบ้างไม่เข้าบ้าง แต่ก่อนสอบ 2 สัปดาห์ จะวางแผนดูหนังสือ..." **วินัย บัวประดิษฐ์** ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา "สิงห์ทอง"คนแรกของประเทศไทย พื้นเพเป็นคนกรุงเทพมหานคร บิดาเป็นชาวสวนส้มย่านชานกรุง แต่มารับราชการอยู่ฝั่งทะเลอันดามัน จนผิวพรรณหน้าตาละม้าย คนใต้เข้าไปทุกที กระทั่งหลายคนคิดว่าเป็นคนใต้จริงๆ เล่าถึงความหลัง

บัณฑิตใหม่ในชุดครุยสีน้ำเงินขลิบทอง หน้าตาสดใสบ่งบอกถึงความปลื้มปีติ สีหน้าแช่มชื่นเปื้อนไปด้วยรอยยิ้มระหว่างตั้งใจรอ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถฯ เสด็จมาพระราชทานปริญญาบัตร ณ หอสมุดรามคำแหง ยังผลให้วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2518 เป็นวันสถาปนามหาวิทยาลัยรามคำแหงใน เวลาต่อมา แม้เวลา 4 ปีเต็ม ที่ทั้งครูอาจารย์และเหล่านักศึกษาทุกคนต่าง เหน็ดเหนื่อยมากเพียงใด แต่วันนี้ดูเหมือนว่า ความอุตสาหะ ที่พากเพียรมา นั้นคุ้มค่าแล้วกับสิ่งที่รอคอย วันที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทุกคนสง่างามที่สุด

เมื่อเสร็จพิธีการต่างๆ บัณฑิตรุ่นแรกมารวมกัน ณ ลานพ่อขุนรามคำแหง ศูนย์รวมใจชาวรามฯ ทุกคนก้มลงกราบพระองค์และกล่าวอำลาก่อนที่ลูกทุกคนจะออกไปเผชิญโลกกว้าง และทำให้สังคมรับรู้ว่าชาวรามคำแหงลูกพ่อขุนฯ มีความรู้ ความสามารถ และ ศักดิ์ศรีไม่แพ้ใคร

นี่คงเป็นเครื่องชี้วัดอย่างหนึ่งที่พอจะบ่งบอกถึงมาตรฐานว่าตลาดวิชารามคำแหงสามารถผลิตบัณฑิตออกสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ หากเฝ้าดูรามคำแหงมาโดยตลอด ก็คงจะเห็นถึงพัฒนาการเป็นลำดับจวบจนปัจจุบัน รามคำแหงเปลี่ยนแปลงไปมาก และกำลังเติบโตขึ้นเป็นลำดับจนเป็นมหาวิทยาลัยที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ดังที่ใครบางคนทำนายว่า อนาคตรามคำแหงจะเป็นมหาวิทยาลัยที่ใหญ่ที่สุด มีนักศึกษามากที่สุด...

สถิติ G เยอะที่สุด

นาคินทร์ คู่กระสัง

"เข้าง่าย ออกยาก" เป็นสัจธรรมหนึ่งที่ไม่เพียงนักศึกษารามคำแหงทุกคนต่างตระหนัก สังคมภายนอกก็รับรู้เรื่องนี้เช่นกัน 'เข้าง่าย' ก็คือ เดินมาสมัครเข้าเรียนได้ง่ายสบายๆ ค่าเล่าเรียนก็แสนจะถูก จะว่าถูกที่สุดในประเทศไทยก็ว่าได้ เลือกเรียนวิชาใดก่อนหลังก็ได้ ตามแต่ความต้องการและความสะดวก หลักสูตร 4 ปี เรียนได้ถึงสองเท่าของหลักสูตรคือ 8 ปี ล้วนแต่เอื้ออำนวยโอกาสให้จบการศึกษาได้ทุกคน แต่ความจริงใครก็ตามที่เข้ามาศึกษา ณ รามคำแหง รู้ดีว่าไม่ได้เป็นเช่นนั้น ดังคำว่า 'ออกยาก' กว่าจะฝ่าฟันผ่านความยากง่ายของแต่ละกระบวนวิชา กว่าจะฝ่าความเย้ายวนของสิ่งบันเทิงเริงใจ ที่จะหันเหความสนใจไปจากตำราเรียน

แต่ยังไงก็ตาม ยังมีคนที่สนใจและตั้งใจเรียนอย่างชนิดที่คนอื่นจะมาเทียบได้ยาก จนน่ายกนิ้วให้ว่า 'เจ๋ง' จริง ๆ ครับ ถ้าเป็นสมัยนี้ อาจต้องอุทานเสียงสูงว่า "จริง..ดิ๊"

ถ้าจะบอกว่าเธอคนนี้เป็นเจ้าของผลการเรียน 'G 141 หน่วยกิต' ซึ่งมาถึงวันนี้ยังไม่มีใครทำลายสถิติของเธอลงได้ เธอคือ**นางสาวนิภา ทองไทย** นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกจิตวิทยา วิชาโทภาษาอังกฤษ รุ่น 2514 จบการศึกษาเมื่อปี พ.ศ.2517 เกียรตินิยมอันดับหนึ่งเหรียญทอง ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้เวลาในการเรียน 4 ปี

ถามถึงความรู้สึกของรองศาสตราจารย์ ดร.นิภา แก้วศรีงาม ซึ่งปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง อดีตนักศึกษาที่ได้ G เยอะที่สุด ได้รับเกียรตินิยมเหรียญทอง อาจารย์ตอบอย่างอารมณ์ดีเกี่ยวกับรางวัลที่ได้นี้ว่า *"เฉยๆ"* พร้อมกับหัวเราะร่วน

อาจารย์พูดต่อไปว่า *"ก็ได้กันหลายคนไม่ใช่อาจารย์คนเดียว"*

อดีตนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยา ซึ่งขณะนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาแนะวิธีการเรียนว่า

"มีกฎอยู่ 3 ข้อคือ กฎแห่งความพร้อม (พร้อมศึกษา) กฎแห่งการฝึกฝน (ฝึกทุกวัน) เอาผลลัพธ์จากกฎสองข้อแรกเพื่อดูข้อผิดพลาด เพื่อนำไปแก้ไข โดยผสม

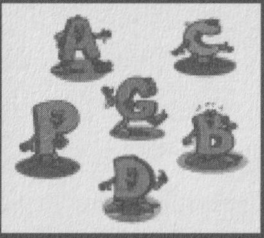
กับหลักอิทธิบาท 4 ตามหลักพระพุทธศาสนา คือ 1.ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น 2.วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น 3.จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในสิ่งนั้น 4.วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น ธรรมะ 4 อย่างนี้ ย่อมเนื่องกัน แต่ละอย่างๆ มีหน้าที่เฉพาะของตน...

... ที่สำคัญมากๆ คือ การอ่านก่อนเรียน ในห้องเรียนนั่งฟังเฉยๆ ได้ 30 เปอร์เซ็นต์ ฟังไปจดไป ได้ 60 เปอร์เซ็นต์ ฟังไปจดไปคิดตาม ได้ 80 เปอร์เซ็นต์ ฟังไปจดไปคิดตาม กลับไปทบทวน ได้ 100 เปอร์เซ็นต์ เมื่อทำได้ทั้งหมดนี้เป็นประจำแล้ว ไปเล่นได้ไม่ต้องเครียด มันไม่ใช่ชีวิต 100 เปอร์เซ็นต์ ทั้งหมดนี้เป็นการใช้ชีวิตเชิงป้องกัน อย่ามัวแต่นั่งแก้ไข"

อาจารย์ยืนยันว่าไม่ใช่หนอนหนังสือที่เอาแต่เรียนอย่างเดียว อาจารย์ยังเป็นนักกิจกรรมตัวยงของมหาวิทยาลัย อาทิ นักกีฬายูโดของมหาวิทยาลัย ประธานชมรมจิตวิทยา สมาชิกองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (อ.ศ.ม.ร) อาจารย์ฝากเตือนด้วยความห่วงใยว่า

"ต้องแบ่งเวลาให้ถูกด้วยนะ ไม่ใช่บ้ากิจกรรมจน 8 ปีไม่จบและอยากให้นักศึกษาทุกคนรักสถาบัน"

ผมสืบทราบมาว่าที่ผ่านด่าน 18 อรหันต์ทองคำ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในรุ่นแรกมาได้ จนจบการศึกษา แม้มหาวิทยาลัยจะเปิดการเรียนการสอนปีละ 2 ภาคการศึกษา ไม่มีสอบซัมเมอร์ ไม่มีการสอบซ่อมเหมือนอย่างเดี๋ยวนี้ อาจารย์สามารถจบพร้อมความสำเร็จขั้นสูงสุด เกียรตินิยมอันดับหนึ่งเหรียญทอง ท่านมีสูตรลับอาหารเสริมสร้างความเก่งในการเรียน คือ "**กล้วยน้ำว้า และปลาทู**" อาหารโปรดที่ใช้ในการแปรเปลี่ยนให้เป็นพลังงานเข้าสู่ร่างกายไปสู่มันสมอง มันคือพลังงานแรงสูงระดับปรมาณูของท่าน อาหารที่ใช้ต่อสู้จนประสบความสำเร็จมาจนถึงบัดนี้ ตอนนี้ท่านเลิกรับประทานแล้ว เพราะมันเป็นพลังงานที่รุนแรงเกินไป

รายการอ้างอิง

1. แคล้ว นรปติ, รัฐสภาสาร, 2513.

2. กมล สมวิเชียร,ดร., มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ยิ่งใหญ่, หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย, 26 มีนาคม 2514, อ้างถึงใน 8 ปีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

3. คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว., "ฝรั่งเศสมองไทย" ในคอลัมน์เมืองไทยกับคึกฤทธิ์, หน้า 20, อ้างถึงใน 8 ปีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

4. ท.นพรัตน์ (นามปากกา), บทความมหาวิทยาลัยตลาดวิชา, หนังสือพิมพ์สยามรัฐ, 5 มกราคม 2514.

5. ทิพาพร พิมพ์สุทธิ์ และบวร ประพฤติดี, คณะรัฐศาสตร์และบัณฑิตคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514 – 2520.

6. น้อม อุปรมัย, รัฐสภาสาร, 2513.

7. นิกร (นามปากกา), คอลัมน์ความเห็นชาวบ้าน, หนังสือพิมพ์สยามรัฐ, 3 ธันวาคม 2513.

8. บรรพต (จิรโชค) วีระสัย, ข่าวรามคำแหง, 2 – 8 เมษายน 2550.

9. บรรพต (จิรโชค) วีระสัย, ความทรงจำ, หนังสือชมรมศิษย์เก่าสุโขทัย, 2528.

10. ประมวล กุลมาตย์, รัฐสภาสาร, 5 เมษายน 2513.

11. ____________, รัฐสภาสาร, 3 กันยายน 2513.

12. ____________, รามบัณฑิตรุ่น 6, 2522.

13. ประสาน มีเฟื่องศาสตร์, หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย, 10 มีนาคม 2514, อ้างถึงใน 8 ปีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

14. ประสิทธ์ จุลละเกศ, รัฐสภาสาร, 2513.

15. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 4/2513, 24 กรกฎาคม 2513.

16. เรืองยศ จันทรคีรี, 8 ปีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
17. สมภพ โหตระกิตย์, รัฐสภาสาร, 3 กันยายน 2513.
18. สัมพันธ์ เลขะพันธ์, 20 ปี 20 ชื่ออาคาร, 27 กุมภาพันธ์ 2535.
19. สานนท์ สายสว่าง, รัฐสภาสาร, 2513.
20. สุขุม นวลสกุล,ดร., 3 ทศวรรษคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549.
21. สุรดี เขียวหวาน, สารอธิการบดี, ประวัติสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2537.
22. สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์, หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย, 10 มีนาคม 2514, อ้างถึงใน 8 ปีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
23. ใหญ่ ศวิตชาติ, รัฐสภาสาร, 5 เมษายน 2513.
24. __________, รัฐสภาสาร, 5 เมษายน 2513.
25. อัมพร ปั้นศรี, 15 ปี รามคำแหง, 2529.
26. คำกราบบังคมทูลของศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย นายกสภามหาวิทยาลัยรามคำแหง, พิธีเปิดพระบรมรูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ณ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, อนุสรณ์รับปริญญาและเปิดพระบรมรูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราช 2518, 26 พฤศจิกายน 2518.
27. เอนก พ.อนุกุลบุตร, แนวคิดบางประการ มหาวิทยาลัยเปิด, วารสารรามคำแหง, มกราคม 2520, อ้างถึงใน เรืองยศ จันทรคีรี, 8 ปีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
28. 15 ปี รามคำแหง, เรามองราม, 2529.
30. 30 ปี รามคำแหง ชมรมศิษย์เก่าสุโขทัย, การปฐมนิเทศอันมโหฬาร และ การเปิดสอนครั้งแรก,2528.
31. 30 ปี รามคำแหง, 20 ปี 20 ชื่ออาคาร, 27 กุมภาพันธ์ 2535.

สัมภาษณ์

ก่องกัญจน์ ภัทรากาญจน์,รศ., สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2550.
ชนิดา ติ่งเพ็ชร, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2550.
ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์,รศ., สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2550.
วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ,รศ., สัมภาษณ์, 14 กุมภาพันธ์ 2550.
______________, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2550.
______________, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2550.
วิวัฒน์ชัย กุลมาตย์, สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2550.
สวัสดิ์ คำประกอบ, สัมภาษณ์, 9 สิงหาคม 2550.
อัญชลี ผาสุขนิรันต์,ดร., สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2550.

รายนามคณะกรรมการผู้จัดทำหนังสือพลิกปูมรามคำแหง ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีดังต่อไปนี้

1.1 ที่ปรึกษาโครงการ

1) คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	ที่ปรึกษาโครงการ
2) หัวหน้าภาควิชาสื่อสารมวลชน	ที่ปรึกษาโครงการ
3) รศ.ธนกาญจน์ ภัทรากาญจน์	ที่ปรึกษาโครงการ
4) รศ.วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ	ที่ปรึกษาโครงการ
5) รศ.ก่องกัญจน์ ภัทรากาญจน์	ที่ปรึกษาโครงการ

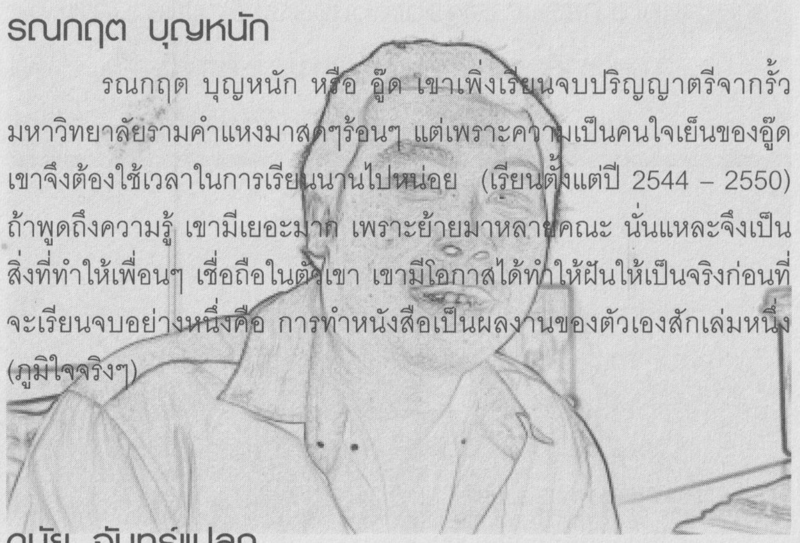
1.2 คณะกรรมการบรรณาธิการ

1) ผศ.อังธิดา ลิมป์ปัทมปาณี	ประธานฯและบรรณาธิการ
2) ผศ.ลีนา ลิ่มอภิชาต	กรรมการฯ
3) อ.จีรพล เกตุจุมพล	กรรมการฯ
4) นายประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์	กรรมการฯ
5) อ.สุภัทรา บุญปัญญโรจน์	กรรมการฯ
6) อ.ชุติมา ผิวเรืองนนท์	กรรมการฯ

1.3 ผู้ดำเนินโครงการ

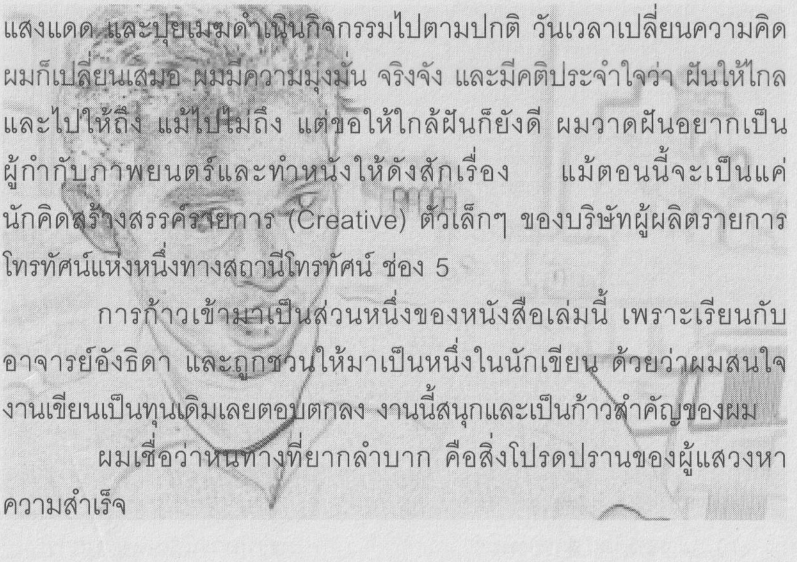
1) ผศ.อังธิดา ลิมป์ปัทมปาณี	ประธานโครงการ
2) นายสุนันท์ วุฒิกรสมบัติกุล	กรรมการ
3) นางพิมลสิริ เลิศธนาไพจิตร	กรรมการ
4) นางสุวรีย์ อิสรัมย์	กรรมการ
5) นางรักชนก ประดับศิลป์	กรรมการ
6) นางสังเวียน พาเฮือง	กรรมการ
7) นายวิรัตน์ ภู่ระหงษ์	กรรมการ
8) นายสุเมธ ทองพันธ์	กรรมการ
9) น.ส.ธนาวรรณ สุจริตมั่น	กรรมการ
10) นางสมคิด สำรองพันธ์	กรรมการและเลขานุการ

รณกฤต บุญหนัก

รณกฤต บุญหนัก หรือ อู๊ด เขาเพิ่งเรียนจบปริญญาตรีจากรั้วมหาวิทยาลัยรามคำแหงมาสดๆร้อนๆ แต่เพราะความเป็นคนใจเย็นของอู๊ด เขาจึงต้องใช้เวลาในการเรียนนานไปหน่อย (เรียนตั้งแต่ปี 2544 – 2550) ถ้าพูดถึงความรู้ เขามีเยอะมาก เพราะย้ายมาหลายคณะ นั่นแหละจึงเป็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนๆ เชื่อถือในตัวเขา เขามีโอกาสได้ทำให้ฝันให้เป็นจริงก่อนที่จะเรียนจบอย่างหนึ่งคือ การทำหนังสือเป็นผลงานของตัวเองสักเล่มหนึ่ง (ภูมิใจจริงๆ)

ดนัย จันทร์แปลก

เด็กน้อยนัยน์ตาดำนามว่า ดนัย จันทร์แปลก ลืมตาขึ้นดูโลกเมื่อ 26 กรกฎาคม พ.ศ.2526 ขณะนี้เป็นหนุ่มเต็มตัว คนทั่วไปเรียกว่า บอย แต่เพื่อนรู้ใจเรียกว่า นายแดเนียล (Daniel) ผมกำเนิดขึ้นในวันที่สายลม แสงแดด และปุยเมฆดำเนินกิจกรรมไปตามปกติ วันเวลาเปลี่ยนความคิด ผมก็เปลี่ยนเสมอ ผมมีความมุ่งมั่น จริงจัง และมีคติประจำใจว่า ฝันให้ไกล และไปให้ถึง แม้ไปไม่ถึง แต่ขอให้ใกล้ฝันก็ยังดี ผมวาดฝันอยากเป็นผู้กำกับภาพยนตร์และทำหนังให้ดังสักเรื่อง แม้ตอนนี้จะเป็นแค่นักคิดสร้างสรรค์รายการ (Creative) ตัวเล็กๆ ของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์แห่งหนึ่งทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 5

การก้าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ เพราะเรียนกับอาจารย์อังธิดา และถูกชวนให้มาเป็นหนึ่งในนักเขียน ด้วยว่าผมสนใจงานเขียนเป็นทุนเดิมเลยตอบตกลง งานนี้สนุกและเป็นก้าวสำคัญของผม

ผมเชื่อว่าหนทางที่ยากลำบาก คือสิ่งโปรดปรานของผู้แสวงหาความสำเร็จ

ณัฐวุฒิ กรัณยโสภณ

ณัฐวุฒิ กรัณยโสภณ หรือ นัท เกิดในครอบครัวฐานะปานกลาง ใฝ่ฝันที่จะเป็นนักข่าว ตั้งแต่เรียนม.4 เพราะเป็นอาชีพที่ท้าทายและสนุก หลังจบการศึกษาชั้นมัธยมปลายจากโรงเรียนบางกะปิสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์ จึงมุ่งมาศึกษาที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยไม่สนใจที่จะสอบเอ็นทรานซ์เข้ามหาวิทยาลัยอื่น เหมือนเพื่อนนักเรียนรุ่นเดียวกัน เขาสังเกตว่าญาติที่เป็นผู้สื่อข่าวกัน ก็จบจากรามคำแหง ทำให้ฝังใจว่า ต้องเรียนมหาวิทยาลัยแห่งนี้

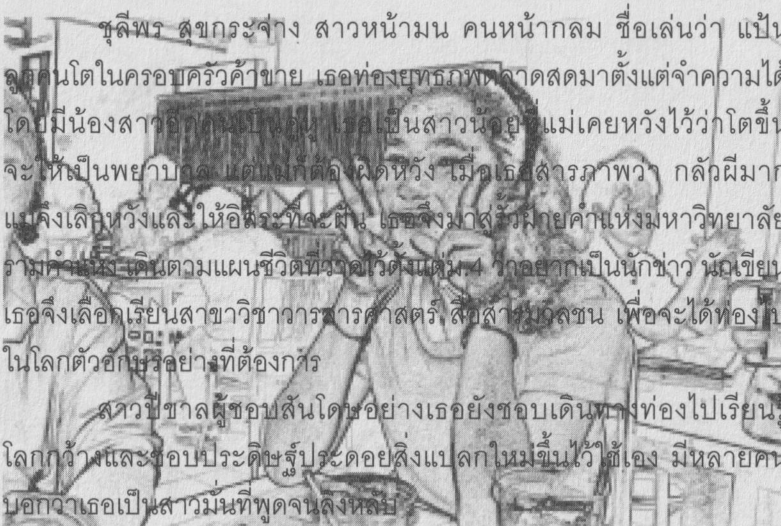
ระหว่างเรียนเขาใช้ชีวิตเหมือนนักศึกษาทั่วไป ทั้งเรียน ทำงาน ทำกิจกรรม ในที่สุดความฝันก็เป็นจริง เมื่อเขาได้ก้าวเข้าสู่เส้นทางวารสารศาสตร์ตามใจหวัง ตอนนี้เขายังคงมุ่งหน้าตามหาฝันที่เหลืออยู่ต่อไป

วีรวัลย์ สุขใจ

โบเบ้ หรือ วีรวัลย์ สุขใจ สาวราศีพฤษภ ดื้อบ้างตามนิสัยคนเกิดวันอังคาร ใจเย็น และช่างเกรงใจคน เธอฝันอยากเป็นนักเขียน แม้เพิ่งค้นพบความฝันตอนอายุ 20 ปี แต่ไม่สายเกินไป วิชาการเขียนสารคดีเพื่อสื่อมวลชน ทำให้ความฝันฉายชัดและลุกโชน เมื่อถูกชวนให้เป็นหนึ่งในนักเขียนหนังสือพลิกปูมรามคำแหง รับภารกิจในการสืบ เสาะ เจาะล้วงข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ข้อมูลอัดแน่นสมองจนเก็บเอาไปฝันบ่อยๆ เพราะเรื่องที่เขียนเป็นเรื่องยากและไม่ถนัด แต่ก็ไม่ท้อ

อนาคตอันใกล้นี้ต้องทำหน้าที่ลูกที่ดี ไปเรียนต่อต่างประเทศให้สำเร็จ ส่วนอนาคตอันไกลโพ้นคงนั่งเขียนหนังสือเงียบๆ อยู่บ้านต่างจังหวัดหรือที่ไหนสักแห่งรายล้อมด้วยธรรมชาติ

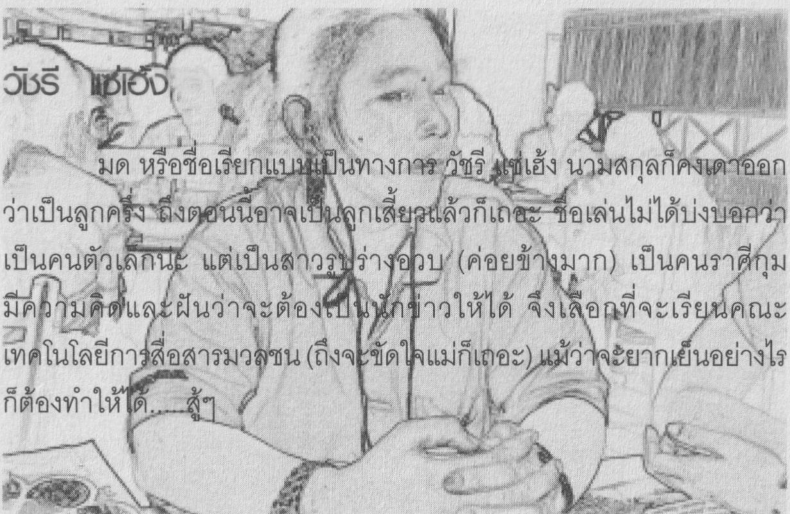
ชุลีพร สุขกระจ่าง

ชุลีพร สุขกระจ่าง สาวหน้ามน คนหน้ากลม ชื่อเล่นว่า แป้น ลูกคนโตในครอบครัวค้าขาย เธอท่องยุทธภพตลาดสดมาตั้งแต่จำความได้ โดยมีน้องสาวอีกคนเป็นคู่หู เธอเป็นสาวน้อยที่แม่เคยหวังไว้ว่าโตขึ้นจะให้เป็นพยาบาล แต่แม่ก็ต้องผิดหวัง เมื่อเธอสารภาพว่า กลัวผีมาก แม่จึงเลิกหวังและให้อิสระที่จะฝัน เธอจึงมาสู่รั้วฝ่ายคำแห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เดินตวมแผนชีวิตที่วาดไว้ตั้งแต่ ม.4 ว่าอยากเป็นนักข่าว นักเขียน เธอจึงเลือกเรียนสาขาวิชาวารสารศาสตร์ สื่อสารมวลชน เพื่อจะได้ท่องไปในโลกตัวอักษรอย่างที่ต้องการ

สาวปีขาลผู้ชอบสันโดษอย่างเธอยังชอบเดินทางท่องไปเรียนรู้โลกกว้างและชอบประดิษฐ์ประดอยสิ่งแปลกใหม่ขึ้นไว้ใช้เอง มีหลายคนบอกว่าเธอเป็นสาวมั่นที่พูดจนลิงหลับ

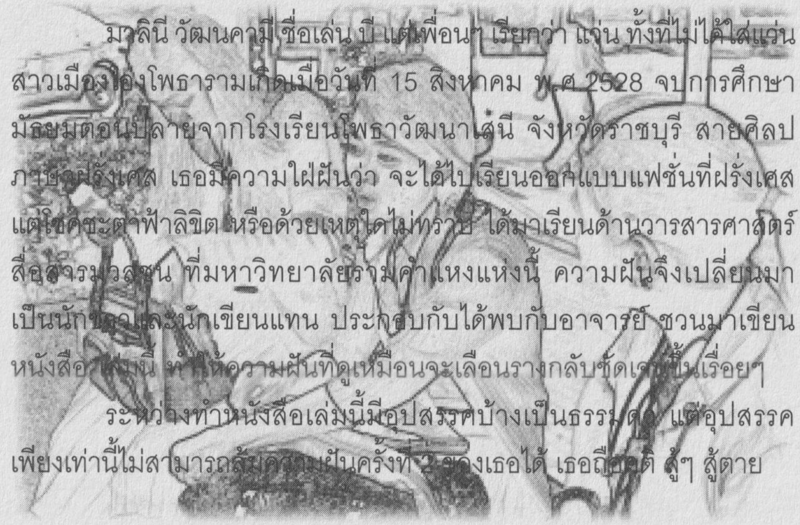
เธอถือคติว่า ทำสิ่งที่มีความสุข ไม่เดือดร้อนใครก็จงทำตามที่แม่สอนไว้ ทุกวันนี้เธอเป็นสาวปี 2 ที่ยังต้องเรียนรู้ทั้งวิชาชีพและวิชาชีวิตอีกมาก

วัชรี แซ่เฮ้ง

มด หรือชื่อเรียกแบบเป็นทางการ วัชรี แซ่เฮ้ง นามสกุลก็คงเดาออกว่าเป็นลูกครึ่ง ถึงตอนนี้อาจเป็นลูกเสี้ยวแล้วก็เถอะ ชื่อเล่นไม่ได้บ่งบอกว่าเป็นคนตัวเล็กนะ แต่เป็นสาวรูปร่างอวบ (ค่อยข้างมาก) เป็นคนราศีกุมมีความคิดและฝันว่าจะต้องเป็นนักข่าวให้ได้ จึงเลือกที่จะเรียนคณะเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชน (ถึงจะขัดใจแม่ก็เถอะ) แม้ว่าจะยากเย็นอย่างไรก็ต้องทำให้ได้.....สู้ๆ

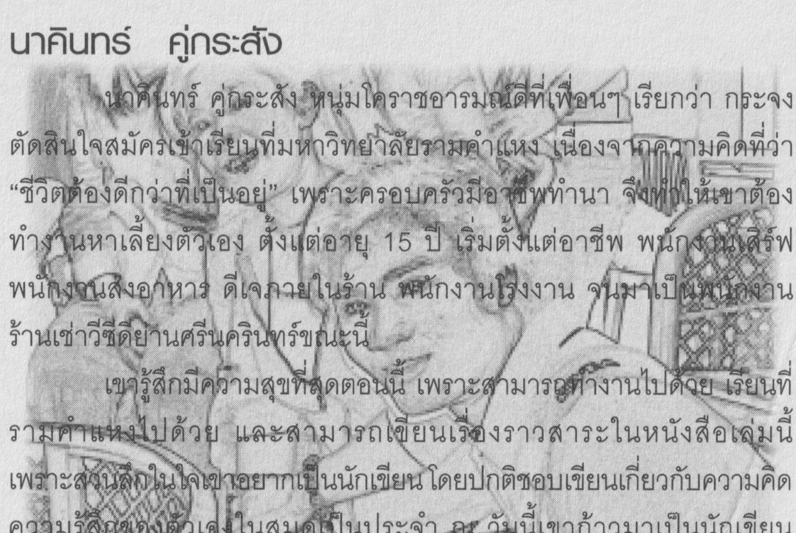
มาลินี วัฒนคามี

มาลินี วัฒนคามี ชื่อเล่น บี แต่เพื่อนๆ เรียกว่า แว่น ทั้งที่ไม่ได้ใส่แว่น สาวเมืองโอ่งโพธารามเกิดเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ.2528 จบการศึกษามัธยมตอนปลายจากโรงเรียนโพธาวัฒนาเสนี จังหวัดราชบุรี สายศิลปภาษาฝรั่งเศส เธอมีความใฝ่ฝันว่า จะได้ไปเรียนออกแบบแฟชั่นที่ฝรั่งเศส แต่โชคชะตาฟ้าลิขิต หรือด้วยเหตุใดไม่ทราบ ได้มาเรียนด้านวารสารศาสตร์สื่อสารมวลชน ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงแห่งนี้ ความฝันจึงเปลี่ยนมาเป็นนักข่าวและนักเขียนแทน ประกอบกับได้พบกับอาจารย์ ชวนมาเขียนหนังสือเล่มนี้ ทำให้ความฝันที่ดูเหมือนจะเลือนรางกลับชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ

ระหว่างทำหนังสือเล่มนี้มีอุปสรรคบ้างเป็นธรรมดา แต่อุปสรรคเพียงเท่านี้ไม่สามารถล้มความฝันครั้งที่ 2 ของเธอได้ เธอถือคติ สู้ๆ สู้ตาย

นาคินทร์ คู่กระสัง

นาคินทร์ คู่กระสัง หนุ่มโคราชอารมณ์ดีที่เพื่อนๆ เรียกว่า กระจง ตัดสินใจสมัครเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เนื่องจากความคิดที่ว่า "ชีวิตต้องดีกว่าที่เป็นอยู่" เพราะครอบครัวมีอาชีพทำนา จึงทำให้เขาต้องทำงานหาเลี้ยงตัวเอง ตั้งแต่อายุ 15 ปี เริ่มตั้งแต่อาชีพ พนักงานเสิร์ฟ พนักงานส่งอาหาร ดีเจภายในร้าน พนักงานโรงงาน จนมาเป็นพนักงานร้านเช่าวีซีดีย่านศรีนครินทร์ขณะนี้

เขารู้สึกมีความสุขที่สุดตอนนี้ เพราะสามารถทำงานไปด้วย เรียนที่รามคำแหงไปด้วย และสามารถเขียนเรื่องราวสาระในหนังสือเล่มนี้ เพราะส่วนลึกในใจเขาอยากเป็นนักเขียน โดยปกติชอบเขียนเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกของตัวเองในสมุดเป็นประจำ ณ วันนี้เขาก้าวมาเป็นนักเขียนน้อยแล้ว

สลิลทิพย์ ณ พัทลุง

นางสาวสลิลทิพย์ ณ พัทลุง หรือเรียกว่า โบว์ ลูกศิษย์พ่อขุนแห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อตัดสินใจเรียนด้านวารสารศาสตร์สื่อสารมวลชน สิ่งแรกที่ต้องปรับเปลี่ยน คือต้องเป็นคนสนใจข่าวสารบ้านเมือง ต้องขยันอ่านในเรื่องที่ไม่เคยอ่าน ช่วงแรกจึงฝืนความรู้สึกของตัวเอง ภายหลังจากใช้ความพยายามไปพักใหญ่ เรื่องที่ไม่เคยเข้าใจ เช่น เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ซึ่งเป็นเรื่องที่เข้าใจยากสำหรับนักอ่านหน้าใหม่ ก็เข้าใจเรื่องเหล่านั้นได้สบาย

เมื่ออ่านและเข้าใจ ก็เริ่มพัฒนาไปสู่กระบวนการเขียน เธอใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนไม่นานนัก นี่เป็นเพียงเกร็ดเล็กๆ ในการเรียนด้านนี้ ถนนสายนี้ยังต้องเรียนรู้

เธอเชื่อว่าถ้าเริ่มต้นถูกทาง การก้าวต่อไปจนถึงสุดทาง ก็ไม่ใช่เรื่องยาก ขอเป็นกำลังใจให้น้องๆ รุ่นต่อไป

จากใจนักเขียน...

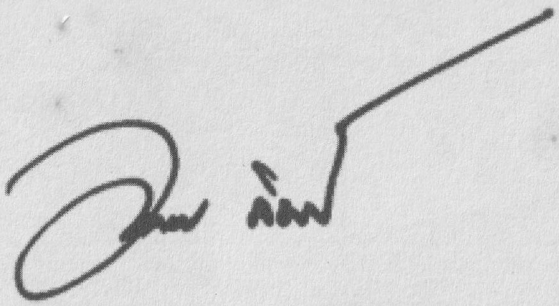
ความเป็นมาอันยาวนานของสถาบันรามคำแหงแห่งนี้ได้ถูกร้อยเรียงเรื่องราวลงในหนังสือเล่มนี้ จากความตั้งใจของคน ๆ หนึ่งและถูกถ่ายทอดมาถึงคนอีกเก้าคน ทุกคนมีความมุ่งหวังเหมือนกันว่าจะต้องค้นหาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของรามคำแหง เพื่อให้ชาวรามคำแหงทุกคนได้รับรู้และซาบซึ้งถึงที่มาของตนเอง เหมือนดั่งคนที่ตามหาอดีตของตนเอง

การค้นหาอดีตในครั้งนี้เกิดอุปสรรคขึ้นมากมาย จนบางครั้งผู้ร่วมเดินทางค้นหาอดีตบางคน ก็เกิดความท้อแท้อยากจะหันหลังกลับแต่เมื่ออุปสรรคกั้นขวาง ก็ก่อให้เกิดความพยายามมากขึ้นเป็นแรงผลักดันด้วยเช่นกัน จนในที่สุดก็ฝ่าฟันอุปสรรคผ่านพ้นมาจนเป็นหนังสือเล่มนี้

นัก (หัด) เขียน ทุกคนอาจจะมาไม่ถึงจุดหมาย หากไม่มีบุคคลที่เป็นทั้งครู ที่ปรึกษา และคนที่คอยให้เป็นกำลังใจในเวลาเดียวกัน ดังนั้น นัก (หัด) เขียนทุกคนต้องขอขอบคุณ **อาจารย์อังธิดา ลิมป์ปัทมปาณี** หรือที่พวกเราเรียกว่า **อาจารย์แดง** รวมไปถึงแหล่งข่าวทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลด้วยความเต็มใจ ขอบคุณมากมาย...

จากนัก(หัด)เขียนทุกคน

พลิกปูม รามคำแหง

